Presa română, sub asediul justiției lui Băluță

ROMÂNIA
wsweek

ANUL 4 ■ NUMĂRUL 122
■ PREȚ: 14,90 LEI ■ 18.06-1.07.2021

GARRY KASPAROV: PUTIN E UN BOSS MAFIOT

INTERVIU ➤ P. 42-51

5 948494 000029 21122

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES/ SHUTTERSTOCK

ROCK FM

It Rocks!

www.rockfm.ro

Newsweek ROMÂNIA

18.06.-1.07.2021 _ ANUL 4 _ NR.122

Apare bilunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 2 iulie 2021

SUMAR

Periscop

06 **Scandalos**
Voiculescu + Isărescu = Academia Română

Opinii

10 MIRCEA MARIAN
Academia Română a ajuns un cuib de fosile comuniste și securiste

11 ION PETRESCU
Americanii și un sondaj de opinie

Periscop

12 **Cenzură**
Noii cenzori de rit ceaușist: procurori și judecători anti-CEDO

16 **Mafia S4**
Blocurile „Sportivilor" din 4, pe Planuri de Urbanism ilegale

20 **PNL și USR-PLUS**
Lupte dure, dar subterane

Internațional

24 **Sfârșitul aparențelor**
Când „democrația controlată" devine dictatură asumată

Dosar

28 **Performanță**
Sportivii români care merg la Jocurile Olimpice de la Tokyo

35 Veteranii gimnasticii românești

36 Surpriza de la înot

37 Trei atlete din Kenya ar putea reprezenta România

38 Speranța boxului românesc

39 Luptă la propriu pentru medalii

40 Speranțele cele mai mari se leagă de canotaj

Magazin

42 **Șah și disidență**
Garry Kasparov: Putin e un boss mafiot

52 **Pe hartă**
Cărțile care te poartă prin vară

54 Abandonate, dar minunate

56 **Călătorii**
Vacanța fără restricții
Cinci destinații de plajă de top din Albania

58 **Auto**
Mobilitatea electrică, la răscruce
Între baterii și pile de combustie cu hidrogen

Calendar

62 Vizita țarului se termină prost. Noroc că vizirul lua șpagă

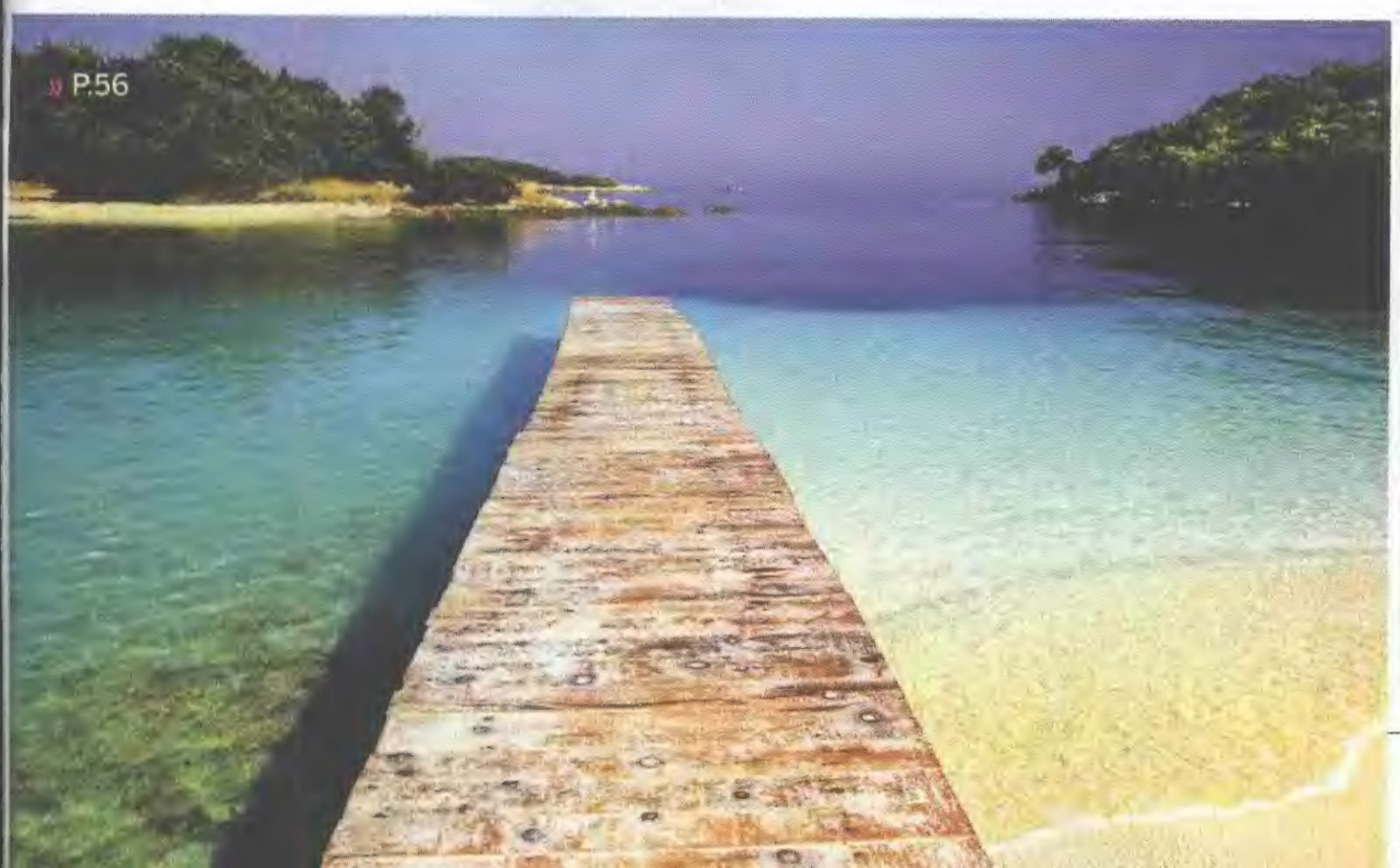
» P.56

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Adina Mutăr
Editor _ Răzvan Scăești eanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Contributori _ Cristian Diaconescu, Iulian Fota, Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:

ipg Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

Focus

ȘTIRI ÎN 4 FOTOGRAFII

TIMIȘOARA, ROMÂNIA

Eroi au fost și încă sunt

Ziua Eroilor a fost marcată pe 10 iunie în toată România. La Timișoara, au fost depuse coroane la Cimitirul Eroilor, Monumentul Eroilor Revoluției din Decembrie 1989, Monumentul Eroilor români din Primul și Al Doilea Război Mondial și la Monumentele Eroilor sovietici, sârbi, germani și francezi.

📷 ➤ FOTO: INQUAM PHOTOS / VIRGIL SIMONESCU

TAKOMA PARK, MARYLAND

O viață la 17 ani

Două cicade, insecte care ies de sub pământ numai o dată la 17 ani, atârnă de o ramură, pe 1 iunie. Cicadele ies pentru a se împerechea și depune ouă. Apoi mor.

FOTO: CHIP SOMODEVILLA/GETTY IMAGES

WUHAN, CHINA

Vaccinare în epicentrul Covid

Mai multe persoane vaccinate anti COVID, pe 9 iunie, așteaptă să vadă dacă apar efecte secundare imediate.
Peste 13 milioane de rezidenți din Hubei au primit a doua doză de vaccin.

FOTO: GETTY IMAGES

SANTA MARIA ZACATEPEC, MEXICO

Prea aproape de groapă

O groapă gigant apărută prin prăbușirea pământului, de 11.000 de metri pătrați, amenință o casă care a avut ghinionul să ajungă pe malul său. Fermierii nu mai sunt lăsați să vină în zonă.

FOTO: HECTOR VIVAS/GETTY IMAGES

SCANDALOS

Voiculescu + Isărescu = Academia Română

Guvernatorul Băncii Naționale a României s-a folosit de calitatea sa de academician pentru a publica lucrări semnate de condamnații penal Dan Voiculescu, Adrian Năstase și Adrian Severin la Biblioteca Academiei Române.

PREZENTAREA PE CARE MUGUR ISĂRESCU ȘI-O FACE pe site-ul oficial al Băncii Naționale a României, la conducerea căreia se află de peste 3 decenii, este stufoasă.

Doar la „Ordine, diplome, distincții și premii" sunt vreo 20 de mențiuni. Unele sunt goale de conținut, altele ridicol de menționat din poziția de șef peste banii României. Ordinul „Marea Cruce a Sudului", emblema „Onoarea armatei militare" sau „Crucea de merit" ce i-a fost acordată de Polonia sunt doar câteva exemple.

Este Doctor Honoris Causa la 20 de universități, lucru menționat la capitolul „titluri științifice și didactice". Toate aceste „zorzoane academice" nu sporesc puterea lui Mugur Isărescu. Cu o singură excepție.

Calitatea de „Președinte al Secției de Științe Economice, Juridice și Sociologie a Academiei Române; membru titular al Academiei Române (2006); membru corespondent (2001)", prima menționată de Isărescu la capitolul „titluri științifice".

Guvernatorul BNR aduce condamnați la Academie

Această poziție academică îi permite lui Mugur Isărescu să își dea acordul asupra scriitorilor pe care Academiai Română îi publică în trei domenii: economie, științe juridice și sociologie. Trei dintre autorii publicați cu acordul lui Isărescu la prestigioasa Editură a Academiei Române sunt condamnați la ani grei de pușcărie: Adrian Severin, condamnat la 4 ani, Adrian Năstase condamnat la 6 ani și Dan Voiculescu condmnat la 10 ani. Toți trei au un trecut comun cu Mugur Isărescu.

Toți cei trei condamnați au publicat la Editura Academiei Române la recomandarea lui Mugur Isărescu.

„Editura Academiei Române are personalitate juridică și este ordonator de credite. Editura nu poate publica nicio lucrare fără cel puțin două referate de specialitate. Avizul pentru publicare îl dă, de regulă, secția Academiei în specificul căreia se încadrează lucrarea respectivă. De difuzarea lucrărilor publicate se ocupă nu Academia, ci exclusiv Editura", a precizat, pentru Newsweek România, președintele Academiei Române, Ioan-Aurel Pop.

Cei trei mai sus menționați au publicat la Editura Academiei Române în domenii-

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

le care țin de secția conduse de Mugur Isărescu.

Isărescu a analizat „Tratatul Umanismului Pragmatic" scris Dan Voiculescu și a considerat că este demn de a fi publicat la Editura Academiei Române.

Acord și pentru lansarea din sediul Academiei

„În cazul cărții scrise de Voiculescu, conducerea Academiei Române nu și-a dat niciun fel de acord, nici colectiv (Biroul Prezidiului sau Prezidiul) și nici individual, prin președinte, vicepreședinți sau secretar general. Orice lucrare publicată la Editura Academiei Române are nevoie de cel puțin două referate de specialitate și de avizul secției din Academie în specialitatea căreia se încadrează lucrarea respectivă. Pentru lucrarea în cauză, avizul a venit din partea Secției de Științe Economice, Juridice și Sociologie, iar referatele au fost semnate de dl acad. Mugur Isărescu și de dl prof. Gheorghe Zaman, membru corespondent al Academiei", ne-a precizat Ioan-Aurel Pop.

Surse din apropierea guvernatorului au precizat pentru *Newsweek România* că Isărescu acreditează ideea că doar academicianul Zaman ar fi semnat referatul științific. Isărescu ar fi fost de acord doar ca Voiculescu să își lanseze cartea în sediul Academiei Române.

Voiculescu, Năstase și Severin, cei trei autori publicați de Isărescu, au strâns 20 de ani de pușcărie.

Ce valoare are opera lui Voiculescu

Președintele Academiei Ioan-Aurel Pop spune, într-un interviu pentru Newsweek România, că „personal nu cred că autorul Dan Voiculescu ar fi trebuit să publice în Editura Academiei și nu mi-am dat niciodată acordul pentru un asemenea act".

Umanismul pragmatic este un concept al lui Dan Voiculescu ce nu apare în niciu tratat de teorie politică.

Pe pagina partidului pe care l-a în-

fiinţat Partidul Puterii Umaniste, Voiculescu clarifică cum de se regăseşte în umanismul pragmatic: „Neajunsul major al construcţiilor ideologice îl reprezintă încremenirea, incapacitatea acestora de a se adapta într-un ritm comparabil cu ritmul evoluţiei societăţii. Lumea modernă, a secolului XXI, nu are cum îşi găsi răspunsurile la marile întrebări în dogme împietrite, ale altor veacuri. Aceasta este premisa de la care am pornit atunci când am încercat să găsesc o expresie nouă pentru vechea gândire umanistă. Aşa s-a născut Umanismul pragmatic", zice Voiculescu.

„Felix" nu are proprietatea termenilor

Ioan-Aurel Pop, scritor şi istoric, desfinţează ideile politice prezentate de Voiculescu.

„În contextul curentului cultural umanist, nu am auzit de umanism pragmatic, iar în alt context nu mă interesează şi nu cred că se poate folosi...Avem în România un partid politic numit Partidul Umanist.

Sună foarte frumos, dar termenul de umanist nu are nicio legătură cu realitatea politică.

Adjectivul umanist provine din substantivul umanism, ca dovadă că în toate dicţionarele este definit drept un element, o persoană etc. care aparţine umanismului, care se bazează pe umanism sau promovează umanismul ori care este de domeniul culturii clasice, care se consacră studiului operelor clasice greco-latine. Dacă este substantiv masculin (un umanist, doi umanişti), atunci se referă la un adept sau partizan al umanismului, la un artist, gânditor care aparţine umanismului Renaşterii, la un cărturar din epoca Renaşterii, care studia operele Antichităţii...

În consecinţă, o persoană de astăzi nu poate să fie umanistă, ci, eventual, omenoasă sau umană. La fel, un partid politic contemporan nu poate să fie umanist, decât dacă aşază la baza doctrinei sale principiile umanismului din secolele menţionate, când acesta era ideologia Renaşterii", a declarat Ioan Aurel Pop pentru Newsweek România.

Dan Voiculescu a fost condamnat la zece ani de închisoare pentru fapte de corupţie, în dosarul ICA, fiind eliberat după circa trei ani.

Isărescu nu a găsit banii lui Voiculescu

În România s-a vorbit mult despre banii lui Ceauşescu, context în care au apărut numele lui Dan Voiculescu şi Mugur Isărescu.

„În 1990 a fost formată o primă comisie guvernamentală pentru recuperarea fondurilor deturnate din patrimoniul statului, condusă de Mugur Isărescu. Pe 6 iunie 1991, Isărescu îi scria directorului SRI de atunci, Virgil Măgureanu, o adresă în care solicita verificarea în arhivele Securităţii cu privire la înfiinţarea firmei Crescent.

Mugur Isărescu preciza că, din verificările unor experţi, rezulta faptul că firma Crescent a realizat beneficii comerciale în special din activitatea cu ICE Dunărea, existând indicii cu privire la deturnarea unor fonduri. În aceeaşi perioadă, o echipă canadiană angajată să ancheteze deturnarea fondurilor regimului comunist le sugera autorităţilor să-l aresteze pe Dan Voiculescu, pentru ca ancheta să poată continua. În final nu s-a întâmplat nimic", scria bitv.

Severin, prietenul de-o viaţă a lui Isărescu

Mugur Isărescu îi datorează cariera la BNR lui Adrian Severin. Pe 4 septembrie 1990, Petre Roman, primul-ministru de atunci, a semnat hotărârea de numire a lui Isărescu, în funcţia de guvernator al Băncii Naţionale a României...

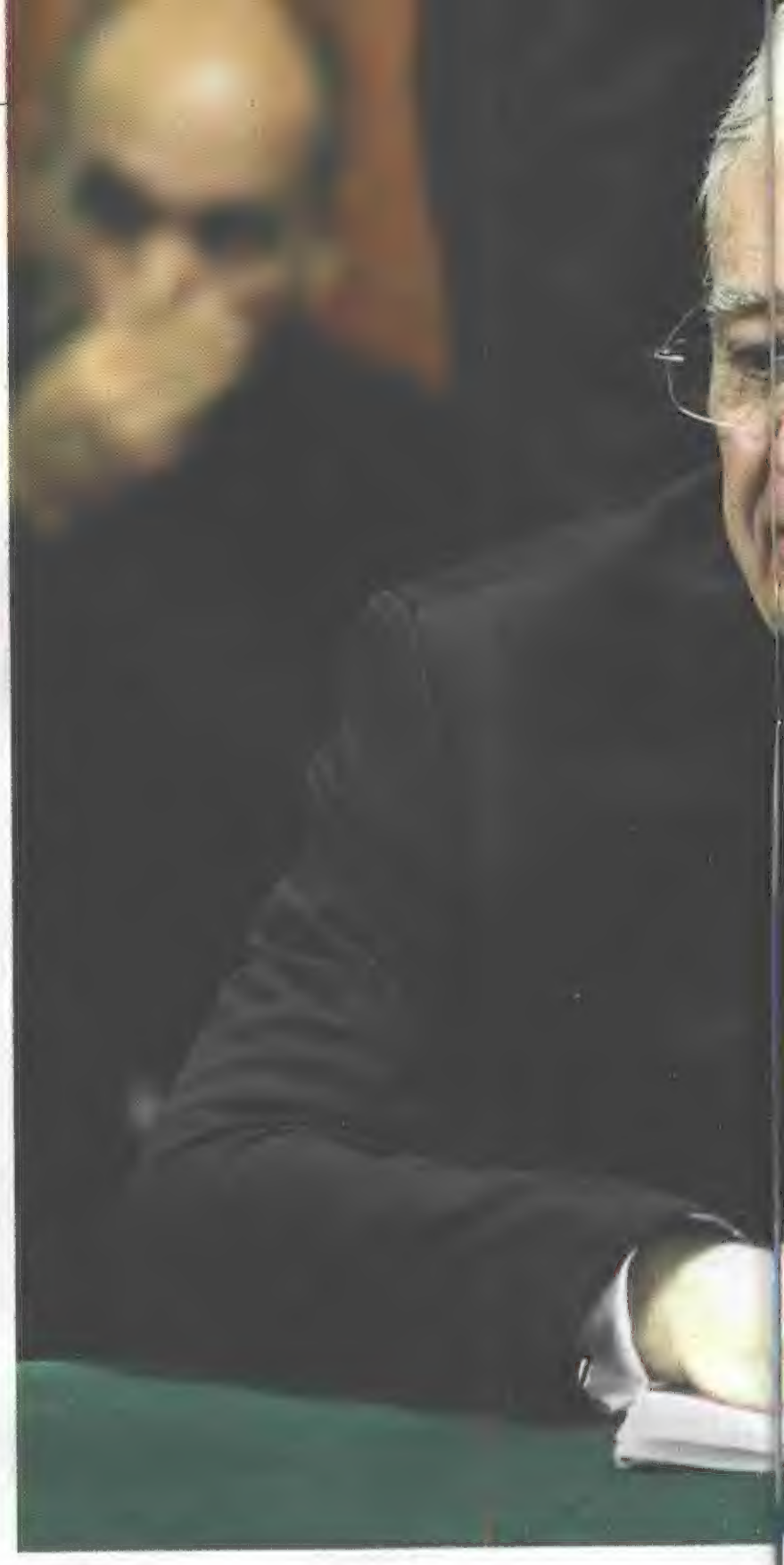

Adrian Severin era al doilea om în guvern, în 1990, ministru pentru reformă şi relaţiile cu Parlamentul (1990-1991), în momentul instalării primului consiliu de administraţie al BNR. „Eu l-am instalat pe Mugur Isărescu, oficial, ca guvernator al BNR", a declarat Severin citat de zf.ro

Severin a fost ministru de externe, fost parlamentar european, condamnat, în 2016, la patru ani de închisoare pentru luare de mită şi trafic de influenţă. În februarie 2018, a ieşit însă din închisoare, pentru bună purtare.

Condamnaţi, ridicaţi în slăvi de Isărescu

Tot în 2018, Secţia Academiei Române condusă de Mugur Isărescu îşi dădea acordul pentru ca „Enciclopedia Juridi-

că Română. Volumul I - A- la C“ să apară la la Editura Academiei Romane, o colaborare cu Editura Universul Juridic.

Enciclopedia îl avea coordonator pe Adrian Severin şi autor pe Adrian Năstase, fost premier şi condamnat de două ori la puşcărie.

Prezentarea Enciclopediei Juridice este făcută chiar de Mugur Isărescu.

În termeni elogioşi: „... dreptul romanesc are şansa să dispună de o operă cuprinzatoare, care să ne fie de folos acum şi să dăinuie peste timp. Felicit pe iniţiatori, coordonatori şi autori pentru această realizare de excepţie şi îi incurajez la continuarea eforturilor dedicate ducerii la bun sfârşit a proiectului Enciclopediei Juridice Române. De asemenea, îmi exprim speranţa că, pe baza acestei impresionante şi ambiţioase lucrări ştiinţifice şi pornind de la ea, noile generaţii de profesionişti ai dreptului să construiască o operă juridică încă mai măreaţă şi mai durabilă, spre binele lor şi al ţarii“, a scris Isărescu.

Năstase, două condamnări, scrie drept internaţional

Adrian Severin este unul dintre „coordonatorii generali ai Enciclopediei Juridice. El s-a ocupat de secţiunea „Dreptul Uniunii Europene“. Şi Adrian Năstase a scris la această secţiune.

Instanţa supremă l-a condamnat, în ianuarie 2014, în dosarul Zambaccian, pe Adrian Năstase la patru ani de închisoare cu executare. Instanţa l-a mai condamnat pe Adrian Năstase şi la cinci ani de interzicere a unor drepturi după executarea pedepsei cu închisoarea: dreptul de a alege şi de a fi ales. În 20 iunie 2012, Adrian Năstase a mai fost condamnat definitiv, tot de instanţa supremă, la doi ani de închisoare cu executare în dosarul „Trofeul calităţii“. El a fost încarcerat în 26 iunie 2012 şi pus în libertate la 18 martie 2013, după ce Tribunalul Bucureşti a admis cererea lui de eliberare condiţionată.

FINAL TRIST
Cariera lui Mugur Isărescu, cândva un specialist apreciat de români, se încheie penibil: colaborator cu securiştii lui Ceauşescu şi înainte şi după 1989.

***Newsweek România* i-a cerut lui Mugur Isărescu un punct de vedere. Guvernatorul BNR a refuzat**

Editura condusă de un demnitar comunist

Editura Academiei Române este condusă de un director general. în persoana academicianului Dumitru Radu Popescu. Acesta a ocupat funcţii importante în regimul comunist. „Dumitru Radu Popescu - scenarist, scriitor şi publicist - s-a născut la 19 august 1935...

Este nuvelist, romancier şi dramaturg. Mai întâi corector (1956) şi apoi redactor la rev. Steaua, devine redactor-şef la Tribuna (1970-1982), după aceea la Contemporanul (din 1982). În 1968, a fost ales membru supleant al C. C. al. P.C.R.; din 1975 este deputat în Marea Adunare Naţională, iar din 1981, preşedinte al Uniunii Scriitorilor, până în 1989. Din 2006 este membru titular al Academiei Române, director general al Editurii Academiei Române şi vicepreşedinte al Consiliului ştiinţific editorial“.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

EDITORIAL

Academia Română a ajuns un cuib de fosile comuniste și securiste

MIRCEA MARIAN, senior editor al *Newsweek România*

Te-ai fi așteptat ca, după ce s-a debarastat de Elena Ceaușescu, Academia Română să renască. Să ducă România în secolul XXI, să ofere proiecte de viitor. Greșit. În 2021, Academia Română publică una din cele mai sinistre figuri din spațiul public, turnătorul Dan Voiculescu. Dar nu mă mir prea tare faptul că Dan Voiculescu este publicat la Editura Academiei, cu girul unui alt turnător al Securității, Mugur Isărescu, și al unei fosile comuniste, Gheorghe Zaman, pe care regimul Ceaușescu l-a trimis la Moscova, la CAER, în anii `70. În iunie 2020, când secția economică a Academiei a girat un raport în care se propunea naționalizarea Pilonului II de Pensii - nici Dragnea nu îndrăznise să declare că are acest vis... - am arătat cine populează această secție:

- Daniel Dăianu, fost ofițer de securitate;
- Tudorel Postolache, studii la Moscova în anii `50, inclusiv doctoratul, și pro-rector al academiei ceaușiste care pregătea cadrele de partid;
- Emilian Dobrescu, alt absolvent al Universității de la Moscova, în anii '50, și președinte al Comitetului de Stat al Planificării, în anii regimului comunist;
- Aurel Iancu, fost redactor șef la serviciul de presă al Ministerului Industriei Grele, între 1958 și 1959. Ulterior, a lucrat la un institut al „Academiei" de Științe Politice care pregătea cadrele PCR.

Așa arată, în anul 2021, secția economică a Academiei: din 11 membri plini și corespondenți, șase sunt legați de PCR, Securitate sau Moscova. Desigur, oameni ai Securității sunt și la alte secții ale Academiei. Nici acum nu este pe deplin lămurită situația lui Ioan Aurel Pop, al cărui nume a apărut pe o listă de colaboratori ai Direcției de Informații Externe, din cadrul Securității.

Cât despre lansarea, la Biblioteca Academiei, a cărții turnătorului Felix, precedente sunt: în 2016, la secția din Timișoara a acestei instituții, era lansată cartea de convorbiri a generalului de securitate Rogojan cu ultimul șef Securității, Iulian Vlad. La Timișoara, orașul din care a pornit Revoluția din decembrie 1989!

Nuca de pe colivă: vechea relație dintre Academie și Dan Voiculescu. Acum câțiva ani, în 2008, Academia i-a arendat turnătorului Felix vreo 2.700 de hectare de teren agricol. DNA a anchetat dosarul arendei, dar nimic nu s-a întâmplat. Ce-i de făcut? Ca să fiu realist, nimic. Instituția e stat în stat, necontrolabilă. Primește vreo 120 de milioane de euro pe an de la buget, deși administrează (netransparent...) și o avere proprie considerabilă. O soluție ar fi să i se taie bugetul până când face „ceva", dar cine să ia o asemenea măsură? Actuala guvernare n-a îndrăznit să lase fără bani nici Academia de Studii de Securitate, înființată de Gabriel Oprea, fiindcă din ea face parte ministrul Educației, Sorin Cîmpeanu.

Pe scurt, lansarea de carte a domnului Dan Voiculescu, turnător și ex-pușcăriaș, la Biblioteca Academiei, reprezintă foarte bine această instituție, în anul 2021. Niciun academician n-a protestat ferm față de acest eveniment (Ioan Aurel Pop a avut o ușoară disociere...), așa că eu sper că domnul Dan Voiculescu va deveni și el membru cu drepturi depline al Academiei Române.

Americanii și un sondaj de opinie

ION PETRESCU, contributor al *Newsweek România*

Un sondaj de opinie care nu reflectă adevărul deloc machiat este unul de manipulare a opiniei publice. De aici apare și efectul de decredibilizare, parțială sau totală, a unor instituții cu pretenții de a da procentajele aproape corecte, la alegeri efectuate fie pe pământ mioritic, fie în Europa, sau peste Ocean.

Ei bine, Centrul de Cercetare Pew, din SUA, este unul cu o notorietate câștigată și consolidată ca urmare a capacității profesioniștilor pe care îi are de a lua pulsul societății americane, indicând cu o precizie matematică diferențele de opinie dintre diferitele categorii sociale, în legătură cu teme ce indică preocupări reale ale cetățenilor americani.

La începutul lunii iunie 2021, experții de la Pew Research Center au pus sub lupă opiniile americanilor despre principalele priorități internaționale.

Probabil că un sondaj similar întreprins la noi în țară ar fi fost privit cu dezinteres, date fiind provocările din arena politică internă, unde uluitoare sunt stridențele publice și amatorismul unor păcălici propulsați de ultimul vot, a doar 30% din alegători, pe fotolii din instituții ce meritau afluența unor români recunoscuți pentru profesionalismul lor.

N-a fost să fie...

Pentru a înțelege mai bine abureala din arealul intra și extracarpatic este utilă semnalarea unor tendințe observate la pământenii de peste Ocean.

Pew Research Center susține că republicanii și independenții cu tendințe republicane, care susțin că principalele lor surse de știri politice sunt doar surse cu public înclinat spre dreapta - Fox News sau talk show-uri la radio - tind să fie mai puțin deschiși la cooperarea internațională și să aibă priorități de politică externă diferite decât ceilalți republicani.

Interesantă este una dintre concluziile sondajului efectuat de Pew Research Center, conform căreia republicanii sunt împărțiți, dacă Statele Unite ar trebui să-și urmeze propriile interese naționale, chiar și atunci când aliații sunt în dezacord (51%) sau dacă SUA ar trebui să țină seama de interesele aliaților lor, chiar dacă asta înseamnă a face compromisuri cu ei (47%).

Dar republicanii care recurg doar la surse cu un public înclinat spre dreapta au mult mai multe șanse decât alți republicani să spună că SUA ar trebui să-și urmeze propriile interese (67% față de 44%).

La noi în țară, dacă ar primi o întrebare similară, dar vizând România, probabil că, în actualul context politic intern, mai mult de 70% dintre intervievați ar opta pentru varianta în care guvernul de la București ar trebui să promoveze constant, vizibil și fără echivoc interesele naționale. Nu cele trecătoare, ale unui partid sau altul.

În ceea ce îi privește pe democrații americani - precizează Pew Research Center - aceștia sunt în mare parte uniți în opinia că SUA ar trebui să țină seama de interesele aliaților săi, chiar dacă aceasta înseamnă a face compromisuri cu ei - 80% afirmă acest lucru.

Dar democrații care se bazează doar pe fluxurile de date, imagini și comentarii cu audiență înclinată spre stânga au oarecum mai multe șanse decât alți democrați să spună că trebuie luate în considerare interesele aliaților - respectiv 92% față de 75%.

Pew Research Center atrage serios atenția asupra faptului că republicanii care apelează doar la Fox News și la posturile de radio cu opțiuni aferente se deosebesc puternic de alte grupuri din ambele partide, când este vorba să răspundă la întrebarea dacă Republica Populară Chineză este partener, concurent sau inamic al SUA.

Ei bine, nu că ar fi o surpriză pentru europeni, trei sferturi dintre acești republicani cred că, acum, China este un dușman al SUA.

Totuși, 45% dintre republicanii cu alte surse media și doar unul din cinci democrați cred același lucru.

La întrebări similare, despre China, potențialii intervievați români ce ar fi puși în situația de a da răspunsuri clare, probabil că ar surâde, cu milă creștinească și ar răspunde sarcastic:

„Noi avem parte, zilnic, în continuare, de războiul româno-român, dintre echilibrații cu știință de carte și analfabeții eșuați politic și vouă de chinezi vă arde acum?"...

Ei, aș!

CENZURĂ

Noii cenzori de rit ceaușist: procurori și judecători anti-CEDO

În ultimii ani, mai multe cazuri din parchete și instanțe ridică serioase semne de întrebare asupra libertății presei în România.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

INSTANȚELE DE JUDECATĂ românești nu țin cont de hotărârile CEDO și obligă organizațiile media să șteargă din mediul online investigațiile jurnalistice despre politicieni și afaceriști controversați, în detrimentul interesului public.

Astfel de decizii au fost emise de judecători împotriva Centrului Român pentru Jurnalism de Investigație, Rise Project și cotidianul *Libertatea*.

Pentru ca tabloul eșecului democrației din România să fie complet, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT) și-a făcut un obicei din a ancheta jurnaliștii în urma unor delațiuni grosolane ale politicienilor.

Interesul legitim al publicului: articolele să nu fie șterse

Pe 16 iulie 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a decis, în cauza Węgrzynowski și Smolczewski contra Poloniei, că „nu este rolul autorităților judecătorești să se implice în rescrierea istoriei prin obligarea la eliminarea din domeniul public a tuturor urmelor publicărilor care au fost identificate, prin decizii judecătorești definitive, ca reprezentând atacuri nejustificate la reputația indivizilor".

De asemenea, CEDO a făcut referire și la interesul legitim al publicului de a avea acces la arhivele de internet publice ale presei, ca fiind un interes protejat de Articolul 10 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Judecătorii europeni au mai reținut că este recomandabil să fie adăugat un comentariu la articolul de pe site-ul web prin care să se informeze publicul cu privire la rezultatul procesului civil în care instanțele au permis reclamanților să solicite protecția drepturilor lor personale (sub formă de disclaimer, comentariu, notă etc.).

PESEDIȘTI
Senatorul Adrian Streinu-Cercel și primarul Daniel Băluță (sus) au obținut, în primă instanță, hotărâri de ștergere a unor articole de presă

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

Curtea de Apel Cluj a dat startul

Prima instanță din România care a decis ștergerea articolelor din mediul online a fost Curtea de Apel Cluj. Decizia a fost luată după ce medicul Mihaela Leșe, soția deputatului Doru Leșe, l-a dat în judecată pe jurnalistul Romeo Roșiianu. Acestuia din urmă i se imputau articolele care se refereau la activitatea profesională de medic a Mihaelei Leșe, dar și la calitatea de om de afaceri a acesteia. În textele reclamate, jurnalistul semnala posibile fapte de corupție, unele dintre acestea implicând și persoana deputatului Doru Leșe, soțul de atunci al Mihaelei Leșe. În septembrie 2012, judecătorii de la Curtea de Apel Cluj au emis o decizie în premieră: l-au obligat pe jurnalist să „elimine articolele prin care aduce atingere drepturilor nepatrimoniale ale reclamantei".

Decizia CEDO pomenită anterior a fost dată la un după ce Roșiianu pierduse deja definitiv procesul.

Unii judecători români fie nu cunosc jurisprudența CEDO, fie nu o iau în calcul, atunci când emit hotărâri de cenzurare de conținut

Povestea familiei Arif

La peste cinci ani de la hotărârea CEDO, judecătorii români tot nu țineau cont de aceasta, după cum o arată încă un caz.

Platforma theblacksea.eu, înființată de Centrul Român pentru Jurnalism de Investigație (CRJI), a publicat în 2016 opt investigații jurnalistice despre afaceriștii turci Tevfik Arif, fiul său, Arif Efendi (alias Arif Arifov) și compania acestora Doyen Sports Investment Limited din Malta. Jurnaliștii au trimis mai multe întrebări familiei Arif și lui Nelio Lucas, managerul companiei Doyen, dar aceștia au preferat să nu răspundă.

Investigațiile jurnalistice publicate pe theblacksea.eu prezintă conexiunile de afaceri ale familiei Arif, dar și informații despre procesul penal din Turcia în care Arif Tevfik a a fost inculpat pentru trafic de persoane, proxenetism, trafic de minori, constituire de grup infracțional organizat. Într-un alt articol sunt prezentate legăturile de afaceri cu finanțare obscură ce duc înspre oligarhi ruși și chiar până la fostul președinte al SUA Donald Trump.

Pentru că nu au șters articolele, amenzi de 70.000 euro

După doi ani de la publicarea investigațiilor, afaceriști turci au apelat la casa de avocatură Stoica & Asociații, condusă de Valeriu Stoica, fost ministru al Justiției din România.

Pe 18 octombrie 2018, avocații de la Stoica & Asociații au cerut ca, printr-o ordonanță președințială, articolele care făceau referire la clienții săi să fie scoase de pe site-ul theblacksea.eu. Mai mult, au cerut ca jurnaliștii să nu mai publice în viitor informații despre aceștia sau companiile lor.

Judecătoria Sector 5 a admis cerea privind ordonanța președințială pe 23 ianuarie 2019, urmând ca fondul dosarului să fie judecat ulterior.

Jurnaliștii au refuzat să șteargă articolele despre familia Arif, în ciuda faptului că ordonanța președințială este executorie, motiv pentru care CRJI a fost amendat cu 1.000 de lei pentru fiecare zi de întârziere pentru nepunerea în aplicare a deciziei judecătorești.

Astfel, până în prezent, s-a adunat enorma sumă de peste 70.000 de euro pe care CRJI ar trebui să o plătească, potrivit theblacksea.eu.

Culmea paradoxului din justiția românească, în timp ce penalitățile curgeau, familia Arif a pierdut procesul de fond cu CRJI.

Și Streinu-Cercel vrea rescrierea istoriei

Rise Project, o altă organizație a jurnaliștilor de investigație, a fost obligată de Tribunalul București să șteargă două investigații despre medicul Streinu-Cercel, fostul șef al Institutului de Boli Infecțioase „Matei Balș" și actual senator PSD. Mai mult, instanța a obligat Rise Project să plătească 10.000 de lei senatorului Streinu-Cercel, cu titlu de daune morale pentru prejudiciul cauzat.

Decizia Tribunalului Bucureşti face referire la două investigații publicate în anul 2018, „Institutul de boli inventate" și „Spitalul meu de stat", semnate de jurnalistul Victor Ilie. Hotărârea instanței nu este definitivă.

Jurnalistul Andrei Ciurcanu, de la Rise Project, susține că se resimte o presiune și o intimidare la adresa jurnaliștilor de investigație. Totodată, el a anunțat că Rise Project va ataca decizia Tribunalului București.

Băluță a obținut ștergerea articolelor despre Goleac

Într-un alt caz, ziarul *Libertatea* a fost dat în judecată de primarul Sectorului 4, pesedistul Daniel Băluță, care a cerut ștergerea a șapte investigații jurnalistice despre Marian Goleac, fostul său subaltern. Magistrații de la Judecătoria Sectorului 2 i-au dat dreptate primarului Daniel Băluță și au decis ștergerea articolelor. Motivul: în texte s-au folosit sintagme precum „Marian Goleac, mâna dreaptă a lui Băluță".

Mai mult, judecătorii le-au dat termen de cinci zile pentru ștergerea articolelor de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești. Avocata Diana Hatneanu a anunțat în *Libertatea* că va face apel. „Cum să ștergi integral articolele în care subiectul este cu totul altcineva și tu ești doar referit?", a spus avocata.

Aberant: jurnaliști care câștigă procese pe fond sunt obligați să plătească amenzi uriașe dacă nu șterg articolele reclamate

Absurdul de la Judecătoria Sector 1: aceeași speță, soluții contradictorii

Pe 21 martie 2019, jurnalistul de investigații Adrian Mogoș a publicat pe site-ul newsromania.net articolul „Directorul austriac al unei companii din Linz a recunoscut că a dat milioane de euro mită oficialilor români". Jurnalistul a atras atenția că firma austriacă Swietelsky „are trei administratori: un austriac, un neamț și un român cu cetățenie germană, Victor Adrian Bieltz". Articolul a fost preluat de mai multe publicații.

„Victor Adrian Bieltz a fost deranjat că i-am menționat numele și mi-a trimis un e-mail să-i scot numele. Evident că nu am făcut-o. Așa că a apelat la firma de avocatură Popovici, Nițu, Stoica și Asociații și m-a dat în judecată în două procese, ambele având același obiect", a spus Adrian Mogoș.

Administratorul Victor Adrian Bieltz a obținut ștergerea numelui din articol printr-o ordonanță președințială emisă de Judecătoria Sectorului 1, în aprilie 2020. Culmea, tot Judecătoria Sectorului 1 a respins o ordonanță similară emisă împotriva lui Costin Ciobanu, un jurnalist din Ploiești, care preluase articolul. În acest caz, judecătorul a înțeles că nu este nicio urgență pentru a admite cererea de emitere a unei ordonanțe președințiale.

Pe fond, instanța a respins cererea lui Victor Adrian Bieltz, dar jurnalistul Adrian Mogoș susține că Bieltz probabil va face apel. Dosarul de la Ploiești în care Bieltz se judecă cu Costin Ciobanu a fost suspendat până la finalizarea procesului de la București.

Abuz ceaușist al DIICOT în cazul Radio România

În timp ce judecătorii încearcă să rescrie istoria, procurorii DIICOT investighează jurnaliștii. De exemplu, fostul șef al Radio România, pesedistul Ovidiu Miculescu, a făcut trei plângeri penale la DIICOT, în 2017, pentru a afla cine din interiorul instituției publice îi furnizează informații jurnalistului Cătălin Tolontan.

Plângerile lui Miculescu au ajuns la procurorul șef Florina Silvia Popa, care l-a delegat procuror de caz pe Robert Fleckhammer. Acesta a decis să o ancheteze pe redactorul șef al secției muzicale, jurnalista Gabriela Scraba, pentru că ar fi divulgat informații secrete de serviciu sau nepublice.

Înarmați cu pistoale și cu un mandat de percheziție eliberat de judecătoarea Ioana Cleopatra Șipoteanu, anchetatorii au intrat în casa jurnalistei la ora șase dimineața. Femeia era în casă cu fiica ei de 25 de ani, diagnosticată cu autism, și cu mama ei, în vârstă de 80 ani.

Pentru a-și proteja colegii, jurnalista a recunoscut acuzațiile aduse de procurorul Fleckhammer și a semnat un acord de recunoaștere a vinovăției pentru a scăpa de mascarada anchetatorilor. Ea a acceptat o pedeapsă de an și trei luni de închisoare cu amânarea aplicării, dar judecătorii de la Curtea de Apel au stabilit definitiv că procurorii au incriminat-o pe jurnalistă fără niciun drept: aceasta furnizase numai informații publice.

DIICOT recidivează, la plângerea lui Băluță

La patru ani de la plângerea lui Miculescu, DIICOT a deschis un nou dosar unor jurnaliști. De data aceasta, după ce primarul Sectorului 4, pesedistul Daniel Băluță, a făcut o plângere împotriva unor jurnaliști ai *Newsweek România* și ai *Libertatea*.

Motivul: pe 15 martie 2021, *Newsweek România* a publicat articolul „Contract de 27,6 milioane lei cu dedicație de la primăria lui Băluță". Conform acestui articol, Primăria Sectorului 4, condusă de pesedistul Daniel Băluță, ține morțiș să atribuie o licitație de 27,6 milioa-

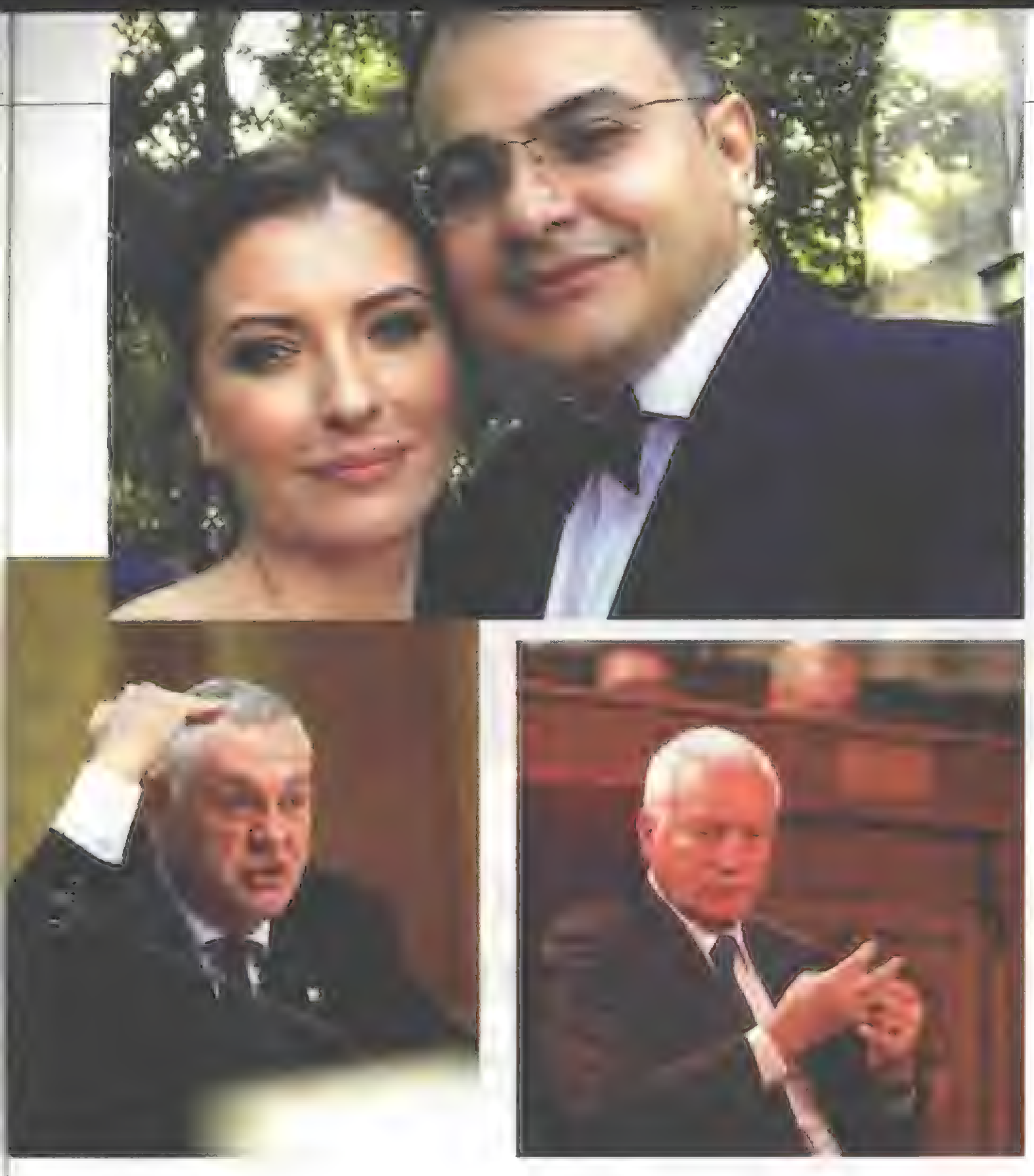

FOTO DE SUS: FACEBOOK/SIMONA MIHAELA OPREA; INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

COMPLICI
Plângerile penale sau spețele din instanță împotriva jurnaliștilor necesită mai multe roluri: cel care face plângerea, ca Ovidiu Miculescu (stânga, jos), avocatul, ca Valeriu Stoica, și procurorul, precum Edi Oprea (sus, împreună cu partenera, Simona Mihaela Oprea)

ne de lei pentru lucrări de semnalizare rutieră firmei Dumava Semnalizare, patronată de Marius Stelian Varghida, ceea ce a dus la descalificarea competitorului Lindor. Atât Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor, cât și Curtea de Apel București au decis că oferta depusă Lindor corespunde cerințelor impuse de primărie.

Articolul publicat de *Newsweek România* a fost preluat a doua zi de ziarul *Libertatea*, care a citat sursa, conform regulilor jurnalistice.

Procurorul Oprea, „circul" și partenera din dosarele Goleacilor

În ciuda faptului că articolul din *Newsweek România* a publicat documente publice ale unor instituții de stat și din instanțe de judecată, procurorul Ionuț Edi Oprea de la DIICOT a decis să deschidă un dosar penal, să înceapă urmărirea penală „in rem" și să citeze ca martori la DIICOT mai mulți jurnaliști ai *Newsweek România* și ai *Libertatea*. Acuzațiile sunt complet fantasmagorice, dacă nu ar fi foarte grave: constituire de grup infracțional organizat și șantaj.

Potrivit unor surse ale *Newsweek România*, procurorul Oprea știa că dosarul este ca și inexistent, dar a comunicat în DIICOT că vrea „puțin circ" cu jurnaliștii chemați la audieri.

„Circul" s-a întors împotriva procurorului DIICOT, după ce jurnaliștii de la Rise Project au publicat documente din care rezultă că partenera de viață a procurorului Ionuț Edi Oprea, avocata Simona Mihaela Oprea, i-a reprezentat în diverse dosare penale pe Marian Goleac și Antonio Goleac, subordonații și apropiații primarului și politicianului Daniel Băluță.

În urma acestor dezvăluiri, conducerea DIICOT a sesizat Inspecția Judiciară pentru a verifica dacă procurorul Ionuț Edi Oprea se află în stare de incompatibilitate. Mai mult, procurorul Oprea nu și-a înștiințat șefii despre potențialul conflict de interese generat de faptul că partenera sa de viață a fost avocata lui Marian Goleac în dosarul de corupție de la DNA.

Reacții internaționale

Consiliul Europei a denunțat presiunile pe care primarul Sectorului 4, Daniel Băluță, le pune asupra publicațiilor *Newsweek România* și *Libertatea*, prin intermediul DIICOT, și a catalogat „sursa amenințării" ca fiind „de stat". Reacția Consiliului Europei a venit în urma publicării unei scrisori deschise de către organizațiile Reporteri fără Frontiere și ActiveWatch, care au denunțat presiunile judiciare făcute asupra jurnaliștilor de investigație.

„Pe baza unei plângeri penale depuse fără nicio probă, procurorii români au început să interogheze jurnaliști care au relatat despre nereguli legate de achiziții publice. Reporteri fără Frontiere (RSF) și organizația sa parteneră din România, ActiveWatch, avertizează împotriva unui precedent periculos, care are un posibil efect de cenzură asupra jurnaliștilor, și solicită o anchetă internă cu privire la modul în care plângerea penală a fost instrumentată de către procurori", se arată în scrisoarea organizațiilor citate.

MAFIA S4

Blocurile „Sportivilor" din 4, pe Planuri de Urbanism ilegale

Primarul Daniel Băluță privește senin la încălcarea legii în cazul construirii a mii de apartamente.

PRIMĂRIA SECTORULUI 4, când era condusă de Cristian Popescu Piedone, a emis ilegal cel puțin trei Planuri Urbanistice de Detaliu (PUD) pentru construcția unor blocuri pe terenurile companiei Berser SA, patronată de Horia Culcescu, finul lui Gigi Becali. PUD-urile ilegale au fost „albite" printr-un Plan Urbanistic Zonal (PUZ) în mandatul primarului Daniel Băluță.

Fostele sere din Berceni au fost privatizate de statul român și achiziționate de Horia Culcescu, care a vândut o parte din teren mai multor dezvoltatori imobiliari pentru ansamblul de locuințe „Metalurgiei Park".

Printre dezvoltatorii imobiliari îi regăsim pe Robert Nica și Stelian Vintilă, doi dintre liderii clanului „Sportivilor", organizație care controlează lumea interlopă din sudul Bucureștiului. Foști și actuali membri ai clanului „Sportivilor" au făcut campanie electorală pentru Partidul Social Democrat, partid din care face parte și actualul primar al Sectorului 4, Daniel Băluță.

„Sportivul" Stelian Vintilă, printre primii cumpărători de teren

În primăvara anului 2015, publicațiile economice anunțau că afaceristul Horia Culcescu urma să vândă un teren de 50 de hectare pe care funcționau serele din cartierul Berceni, din sectorul 4 al Bucureștiului. În acea perioadă se estima că va obține pe terenul cu pricina în jur de 75 de milioane de euro. O parte din teren, însă, fusese vândut pe bucăți încă de la finalul anului 2014.

În primă fază, compania Berser SA a dezmembrat un teren de 25 de hectare situat pe Drumul Binelui. Apoi, pe 12 noiembrie 2014, acționarii au decis să semneze contracte și promisiuni de vânzare – cumpărare pentru mai multe parcele. Un prim lot, de 2.924 mp, a fost antamat de o anume Ana Maria Gheorghe, iar celălalt lot, de 5.117 mp, a fost contractat de Stelian Vintilă împreună cu Florentina Aura Stroe. Conform hotărârii Adunării Generale a Acționarilor, cele două terenuri au fost vândute cu minim cinci milioane de lei (peste 1,1 milioane euro).

O lună mai târziu, Stelian Vintilă împreună cu Florentina Aura Stroe au mai cumpărat un teren, de 3.000 mp, cu prețul minim de 85 euro/mp. Ceea ce înseamnă un preț minim de 255.000 euro. Apoi, în ianuarie 2015, au

DE

ALEXANDRU POP

COMPLICI
Primarii Piedone și Băluță au făcut posibil unul din cele mai mari tunuri imobiliare din ultimii ani în Sectorul 4

mai antamat un teren de 962 mp situat pe Drumul Binelui nr. 9, la prețul de 88,71 euro/mp. Adică, în total, în jur de 85.000 euro.

Firma lui Vintilă, experiență din viitor

Tot în primăvara anului 2015, Cătălin Grigore, patronul firmei de consultanță imobiliară Sud Rezidențial și prietenul din copilărie al lui Robert Nica, anunța că cinci dezvoltatori (firmele Brown Residence, Top House Residence, Viva Residence, Joy Residence și Family Residence) plătiseră avansuri pentru achiziția unei suprafețe de cinci hectare pentru construcția unor ansambluri rezidențiale.

„Până la finalul lunii aprilie (anul 2015 – n.r.), cele cinci companii vor semna contracte de vânzare-cumpărare pentru o suprafață de 15 hectare, câte 3-4 hectare pentru fiecare cumpărător, iar până la sfârșitul acestui an se va vinde întreaga parcelă de 50 de hectare", declara, pentru publicația *Capital*, Cătălin Grigore, a cărui companie are contract de exclusivitate pentru vânzarea terenului. El spunea că nu urma să vândă decât dezvoltatorilor cu care mai lucrase în trecut și cărora le cunoaștea istoricul.

Dar compania Top House Residence, patronată de Stelian Vintilă și Florentina Aura Stroe, avea să fie înființată în iunie 2015, la câteva luni după ce s-a anunțat demararea proiectului imobiliar. Însă cei doi asociați au continuat să cumpere terenuri pe persoană fizică. De exemplu, în septembrie 2015, au mai cumpărat două terenuri (de 3.633 mp, respectiv 238 mp, cu un preț minim de 85 euro/mp, adică un preț minim de 329.000 euro pe ambele).

Terenuri pe persoană fizică, apartamente pe firmă

Stelian Vintilă, Florentina Aura Stroe și Robert Nica au înființat firma Top House Imobiliare, în octombrie 2015, cu obiectul principal de activitate „lucrări de construcții ale clădirilor rezidențiale și nerezidențiale".

La fel ca ceilalți doi asociați ai săi, Robert Nica a antamat terenurile de la Berser SA tot pe persoană fizică. Pe 21 septembrie 2016, Berser SA le-a aprobat lui Robert Nica și Florentinei Stroe să cesioneze o treime din două terenuri (de 1.862 mp, respectiv 4.154 mp) lui Stelian Vintilă.

Ulterior, pe 10 noiembrie 2016, cei trei asociați au cumpărat un teren de 1.241 metri pătrați.

O lună mai târziu, au mai cumpărat un teren de 18.466 mp la prețul de 152,71 euro/mp, plus o cotă de drum de 1.216 mp. Valoarea terenului fără cota de drum a fost de 2.819.942 euro.

Deși achizițiile de terenuri erau făcute pe persoană fizică, firma Top House Imobiliare era cea scoasă la înaintare pentru vânzarea apartamentelor.

Autorizațiile de construcție, tot pe persoană fizică

Stelian Vintilă a obținut singur o autorizație de construire/desființare în martie 2016 pentru adresa Drumul Binelui nr. 9, lot 3. La finalul anului 2016, Vintilă obține de la Primăria Sectorului 4 o nouă autorizație pentru adresa Drumul Binelui. Mai mult, Vintilă cu Robert Nica și Florentina Stroe obțin o nouă autorizației pentru Drumul Binelui nr. 9, dar de data aceasta pentru Loturile 1 și 2.

În aceeași an, Vintilă împreună cu Marilena Nica și Robert Nica au mai obținut o autorizație pentru imobilul din strada Jepilor nr. 2. Pentru această adresă, în august 2017, Consiliul Local al Sectorului 4 a aprobat Planul Urbanistic de Detaliu pentru un imobil de locuințe colective format din parter, două etaje și mansardă, pe un teren de 1.168 mp aflat în proprietatea familiilor Nica și Vintilă. Autorizația de construcție a fost emisă de Primăria Sectorului 4, condusă de Daniel Băluță, pe 20 august 2018, pe numele lui Stelian Vintilă. În 2019, pentru imobilul de pe strada Jepilor nr. 2 s-a

Cele 5.000 de apartamente din „Metalurgiei Park" înseamnă încasări de peste 200 de milioane de euro. Mulți dintre acești bani nu se regăsesc în scripte oficiale

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAC GANE. GEORGE CĂLIN: METALURGIEIPARK.RO

emis o nouă autorizație de supraetajare cu 20% pe numele lui Dorin Mihai, alături de care familia Vintilă a construit proiectul „Athos Residence[.

Marea ilegalitate a PUD-urilor lui Piedone

Florian Puiu, un alt membru al Clanului „Sportivilor", a fost chiar consilier local în Consiliul Local al Sectorului 4 în perioada 2012-2018, din partea PSD. La început, a făcut parte din comisia pentru amenajarea teritoriului, urbanism, protecția mediului și turism, organ consultativ cu atribuții de analiză, expertizare tehnică și consultanță, care asigură fundamentarea tehnică a avizului arhitectului-șef. După ce Daniel Băluță a preluat funcția de primar, în 2016, Florian Puiu a preluat șefia comisiei pentru amenajarea teritoriului.

Pe 23 aprilie 2015, Consiliul Local al Sectorului 4 a aprobat hotărârile 95, 96 și 97 prin care s-au aprobat Planurile Urbanistice de Detaliu (PUD) pentru trei terenuri situate pe Drumul Binelui, din Sector 4, terenuri aflate în proprietatea companiei Berser SA. Atunci, administrația locală a Sectorului 4 era condusă cu mână de fier de primarul Cristian Popescu Piedone, actual edil al Sectorului 5.

Reprezentanții Fundației Eco au atenționat că cele trei PUD-uri nu aveau toate avizele necesare și încălcau legislația de mediu și urbanism. Mai mult, modificau Planul Urbanistic Zonal (PUZ) în care erau prevăzute unități de învățământ și construcția a 1.800 de apartamente. După modificarea acestor PUD-uri, s-a ajuns la construcția a aproximativ 5.000 de apartamente.

Practic, cele trei PUD-uri au constituit baza legală pentru construirea „Metalurgiei Park", deci inclusiv a blocurilor ridicate de „sportivii" Vintilă și Nica. „Unele blocuri au devenit vile iar unitățile de învățământ au devenit blocuri", susținea în petiție Niculae Rădulescu Dobroga, președintele Fundației Eco Civica.

Băluță și CGMB au „albit" PUD-urile ilegale

Șapte luni mai târziu, mai exact pe 25 noiembrie 2015, Inspectoratul Regional de Construcții București Ilfov îi comunica Fundației Eco Civica astfel: în urma unui control de „specialitate efectuat cu privire la respectarea prevederilor legale la avizarea și aprobarea documentațiilor de urbanism PUD mai sus menționate, s-a constatat că aceste documentații de urbanism PUD au fost avizate și aprobate cu încălcarea prevederilor Legii 350/2001 și a Ghidului privind metodologia de elaborare și conținutul – cadru al Planului Urbanistic de Detaliu aprobat prin Ordinul nr. 37/N/08.06.2000".

Inspectorul șef regional din acea perioadă, Andrei Mihai Arghir, îi anunța pe reprezentanții Fundației că procesele verbale în care au fost menționate toate ilegalitățile au fost trimise la Prefectura București. Instituție care era obligată să anuleze cele trei Hotărâri ale Consiliul Local S4. Nu s-a întâmplat asta, pentru că PUD-urile au fost „albite" prin includerea lor în ultimul PUZ al Capitalei, aprobat în 2018 de Consiliul General al Municipiului București.

Conform raportului anual al comisiei pentru amenajarea teritoriului de la S4, din perioada iulie 2016 – iunie 2017, primarul Daniel Băluță a inițiat nu mai puțin de patru proiecte de hotărâre privind aprobarea Planului Urbanistic de Detaliu pentru construirea de imobile pe terenurile Berser SA. Și pe aceste terenuri s-au construit blocuri.

Mecanismul prin care mii de apartamente s-au construit pe terenuri cumpărate pe persoană fizică miroase destul de tare a ocolire de taxe

Nica, de la grup infracțional la investitor imobiliar

Robert Nica a fost unul dintre fondatorii clanului „Sportivilor" din cartierul bucureștean Berceni.

Gruparea s-a impus la nivelul Capitalei după ce s-a războit cu un alt clan, cel al „Cămătarilor". În 2006, mai mulți membri ai clanurilor „Sportivilor" și „Cămătarilor" au fost arestați într-un dosar instrumentat de DIICOT. Într-un final, Robert Nica a fost condamnat la patru ani de închisoare pentru constituire de grup infracțional organizat.

De la bătăi și taxe de protecție, Nica a ajuns să facă afaceri imobiliare. A fost asociat în mai multe proiecte imobiliare dezvoltate în Popești Leordeni, dar marea lovitură a dat-o cu blocurile construite în „Metalurgiei Park". De exemplu, familiile Nica, Vintilă și Florentina Stroe au mai obținut în februarie 2019 o autorizație de construcție pentru un ansamblu de locuințe colective cu regim de înălțime P+7E - P+8E, spații comerciale și parcări pe Bulevardul Metalurgiei nr. 61.

Separat, asociații lui, prin firma Top House Residence, aveau în plan să construiască cel puțin 1.000 de apartamente, conform informațiilor din 2017. La un preț mediu de vânzare de 40.000 euro pe apartament, rezultă că afacerea le-ar aduce încasări de minimum 40 de milioane de euro și un profit pe măsură.

Robert Nica își conduce imperiul imobiliar dintr-o vilă de lux cu piscină, construită în comuna ilfoveană Berceni. Acolo a fost surprins și Antonio Goleac, fiul lui Marian Goleac, fostul șef al ADP Sector 4. În perioada stării de urgență, Antonio Goleac a fost angajat în urma unui concurs pe funcția de șef al Serviciului de Ordine și Liniște Publică din cadrul Poliției Locale Sector 4.

Vintilă, evaziune fiscală, tunisieni falimentari

Asociatul lui Robert Nica, Stelian Vintilă, a fost implicat într-un dosar de evaziune fiscală în care procuro-

FOTO: LIBERTATEA

INTERLOPI
Robert Nica (jos, respectiv sus, în piscină, ultimul din dreapta) și Antonio Goleac, fiul lui Marian Goleac (sus, în pantofi verzi; în dreapta, sus, la mijloc)

rii DIICOT au estimat prejudiciul la aproximativ 40 de milioane de euro. Capul rețelei a fost Octavian Grecu, zis „Butoane", din Giurgiu. Din gruparea lui „Butoane" făceau parte zeci de persoane, printre care și ginerele senatorului Cezar Măgureanu, Adrian Sorin Găzdac.

„La activitatea infracțională desfășurată de către inculpații Găzdac Sorin Adrian și Găzdac Raluca Livia Ioana a contribuit și inculpatul Măgureanu Cezar Mircea, fost senator în Parlamentul României", se menționa în comunicatul de presă al DIICOT emis la începutul anului 2013.

În această afacere, Stelian Vintilă, în calitate de patron și administrator al firmei Vintage Transaction, a fost acuzat de procurorii DIICOT de aderare la grup infracțional organizat și o evaziune de 668.000 euro. Prejudiciul estimat în cazul său reprezintă TVA dedus nelegal din operațiuni fictive, bani pe care i-a solicitat și primit înapoi de la stat. Judecătorii de la Tribunalul București l-au condamnat în primă instanță la o pedeapsă de opt ani cu executare. Complementar, a mai primit interdicția de a fi administrator, asociat sau acționar la societăți comerciale pe o perioadă de cinci ani.

Însă, cu un an înainte de a începe ancheta DIICOT, Stelian Vintilă a scăpat de firma Vintage Transaction. Oficial, aceasta a fost preluată în 2011 de doi tunisieni, Mohamed Said și Allaeddine Benali. Pe numele celor doi tunisieni figurează nu mai puțin de 20 de firme, majoritatea radiate sau băgate în faliment. Însă sunt și cinci firme implicate în anchete penale. Una dintre acestea este Colmenar Invest, înființată în anul 2010 de Florin Ivănuș. Numele companiei apare în dosarul privind evaziunea făcută de clanul „Butoane", dar și în dosarul de corupție al lui Sorin Blejnar, fostul șef ANAF. O altă companie aflată sub urmărire penală și preluată de cei doi tunisieni este Samion SRL, cu sediul social în Popești Leordeni.

PNL ȘI USR-PLUS

Lupte dure, dar subterane

Septembrie 2021 va fi o lună decisivă pentru traiectoria politică a României: vor avea loc congrese în care-și vor alege liderii toate partidele aflate acum la guvernare. – *Mircea Marian*

PNL A CONVOCAT DEJA ACEASTĂ reuniune, la 25 septembrie 2021. USR-PLUS n-a anunțat o dată fermă, însă Dan Barna a vorbit despre „începutul lunii septembrie".

UDMR și-a stabilit congresul pentru 17 septembrie. Formațiunea etnicilor maghiari nu pare a fi marcată de bătălii interne și nu există, cel puțin deocamdată, un adversar pentru Kelemen Hunor.

Însă în PNL și USR-PLUS se anunță lupte dure. Probabil că, până la congres, situația va fi tranșată, iar adevăratele bătălii se dau acum, în stabilirea cotelor de reprezentare pentru fiecare județ, a delegaților și a atragerii susținerii publice.

Ghid de manipulare a congresului

Imensa majoritate a congreselor de alegere a conducerii unui partid din România sunt o formalitate, câștigătorul fiind cunoscut, cel puțin de către cei inițiați, cu multe zile înainte. Metoda prin care rezultatele sunt controlate este manipularea delegaților la congres.

Aceștia sunt aleși de către membrii de partid de la nivel județean. Frauda apare prin înscrierea în partid, chiar înainte de alegerile pentru desemnarea delegaților la congres, a unor noi membri, de obicei controlați de către liderul filialei. Același lider al filialei poate refuza înscrierea în partid și acordarea dreptului de vot noilor membri aduși însă de tabăra adversă.

De obicei, sunt înscriși în partide, ca masă electorală, angajații firmelor clientelei respectivei formațiuni politice. În consecință, delegații la congres sunt stabiliți, de facto, de către șeful filialei județene, care manevrează alegerile interne. La congres, acești delegați sunt atent supravegheați de șeful de filială când votează: buletinele se fotografiază și se marchează cu diferite culori sau semne discrete.

În consecință, este crucial ca șefii de filială să fie atrași de către un candidat sau altul.

Din această perspectivă, *Newsweek România* vă prezintă un tablou valabil pentru luna iunie a bătăliilor interne din PNL și USR-PLUS. Aceasta este o imagine de moment, bătălia fiind deschisă până în ziua congreselor.

Orban, campanie din om în om

În PNL, există o anume notorietate a lui Orban, omul care a vizitat toate organizațiile, a stat ore întregi de vorbă cu simpli membri de partid și-i știe pe nume până la nivel de consilier local. Contracandidatul său, Florin Cîțu, dimpotrivă, este deficitar la acest capitol. A vizitat relativ puține organizații locale și mulți colegi îl percep ca fiind arogant.

Actualul premier îl are însă de partea sa pe președintele Iohannis, dar situația este mult diferită de perioada în care la Cotroceni se aflau Ion Iliescu sau Traian Băsescu. Actualul șef al statului nu s-a pronunțat direct în favoarea lui Cîțu, în bătălia acestuia cu Ludovic Orban.

Klaus Iohannis a făcut un gest simbolic: la o zi după ce premierul și-a anunțat candidatura la președinția PNL, s-a afișat împreună cu Cîțu la deschiderea Centrului Euro-Atlantic de Reziliență. Președintele României n-a vorbit însă nicio clipă în favoarea vreunuia din competitorii pentru conducerea formațiunii liberale.

O altă piesă grea din tabăra premierului este primarul Clujului, Emil Boc. „Cîțu reprezintă viitorul", a afirmat primarul Clujului. Până acum, Boc a negat că și-ar pregăti o candidatură la prezidențiale, în 2024.

În echipa lui Cîțu este și europarlamentarul Rareș Bogdan, care s-a certat dur cu Orban după împărțirea portofoliilor în guvernul PNL - USR-PLUS - UDMR.

Toate partidele din coaliția de guvernare - PNL, USR PLUS și UDMR - au în toamnă congrese pentru alegerea președinților de partid

Filialele vin și pleacă

Actualul președinte al PNL, Ludovic Orban, se lăuda, la 14 mai, cu susținerea a 32 de filiale. Însă, la acel moment, Florin Cîțu nu-și anunțase candidatura. După acest anunț, patru filiale care erau inițial cu Orban au schimbat tabă-

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

CINE VA CONDUCE PNL
Actualul președinte al liberalilor, Ludovic Orban, și actual premier, Florin Cîțu, candidează pentru locul I în PNL.

ra: PNL Sector 2, PNL Maramureș, PNL Ilfov și PNL Mehedinți.

Mai mulți lideri locali puternici nu au ales încă nicio tabără: Ilie Bolojan (președintele Consiliului Județean Oradea) și Mircea Hava (europarlamentar, fost primar al Albei-Iulia, care controlează filiala Alba) nu au ales nicio tabără. Ei înclină mai degrabă spre Cîțu. Bolojan a fost extrem de nemulțumit după ce omul său, Marcel Boloș, nu a fost păstrat la conducerea ministerului care gestionează fondurile europene.

Nici Gheorghe Falcă (PNL Arad), Iulian Dumitrescu (PNL Prahova) și Dan Motreanu (șef PNL Giurgiu) nu au ales o tabără, însă ultimul e văzut mai degrabă ca susținător al lui Orban.

Jocul organizațiilor din sud

Actualul lider al PNL speră să câștige voturi de la organizațiile din sud, cu sprijinul lui Iulian Dumitrescu, președintele Consiliului Județean Prahova. Acesta a contestat mereu influența în creștere în interiorul PNL a foștilor membri ai PDL.

Președintele CJ Prahova ar urma, deci, să convingă Buzăul, Călărașiul, Teleormanul și Ialomița să rămână cu Orban. În Călărași, șef de organizație este Robert Chioveanu, președintele ANSVA, iar filialele din Ialomița și Teleorman sunt conduse de deputații Luminița Barcari și Emil Dumitru.

În Muntenia, Adrian Miuțescu, șeful PNL Argeș, și Cristian Buican, președintele PNL Vâlcea, sunt apropiați ai lui Ludovic Orban. Filiala din Dâmbovița este condusă de Virgil Guran, de asemenea foarte strâns legat de actualul președinte al partidului.

Banatul, în expectativă

În Banat, două sunt personajele cheie din PNL: fostul ministru de Interne, Marcel Vela, care controlează organizaţia din Caraş-Severin, şi Alin Nica, preşedintele Consiliului Judeţean Timiş. Ambii au tăcut, până la ora redactării acestui articol.

Alin Nica s-a fotografiat în biroul premierului Cîţu la începutului anului, semn că cei doi au o comunicare bună. Cât despre Vela, acesta va lua o decizie la pachet cu apropiaţii săi Romeo Dunca, preşedintele Consiliului Judeţean Caraş-Severin, şi Ioan Popa, primarul din Reşiţa. Şi Dunca, şi Popa sunt oameni de afaceri, au averi de milioane de euro, iar cariera lor nu depinde de PNL.

Rolul lui Nicuşor Dan

După ce, în toamna lui 2020, premierul Ludovic Orban l-a susţinut financiar pe primarul Nicuşor Dan, acum, acesta ar putea fi implicat în bătălia din PNL, cu sau fără voia sa. Potrivit unor surse liberale, gruparea Cîţu ar urma să-i reproşeze lui Orban faptul că a sprijinit un primar slab, care în plus este şi din afara partidului. De altfel, deja se poate observa că actualul Executiv a răcit legăturile cu Nicuşor Dan.

În ianuarie 2021, întrebat despre conflictul din PNL, primarul Capitalei l-a lăudat pe Orban:„În opinia mea, Ludovic Orban are două sau trei mari merite. Unul că a stabilizat partidul ăsta în 2017, când era într-un oarecare dezechilibru, doi că a reuşit să încheie Guvernul Dăncilă, că a reuşit să dea jos Guvernul Dăncilă – ne gândim cum ar fi fost România în criză sanitară cu Guvern PSD – şi trei că a contribuit decisiv ca Bucureştiul să aibă un primar de dreapta. Acestea sunt meritele pe care Ludovic Orban le are. Am un mare respect pentru el".

În aceste zile, pe fondul acutizării problemelor în furnizarea apei calde în capitală, Nicuşor Dan a arătat cu degetul spre ELCEN, companie controlată de Ministerul Energiei, unde ministru este Virgil Popescu, un susţinător al lui Cîţu.

„Problemele care sunt în Bucureşti de 2-3 săptămâni nu sunt cauzate de noi, sunt cauzate de ELCEN, pentru că a decis să intre în revizie simultan cu două centrale. După cum ştiţi, aş dori şi să preluăm ELCEN, bineînţeles plătind Ministerului Energiei contravaloarea, tocmai ca să nu mai fie tot timpul această pasare a răspunderii între ELCEN şi Termoenergetica, societatea noastră", a spus primarul Capitalei.

Barna vs. Cioloş

În USR-PLUS, confruntarea dintre Dan Barna şi Dacian Cioloş este mult mai calmă. Cioloş pare că ştie că va pierde, aşa că i-a propus lui Barna ca ambii să facă un pas în spate. Sigur pe victorie, liderul USR a refuzat. „Dacian, într-adevăr, a făcut acea propunere, propunere cu care nu rezonez din mai multe motive. (...) Eu nu o să plec din faţa niciunei lupte, pentru că eu chiar cred că un lider politic trebuie să stea vertical şi să le ofere colegilor opţiunea să-i susţină sau nu proiectul.

Proiectul meu este ca USR-PLUS să rămână un partid important în politica din România şi mă voi prezenta în faţa colegilor şi voi candida la preşedinţia USR-PLUS cu acest proiect", a declarat Dan Barna.

Pe de altă parte, presa a publicat discuţii interne din cadrul PLUS în care liderii partidului îi îndemnau pe membrii simpli să speculeze disensiunile din USR, pentru a crea nuclee de opoziţie la conducerea lui Barna. „Eu

Fuziunea dintre USR şi PLUS a deschis un război intern pentru acapararea cât mai multor funcţii de conducere în partid.

sunt convins că voi ştiţi deja şi aţi cunoscut oameni din USR care sunt ok. Care şi poate lor le este ruşine cu ceea ce se întâmplă la vârful partidului lor, la nivel local, dar şi la nivel central.

Ăia sunt oamenii cu care noi putem să construim o majoritate nouă. Iar ăsta e obiectivul nostru intern, de organizaţie. Noi trebuie să ne pregătim să construim noi majorităţi în aşa fel încât cei pe care nu îi simţim aliniaţi cu noi, din partea cealaltă, să devină ei o minoritate", spunea Dragoş Tudorache, fost ministru de Interne în guvernul Cioloş şi un apropiat al acestuia.

Drulă, a treia cale

Pe de altă parte, în USR se discută ca ministrul Transporturilor, Cătălin Drulă, să candideze la preşedinţia partidului, dacă Dan Barna are probleme

CU ADVERSARI ȘI FĂRĂ
Dacian Cioloș i-a cerut lui Dan Barna (sus) ca ei doi să nu candideze pentru șefia USR PLUS. Barna a refuzat. Kelemen Hunor (jos) nu are adversar în UDMR

cu dosarul de la DNA. DLAF a anunţat, în mai, că a trimis la DNA dosarul privind afacerea cu fonduri europene în care au fost implicați Dan Barna și sora acestuia.

„Dacă se va porni urmărirea penală împotriva mea, evident mă voi retrage. (...) Principiile pe care le susţin, fără penali în funcţii publice, voi continua să le susţin şi reprezintă o valoare şi un crez cu care am venit în politică şi cu care voi continua să fac politică în România", a anunţat, la acel moment, Barna. În consecinţă, în USR se caută o variantă care să blocheze preluarea partidului de către Cioloş, dacă Barna este scos din competiţie. Drulă, a cărui notorietate a crescut după ce a preluat Ministerul Transporturilor, pare să fie singura opţiune, dacă Barna nu candidează. N

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; SABIN CÎRSTOVEANU

SFÂRȘITUL APARENȚELOR

Nu este vorba doar despre strângerea șurubului de către Moscova și Minsk. De fapt, pe măsură ce întăresc represiunea internă, aceste regimuri devin surse de instabilitate regională. – *Ovidiu Nahoi*

Deturnarea la 23 mai a avionului Ryanair de către autoritățile din Belarus, pentru a-l captura pe jurnalistul de opoziție Roman Protasevici și pe prietena sa, marchează un moment de inflexiune în parcursul regimurilor autoritare - fie că vorbim despre Lukașenko, Rusia lui Putin sau chiar Turcia lui Erdogan.

Evenimentul aeronautic, greu de anticipat, indică intrarea acestor regimuri într-o nouă fază, în care represiunea nu mai este negată, iar aparențele contează tot mai puțin. Pe de altă parte, regimurile își vădesc tot mai mult latura agresivă în exterior.

Moscova întărește represiunea în perspectiva alegerilor legislative din septembrie, iar Minskul închide țara la propriu pentru a-și elimina (fizic) oponenții. În acest timp, Ankara l-a capturat pe unul dintre nepoții predicatorului Fetullah Gulen, considerat inamicul statului după încercarea eșuată de lovitură de stat din iulie 2016.

Prizonierul a fost extras dintr-o țară terță, a recunoscut Ankara, fără însă a preciza despre ce stat este vorba sau dacă operațiunea a avut loc cu sau fără încuviințarea autorităților respective.

Ideea

Ce este, de fapt, un extremist?...

Regimul rus a declanșat o amplă operațiune de schimbări legislative cu scopul de a bloca participarea la alegerile din toamnă a apropiaților opozantului Alexei Navalnîi, deținut acum într-o închisoare cu regim foarte dur din apropiere de Moscova.

A fost aprobată o lege care îndepărtează candidaturile politice ale unor lideri și susținători ai organizațiilor „extremiste", în condițiile în care o instanță examinează dacă mișcarea lui Navalnîi se încadrează în această definiție.

Proiectul împiedică liderii, membrii și sponsorii unor grupuri considerate „extremiste" să candideze la alegerile parlamentare. Liderii unor astfel de grupuri nu vor putea candida la alegerile parlamentare timp de cinci ani, în timp ce activiștilor și finanțatorilor li se va interzice să candideze timp de trei ani.

Zeci de mii de cetățeni sunt vizați. Iar problema este ce se înțelege prin „extremist". De fapt, este vorba despre orice organizație care nu doar că i se opune fățiș lui Vladimir Putin, ci doar militează pentru transparență, bună guvernare și o Rusie mai deschisă și mai puțin coruptă.

În paralel se desfășoară un val de arestări și percheziții în rândurile opozanților sau activiștilor societății civile.

După arestarea lui Alexei Navalnîi și a aliaților săi, alți doi activiști politici, Dmitri Gudkov și Andrei Pivovarov, au fost arestați în ultimele zile. Pivovarov a

[illegible] ganizația Open Russia, fondată de criticul lui Putin, Mihail Hodorkovski, s-a dizolvat formal pentru a-și proteja membrii de posibile procese.

Poliția l-a reținut pe Gudkov, în vârstă de 41 de ani, după ce a efectuat descinderi la locuințele rudelor sale apropiate. Asupra fostului deputat al opoziției planează o pedeapsă de până la cinci ani de închisoare pentru că nu ar fi plătit o datorie în baza unui vechi contract de închiriere. La începutul săptămânii trecute, Gudkov a anunțat că a părăsit Rusia și că se îndreaptă spre Ucraina, pentru a evita încarcerarea.

...Un extremist este oricine nu se află pe linia oficială

La începutul lunii iunie, site-ul rus independent VTimes a anunțat că se închide de teama unor proceduri judiciare, după ce a fost catalogat la mijlocul lunii mai drept „agent al străinătății" o altă categorie controversată care presupune constrângeri mari și potențiale amenzi. Autoritățile au motivat aceasta prin faptul că publicația este înregistrată în Țările de Jos.

Într-un comunicat, redacția a explicat că a studiat mai multe posibilități de a continua, dar pur și simplu decizia a pus pe fugă agenții de publicitate, pentru care există mari riscuri de amenzi sau chiar urmărire penală.

[illegible] IMAGES

Site-ul a fost fondat anul trecut de jurnaliști plecați de la cotidianul economic *Vedomosti* - multă vreme un titlu de referință în Rusia. Aceștia au părăsit ziarul după acapararea sa de către fideli ai Kremlinului.

Închiderea site-ului VTimes vine după un episod similar în cazul publicației *Newsru*.

De remarcat că aceste publicații nu reprezentau vârfuri de lance îndreptate în mod direct împotriva lui Vladimir Putin. Acestea practicau un jurnalism de informație și investigație de tip occidental, abordând diverse aspecte ale actualității. Din această perspectivă, mesajul transmis de Kremlin este clar: nu se mai admite nimic care să nu fie aliniat în totalitate liniei oficiale.

O schimbare importantă, având în vedere că, până acum, regimul tolera câteva nuclee de jurnalism liber și o serie de organizații civice, mai ales implicate în viața comunităților locale.

Unele avuseseră chiar succes în diferite orașe, opunându-se unor proiecte urbanistice controversate, cum au fost cele din Ekaterinburg din 2019, împotriva construirii unei biserici pe locul unui parc.

Proteste generate de cauze locale au mai avut loc de-a lungul ultimilor ani în orașe precum Habarovsk (contra arestării unui guvernator local) sau Vladivostok, din cauza problemelor sociale. Iar orașul din Munții Urali, Nizhni Tagil, este cunoscut încă din 2015 pentru protestele împotriva poluării industriale.

Astfel de proteste nu au contestat direct regimul, ci doar au vrut să atragă atenția asupra unor probleme specifice, însă marja de manevră se îngustează în Rusia pe zi ce trece. Guvernul vede o amenințare directă în orice gest de nemulțumire. .

Belarus se înconjoară singur cu sârmă ghimpată

Belarus, un stat prin tradiție mai închis și mai represiv decât Rusia, arată că încă mai este loc pentru strângerea șurubului, după episodul capturării avionului Ryanair.

Roman Protasevici, arestat pe aeroportul din Minsk, fondator al canalului NEXTA distribuit pe rețeaua social Telegram, este acuzat – ce surpriză! - de activități extremiste.

Aflat în custodia regimului, el a apărut în trei înregistrări video susținând că este corect tratat, lăudându-l pe Alexander Lukașenko și recunoscând că a vrut să-l răstoarne. Mișcarea este inspirată din arsenalul proceselor staliniste, în care victimele ajungeau să recunoască cele mai absurde acuzații și să-i aducă laude conducătorului.

În noile condiții, are rolul de a înfricoșa opoziția, dând mesajul că nimeni nu va putea rezista, odată intrat pe mâna aparatului de represiune.

A produs o impresie puternică în întreaga lume înregistrarea în care Stepan Latypov, reținut pentru participarea la acțiunile de protest, a încercat să-și taie gâtul într-o cușcă, în timpul audierilor din sala de judecată.

El a acuzat forțele de securitate de presiune și tortură, susținând că a fost obligat să mărturisească delicte pe care nu le-a comis și că a fost amenințat cu repercusiuni asupra rudelor sale.

După episodul deturnării avionului, un mare număr de jurnaliști, activiști civici și politicieni de opoziție au fost reținuți de autorități.

Procesele se desfășoară sumar și cu ușile închise, cum s-a întâmplat la 25 mai, când au fost pronunțate sentințe de pedepse cu închisoarea pentru șase jurnaliști și activiști. Nimeni nu mai poate părăsi țara, cu excepția celor care dețin rezidență permanentă în străinătate.

Deținerea unei rezidențe temporare nu reprezintă un motiv pentru a ieși din Belarus.

Regimul speră că astfel va opri „hemoragia" către țările vecine, Polonia și Lituania, devenite adevărate baze ale opoziției. Mai mult: există informații potrivit cărora se fac presiuni asupra familiilor opozanților plecați din țară, pentru a-i determina pe cei refugiați să se întoarcă.

Canalul NEXTA, la care lucra Protasevici, a avut un rol important în protestele care reclamau fraudarea alegerilor prezidențiale din august 2020, dar jurnaliștii au fost nevoiți să fugă din țară din cauza represiunilor.

În perioada sa de maximă popularitate se bucura de peste 2 milioane de urmăritori pe rețelele sociale, apoi numărul a scăzut la circa un milion. Dar aici trebuie ținut cont de nivelul represiunii: polițiștii pot verifica orice telefon mobil și orice dovadă că utilizatorul a urmărit canale TV „extremiste" poate aduce o pedeapsă penală.

Uniunea Europeană găzduiește oameni persecutați de multe alte regimuri autoritare: ruși, turci, iranieni, ceceni și așa mai departe.

Tentative de eliminare au tot existat în ultimii ani – unele, reușite, altele dejucate.

Deturnarea avionului Ryanair a fost însoțită de un limbaj agresiv și de amenințări, atât dinspre Minsk cât și dinspre Moscova.

Discursul a fost continuat și în întâlnirea de la Soci dintre cei doi lideri, chiar dacă Lukașenko a primit mult mai puțin decât se aștepta – cele 500 de milioane de euro de-abia dacă îi ajung pentru a-și finanța uriașul aparat de represiune pentru două luni și jumătate.

Deturnarea avionului Ryanair a fost însoțită de un limbaj agresiv și de amenințări dinspre Minsk și dinspre Moscova

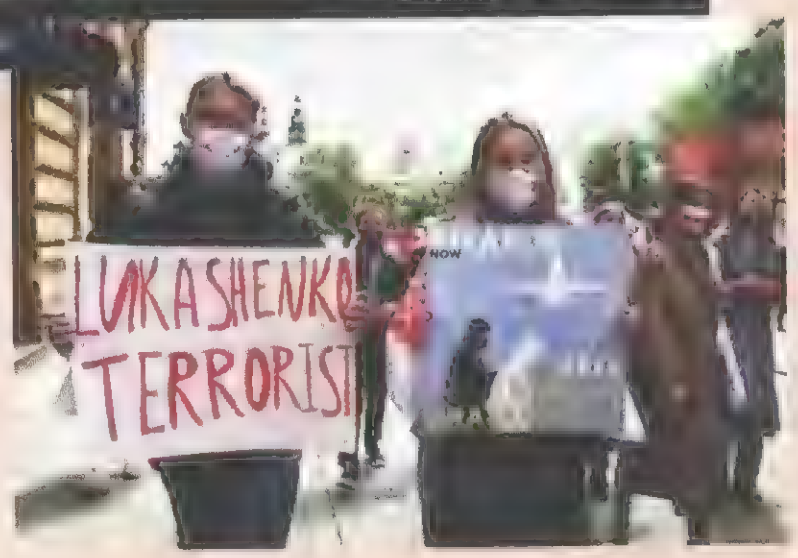

FOTO: GILLIVER / GETTY IMAGES

Mitul „cetății asediate" și riscurile lui

Dacă fostul șef de colhoz care conduce Belarusul din 1994 nu poate stârni decât zâmbete în cazul în care ar pretinde că țara sa este o democrație, cu Vladimir Putin e un pic mai complicat. Sau, cel puțin, a fost.

La începutul anilor 2000, el putea apărea drept soluția menită a stabiliza Rusia după haosul tranziției din perioada Elțîn. Chiar pe măsură ce caracterul autoritar al regimului începea să devină tot mai vizibil, soft-power-ul Kremlinului se baza pe ideea unei guvernări bazate pe alegeri și pe respectarea, în general, a principiilor democratice.

O democrație, e adevărat, „controlată", dar care – susține propaganda Kremlinului – servește mai bine intereselor societății și reprezintă aspirațiile unei largi majorități.

De ani întregi, Moscova s-a străduit să „vândă" în lume (cu mai mult sau mai puțin succes) imaginea unei guvernări eficiente, responsabile, bazată pe principii moral-religioase, o alternativă demnă de urmat la guvernările liberale dintr-un Occident decăzut și desacralizat.

Legislația represivă adoptată la Moscova, împiedicarea opoziției să participe la alegeri, valul de arestări și percheziții, închiderea publicațiilor independente și, în cele în urmă, sprijinul fățiș acordat Minskului după un act de piraterie aeriană, nu mai lasă loc aparențelor.

Regimului pare să-i fi rămas o singură opțiune: să-și asigure supraviețuirea prin înăbușirea oricărei urme de opoziție internă - reală sau închipuită.

Nici urmă de seducție.

Au trecut vremurile în care regimul Putin întreținea un fel de pact nescris cu clasa de mijloc în consolidare după primii ani de stabilitate de după epoca Elțîn: „eu vă las să vă distrați cum vreți și să călătoriți în Occident, voi nu-mi deranjați puterea".

Această înțelegere tacită s-a destrămat pe măsura înrăutățirii situației economice ca urmare a sancțiunilor occidentale dar și a abuzurilor administrației. O nouă generație, care a cunoscut doar puterea lui Vladimir Putin, activă pe rețelele de socializare, își dorește altceva.

Problema este că, pentru Vladimir Putin, la fel ca și pentru Alexander Lukașenko, ca de altfel într-o anumită măsură și pentru Recep Tayip Erdogan, tulburările și protestele nu au nicidecum cauze interne. Ele sunt generate de acțiunile ostile ale Occidentului.

O afirmație potențial periculoasă. Pentru că, urmând această narațiune a cetății asediate, regimurile autoritare vor considera legitimă orice acțiune îndreptată împotriva democrațiilor.

Regimurile autoritare știu cât să întindă coarda, pentru a nu risca o ripostă a Occidentului dincolo de care își vor vedea periclitată propria stabilitate. Dar vor avea grijă să transpună în fapte această teorie a agresiunii din partea democrațiilor și a răspunsului ferm.

Bullying-ul Turciei la adresa Greciei, cu trimiterea de nave de război în Mediterana și apoi deschiderea „robinetului" cu migranți indică faptul că aceste regimuri pot fi factori de instabilitate pe măsură ce devin tot mai represive în interior.

NU SE MAI ASCUNDE
Putin a devenit un dictator pe față, nu mai mimează democrația. Orice opozant al său este fie închis, fie în exil, fie asasinat. (sus). Lukașenko, dictatorul din Belarus, îi închide pe cei care i se opun. Ultima victimă: Protasevici.

Dosar

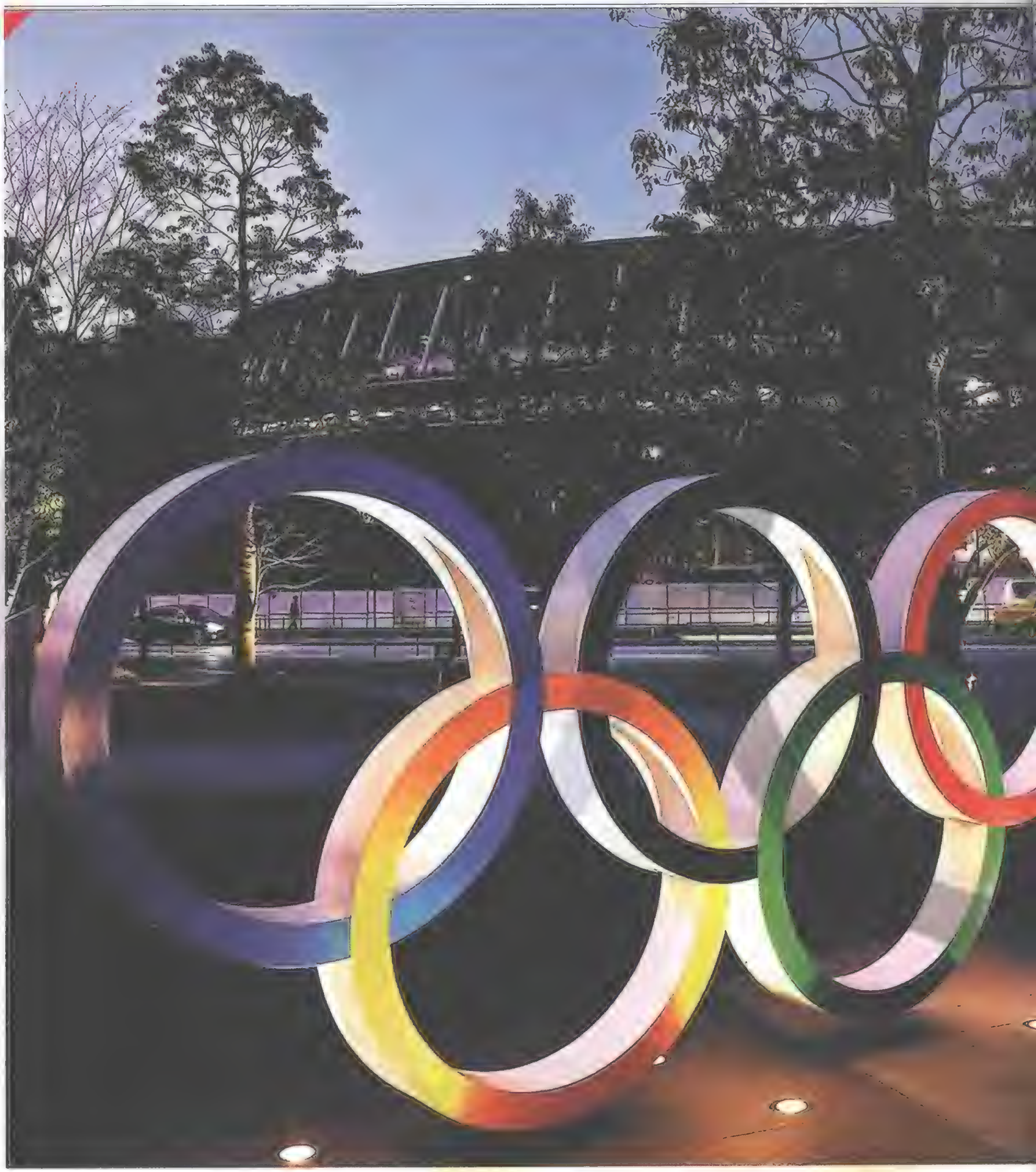

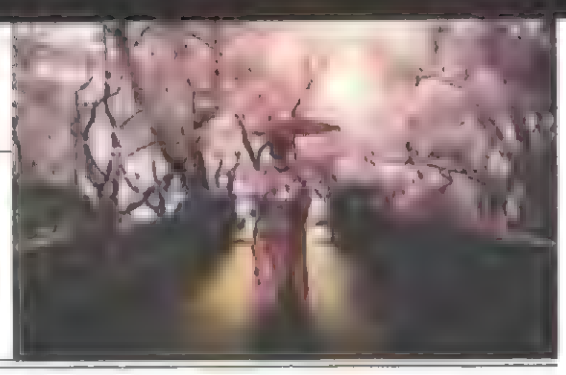

PERFORMANȚĂ

Sportivii români care merg la Jocurile Olimpice de la Tokyo

România are acum aproape 90 de sportivi calificați la JO de la Tokyo, la 14 discipline sportive: înot, atletism, canotaj, fotbal, gimnastică artistică, baschet 3x3, ciclism, lupte, tir sportiv, canoe, tenis, tenis de masă, box și scrimă.

CEI MAI MULȚI SPORTIVI, 36, PROVIN de la canotaj, apoi urmează echipa olimpică de fotbal condusă de Mirel Rădoi cu 18 jucători. Pe lângă aceștia, în momentul de față, știm sigur că la Tokyo vor fi prezenți șase atleți, patru sportivi de la tenis de masă, patru de la lupte, echipa de baschet feminin 3x3 – 4 sportive, trei sportivi la gimnastică, trei înotători, doi la ciclism, doi sportivi de la kaiak-canoe, doi la box și unul de la tir sportiv. Unul dintre sportivii de la ciclism, cel calificat la proba pe șosea, urmează să fie desemnat. La tenis, Simona Halep și Patricia Țig sunt și ele calificate, și urmează să vedem dacă va fi obținută derogarea pentru Sorana Cîrstea care s-a retras din echipa Fed Cup, iar aceasta era o condiție pentru participare la Jocurile Olimpice.

Alți 10-15 sportivi mai au încă posibilitatea de a concura la Tokyo.

România va avea, în premieră, un sportiv calificat la triatlon (1,5 km înot, 40 km ciclism, 10 km alergare), francezul Felix Duchampt, naturalizat acum doi ani, adunând deja punctele necesare, însă așteaptă confirmarea oficială.

La judo, lista finală va fi cunoscută la 28 iunie, atunci când federația internațională va întocmi clasamentul final în baza punctelor adunate la concursuri. Așa cum sunt lucrurile acum, România ar putea merge cu patru judoka la Tokyo.

La haltere, România ar putea fi reprezentată de doi halerofili, însă este așteptată încă o decizie a Federației Intenaționale, întrucât țara noastră ar putea fi suspendată din cauza cazurilor de dopaj din ultimii ani.

Și la atletism ar mai putea să se califice câțiva sportivi și se așteaptă, de asemenea, o decizie a forului internațional în privința a trei atlete din Kenya, naturalizate în luna mai. Două dintre ele, Joan Chelimo și Delvine Meringor au realizat deja baremul pentru Jocurile Olimpice în proba de maraton, iar Stella Stella Rutova încerca să se califice în proba de 5.000 de metri sau în cea de 3.000 metri obstacole.

Potrivit Comisiei Tehnice a COSR, România speră la obținerea a 4-6 medalii.

ATLETISM Florentina Iuşco
(săritura în lungime)

ATLETISM Alina Rotaru
(săritura în lungime)

ATLETISM Claudia Bobocea
(1.500 m)

ATLETISM Daniela Stanciu
(săritura în înălţime)

ATLETISM Alin Firfirică
(aruncarea discului)

ATLETISM Marius Cocioran
(50 km marş)

BASCHET
Echipa de baschet feminin 3x3 a României participă în premieră la Jocurile Olimpice

CANOTAJ Cristina-Georgiana Popescu (dublu rame feminin)

CANOTAJ Gianina-Elena Beleagă și Ionela-Livia Cozmiuc (dublu vâsle feminin - categorie ușoară)

CANOTAJ Ciprian Tudosa și Marius-Vasile Cozmiuc (dublu rame masculin)

CANOTAJ Amalia Bereș (dublu rame feminin)

CANOTAJ Mădălina Bereș (patru rame feminin)

CANOTAJ Ioan Prundeanu și Marian-Florian Enache (dublu vâsle masculin)

CANOTAJ Viviana Iuliana Bejinariu și **Ioana Vrînceanu**
(patru rame feminin)

CANOTAJ Denisa Tilvesco
(patru rame feminin)

CANOTAJ Simona Radiș
(dublu vâsle feminin)

CANOTAJ Ancuța Bodnar
(dublu vâsle feminin)

CANOTAJ Cosmin Pascari
(patru rame masculin)

CANOTAJ Mihăiță Vasile Țigănescu
(patru rame masculin)

CANOTAJ Ștefan Berariu
(patru rame masculin)

CANOTAJ Mugurel Semciuc
(patru rame masculin)

CICLISM Vlad Dascălu
(mountain bike)

CICLISM Eduard Grosu
(cursa de șosea)

SCRIMĂ Ana Maria Popescu
(spadă)

SCRIMĂ Iulian Teodosiu
(sabie)

FOTBAL (18 SPORTIVI) Mirel Rădoi va conduce și echipa olimpică, formație cu care s-a calificat la Tokyo

KAIAC-CANOE Victor Mihalachi și Cătălin Chirilă
(canoe-2 masculin pe 1.000 m)

TIR SPORTIV Laura Coman
(pușcă aer comprimat 10 m)

TENIS DE MASĂ Elizabeta Samara

TENIS DE MASĂ Bernadette Szocs

TENIS DE MASĂ Daniela Monteiro

TENIS DE MASĂ Irina Ciobanu

TENIS DE MASĂ Ovidiu Ionescu

TENIS Patricia Ţig

TENIS
Simona Halep
va fi purtătoarea
drapelului
delegaţiei
României

Veteranii gimnasticii românești

LA 40 DE ANI, MARIAN DRĂGULESCU, singurul gimnast român calificat, merge la Tokyo cu obiectivul de a câștiga medalia de aur la sărituri. Pe ultima sută de metri s-a calificat și Larisa Iordache, și ea o veterană a gimnasticii românești

Singura medalie care-i lipsește lui Marian Drăgulescu din palmares este cea olimpică de aur, iar el speră să o câștige de data asta. Ultimele lui rezultate arată că nu-i doar un vis. Concurenții generației sale au ieșit demult din circuitul sportiv, însă au apărut noi competitori care vin în concursuri cu săritura „Drăgulescu". Marian are în palmares trei medalii la Jocurile Olimpice (obținute la Atena în 2004), un argint la sol și două de bronz, cu echipa și la sărituri; 10 medalii la Campionatele Mondiale (8 de aur și 2 de argint) și 18 medalii la Campionatele Europene (10 de aur, 6 de argint și 2 de bronz).

La Jocurile Olimpice de la Tokyo s-au calificat și gimnastele Maria Holbură și mult mai titrata Larisa Iordache. Ambele vor concura la individual compus.

Larisa Iordache (24 de ani) este, fără îndoială, surpriza fericită a gimnasticii românești. Venită după trei ani de pauză din cauza unor accidentări, Larisa a reușit să ajungă rapid în top și să se califice pe ultima sută de metri, bolnavă fiind, la Jocurile Olimpice de la Tokyo.

Gimnasta a încheiat pe locul 4 calificările de la individual compus, după trei sportive din Rusia, la Europenele de Gimnastică de la Basel, Elveția.

Larisa Iordache are o medalie de bronz în proba pe echipe la Jocurile Olimpice din 2012 și este cvadruplă campioană mondială.

Constănțeanca Maria Holbură (20 de ani) s-a calificat la Tokyo încă din 2019, după rezultatele de la Campionatul Mondial de la Stuttgart.

Lui Marian Drăgulescu îi lipsește doar medalia olimpică de aur din palmares

Surpriza de la înot

ROBERT GLINȚĂ A FOST PRIMUL dintre sportivii români care s-a calificat la Jocurile Olimpice. A fost urmat de Daniel Martin încă din 2019.

Înotătorul Robert Glință, legitimat la CS Dinamo, s-a calificat la Jocurile Olimpice de la Tokyo, încă din aprilie 2019, după ce a realizat baremul olimpic la proba de 100 de metri spate, în cadrul primei etape a circuitului „FINA Champions Swim Series". A fost primul dintre sportivii români care și-a asigurat biletul pentru Tokyo. Trei luni mai târziu, Daniel Martin, de la CSM Bacău, îndeplinea și el baremul de calificare, tot la 100 de metri spate, la Campionatul Mondial de la Gwangju, Coreea de Sud.

Supriza a venit însă din partea tânărului de 16 ani, David Popovici, calificat chiar pe utima sută de metri la proba de 100 de metri liber. Campionatul European de Înot de la Budapesta, de acum o lună, a adus României o medalie de aur în premieră, câștigată de Robert Glință la proba de 100 m spate, dar și o calificare frumoasă la Jocurile Olimpice a tânărului David Popovici, care a îndeplinit baremul de calificare în proba de 100 m liber, aceasta fiind și un nou record național.

La aceeași competiție, Robert Glință a obținut și medalia de argint la 50 spate, iar David Popovici a stabilit un nou record național în proba de 200 m liber.

Povestea sportivă lui David începe la patru ani, atunci când a fost diagnosticat cu scolioză de către medicul pediatru, care le-a recomandat părinților să-l ducă la înot.

Așa a ajuns la bazinul de la Lia Manoliu câteva veri. Apoi l-a cunoscut pe antrenorul Adrian Rădulescu, cel care îl pregătește și în prezent.

La 10 ani, a doborât primul record național în proba de 50 de metri spate. Era doar începutul. În următorii ani, aveau să urmeze nu mai puțin de 45 de recorduri naționale în bazin scurt și 27 de recorduri naționale în bazin lung, la categoriile de vârstă sub 15, 16, 17 și 18 ani.

În 2019, David a devenit cel mai medaliat sportiv al delegației țării noastre la Festivalului Olimpic de Tineret European (FOTE) de la Baku.

Trei atlete din Kenya ar putea reprezenta România

ATLETELE JOAN CHELIMO (31 de ani), Stella Ruto (26 de ani) şi Delvine Meringor (29 de ani) au primit, în mai, cetăţenia română şi au posibilitatea să concureze la Jocurile Olimpice de la Tokyo.

Joan şi Delvine au realizat deja baremul pentru Jocurile Olimpice în proba de maraton, iar Stella va încerca să se califice în proba de 5.000 de metri sau în cea de 3.000 metri obstacole.

Toate trei sunt legitimate la clubul Steaua Bucureşti. Naturalizarea lor reprezintă o premieră pentru atletismul românesc.

Pentru a putea participa la Jocurile Olimpice de la Tokyo, Federaţia Internaţională de Atletism ar trebui să confirme eligibilitatea sportivelor calificate Federaţiei Române de Atletism şi Comitetului Olimpic şi Sportiv Român.

„Sunt foarte fericită că am obţinut cetăţenia română. Vreau să cuceresc cât mai multe medalii, medalii la Jocurile Olimpice şi Campionatele Mondiale şi să fac România mândră", a declarat Joan Chelimo.

Antrenorul Carol Şanta, cel care s-a ocupat de cele trei atlete, a spus că aşteaptă acest moment de cinci ani.

„Aştept acest moment de cinci ani. Am reuşit azi să aduc în România trei atlete foarte valoroase şi sper ca măcar una dintre ele să cucerească o medalie la Jocurile Olimpice. Îmi doresc să mă retrag după un astfel de moment", a afirmat Şanta. „Este un moment foarte important pentru atletismul românesc. Arătăm tuturor că suntem o naţiune deschisă, cu o gândire europeană şi prin sosirea celor trei atlete întărim echipa României. Îmi doresc ca în 4-6 ani România să evolueze în Superliga Europei", a declarat Florin Florea, preşedinte Federaţiei Române de Atletism.

Sperantele boxului românesc

COSMIN GÎRLEANU SE CALIFICA, fără să încheie competiţia, pe 16 martie, la Turneul preolimpic de la Londra. A doua zi, competiţia a fost suspendată, iar mulţi dintre colegii săi nu au mai avut ocazia să boxeze. Începea primul lockdown din Europa din cauza COVID-19.

Cosmin a ajuns la box la 10 ani, pentru că era un copil plin de energie care-şi pierdea timpul prin spatele blocului şi crea tot felul de probleme la şcoală. Mai făcuse ceva fotbal, dar nu l-a prea atras. Părinţii, foşti sportivi, tatăl, luptător, iar mama, gimnastă, au hotărât să-l dea la box pentru a-şi consuma energia, dar şi pentru a-şi ţine temperamentul sub control. Şi au luat cea mai bună decizie. Cosmin este acum un sportiv serios, concentrat pe ceea ce face şi este, totodată, student la Facultatea de Educaţie Fizică şi Sport din Timişoara şi cursant la Şcoala de antrenori.

Boxul l-a început la Clubul Sportiv Şcolar Hunedoara, iar acum este legitimat la Dinamo. La 12 ani, câştiga primul său titlu de campion naţional. Sportul i-a schimbat complet viaţa.

„Acum am 13 titluri de campion naţional, sunt campion mondial de juniori , vice-campion european de juniori, vicecampion european Under 22, iar ultima perfomanţă, şi cea mai importantă pentru mine, este calificarea la Jocurile Olimpice de la Tokyo", ne-a spus Cosmin.

Visul Claudiei Nechita s-a împlinit

În turneul de calificare de la Paris, la categoria 57 de kg, Claudia Nechita a câştigat în faţa campioanei mondiale din 2018, nemţoaica Ornella Wahner, iar în partida decisivă, eleva lui Adrian Lăcătuş a trecut, cu 5-0, de reprezentanta Turciei, Guldagi Aycan.

Claudia Nechita are tatuat pe braţul drept o boxeriţă care se antrenează, având în fundal cercurile olimpice.

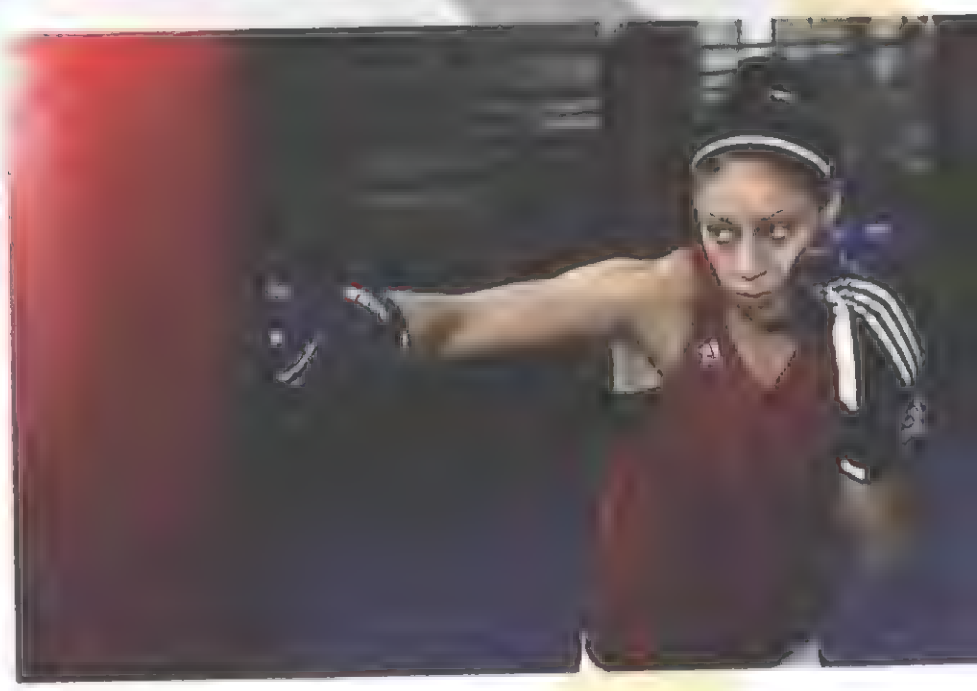

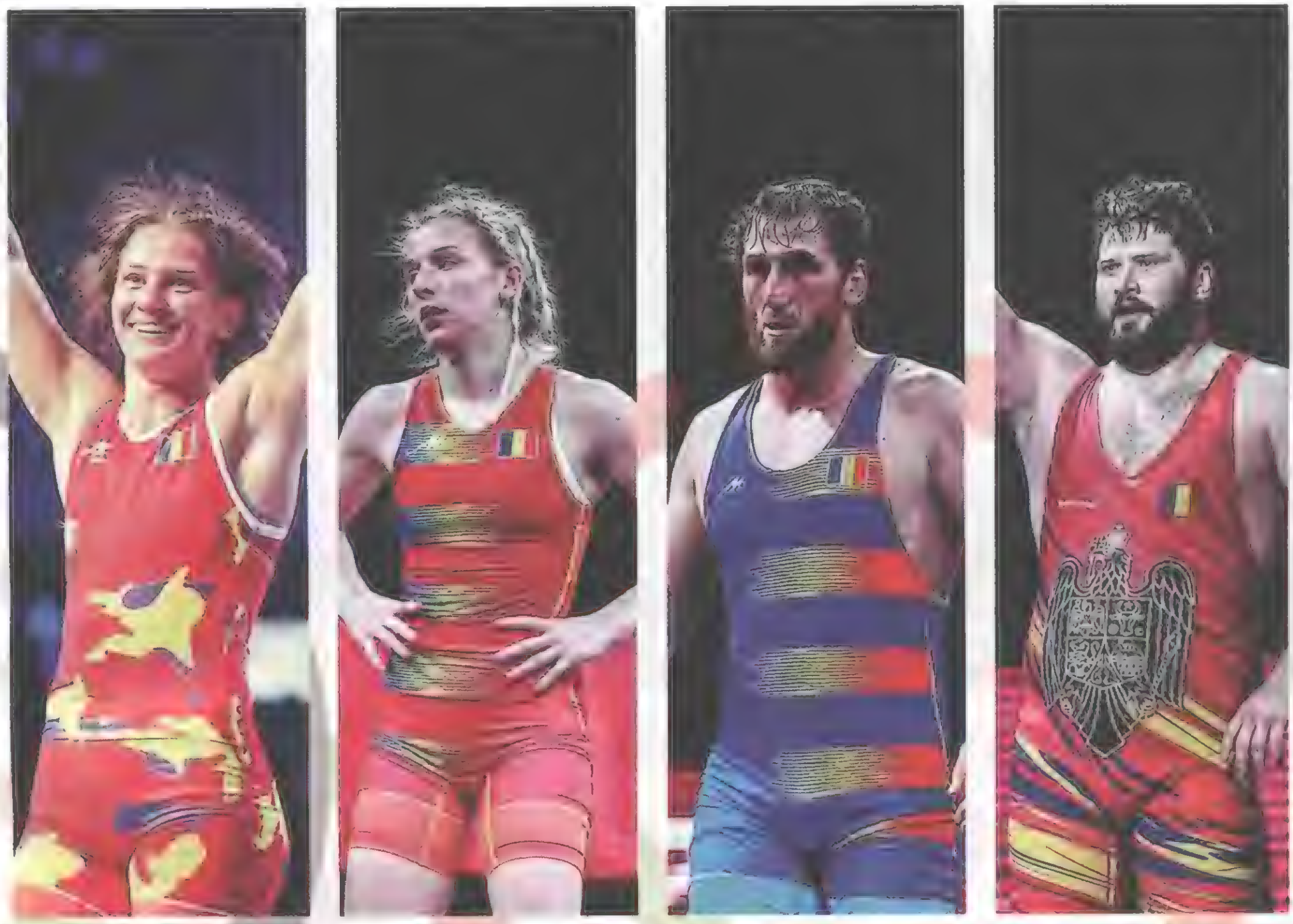

Luptă la propriu pentru medalii

ROMÂNIA VA FI REPREZENTATĂ la Tokyo de patru luptători: Alina Vuc (cat. 50 kg), Andreea Beatrice Ana (cat. 53 kg), Albert Saritov (cat. 97 kg - lupte libere) și Alin Alexuc-Ciurariu (cat. 130 kg - lupte greco-romane).

Alina Vuc (27 de ani) a fost prima care s-a calificat, încă din 2019, după ce a câștigat medalia de argint la Campionatul Mondial de la Nur-Sultan (Kazahstan), la categoria 50 kg. Ea a participat la Jocurile Olimpice de la Rio. Este vicecampioană mondială (2017 și 2019) și vicecampioană europeană (2016, 2018).

Alina a început să practice luptele de când era în clasa a III-a. A văzut un afiș la școală și s-a dus să vadă cum e. Primul titlu de campioană națională l-a câștigat la copii, în 2007. Apoi, prima medalie internațională a venit în 2010, când a câștigat medalia de bronz la Campionatul European de Cadeți.

Alina are în palmares și o medalie specială. Argintul câștigat de ea la Paris, în 2017, a fost și prima medalie din istoria luptelor feminine românești la un Campionat Mondial de Senioare.

Andreea Beatrice Ana (cat. 53 kg), Albert Saritov (cat. 97 kg - lupte libere) și Alin Alexuc-Ciurariu (cat. 130 kg - lupte greco-romane) au obținut calificarea în urma rezultatelor de la turneul preolimpic de la Sofia din mai. Pentru aceasta era necesară atingerea finalei categoriei. Andreea Ana este la prima participare la o ediție a Jocurilor Olimpice. Albert Saritov are în palmares medalia de bronz la JO de la Rio din 2016.

Pentru Alin Alexuc va fi a treia ediție consecutivă a Jocurilor Olimpice, după Londra 2012 și Rio 2016 (locul 5).

Sperantele cele mai mari se leagă de canotaj

CEI MAI NUMEROȘI SPORTIVI calificați, 36, sunt de la canotaj, disciplină de la care sperăm să obținem cele mai multe medalii olimpice

Cele două echipaje de 8+1 ale României, feminin și masculin, s-au calificat la Jocurile Olimpice de la Tokyo, după ce au terminat pe locul secund cursele din cadrul regatei preolimpice de canotaj de la Lucerna (Elveția), la jumătatea lunii mai.

Echipajul feminin de 8 plus cârmaci este alcătuit din: Mădălina-Gabriela Cașu, Roxana Parascanu, Adriana Ailincăi, Maria Tivodariu, Beatrice-Mădălina Parfenie, Iuliana Popa, Maria-Magdalena Rusu, Roxana-Iuliana Anghel și Daniela Druncea, cârmaci.

Daniela Druncea a fost colegă de generație cu cu Sandra Izbașa, Cătălina Ponor și Steliana Nistor. Împreună cu ele a câștigat multe concursuri, dar cea mai importantă medalie a fost cea de bronz, pe echipe, la Campionatul Mondial de la Stuttgart din 2007.

S-a retras din gimnastică la vârsta de 19 ani, cu puțin timp înainte de a termina clasa a XI a și a trecut la canotaj, și performanțele nu au încetat să vină.

În 2016, a obținut medalia de bronz la Jocurile Olimpice de la Rio cu echipajul 8+1. Acum, merge din nou la Jocurile Olimpice și își dorește să vină cu o nouă medalie.

Familia olimpică din canotaj

Echipajul 8+1 masculin este alcătuit din Alexandru Chioseaua, Florin-Sorin Lehaci, Constantin Radu, Sergiu-Vasile Bejan, Vlad-Dragoș Aicoboae, Constantin Adam, Florin-Nicolae Arteni Fîntînariu, Ciprian Huc, Adrian Munteanu. Băieții au reușit o calificare senzațională la Lucerna, în Elveția.

După o primă jumătate de cursă echilibrată, în care Noua Zeelandă, China și România au alternat la conducere, echipa Noii Zeelande s-a desprins și a ocupat primul loc, cu timpul de 05 min 35 sec 73/100, urmată de România cu 5 min 36 sec 92/100, și Italia cu 5 min 43 sec 91/100.

Unul dintre componenții echipajului, campion mondial și european la canotaj la categoria de vârstă sub 23 de ani (U23), Florin Lehaci a fost declarat de federația internațională de specialitate

cel mai promițător canotor din lume la U23. Bucovineanul în vârstă de 20 de ani a moștenit pasiunea pentru canotaj de la sora sa Ionela Cozmiuc - Lehaci, deja un nume important al canotajului românesc, campioană mondială la dublu vâsle categorie ușoară în 2017, și participantă la Jocurile Olimpice de la Rio din 2016.

Mai mult, cumnatul sau, Marius Vasile Cozmiuc, soțul Ionelei, este tot un canotor de valoare, campion mondial la U20 la patru rame, în 2010. Florin Lehaci și Ionela Cozmiuc - Lehaci (dublu vâsle feminin) și Marius Cozmiuc (dublu rame masculin) merg toți trei la Tokyo, dar fiecare în barca lui.

Semne bune

România a încheiat participarea la Campionatele Europene de la Varese, în aprilie, cu șase medalii, după cum urmează: două de aur – dublu vâsle feminin și opt plus 1 feminin, patru de argint – vâsle simplu feminin, dublu rame feminin, patru rame masculin și 8+1 masculin.

ECHIPAJE
8+1 FEMININ: (stânga) Daniela Druncea, Denisa Tîlvescu, Mădălina Bereș, Amalia Bereș, Ioana Vrînceanu, Maria Tivodariu, Georgiana Dedu, Viviana-Iuliana Bejinariu, Maria Magdalena Rusu

8+1 MASCULIN: (dreapta) Adrian Munteanu, Ciprian Huc, Florin-Nicolae Arteni Fîntînariu, Constantin Adam, Vlad-Dragoș Aicoboae, Sergiu-Vasile Bejan, Constantin Radu, Florin-Sorin Lehaci, Alexandru Chioseaua.

Soții Ionela și Marius Cozmiuc (jos)

ȘAH ȘI DISIDENȚĂ

GARRY KASPAR
Putin e un boss ma

Cel mai mare șahist al tuturor timpurilor este și cel mai mare critic al lui Vladimi
libertate. Garry Kasparov nu se ascunde după cuvinte. – *Sabin Orcan*

MARELE ȘAHIST, prezent în România pentru Superbet Chess Tour, a acordat *Newsweek România* un interviu despre șahul actual, dar și despre dictatura liderului de la Kremlin, tot mai dur cu opozanții săi. Garry Kasparov este pe lista dușmanilor lui Putin, dar spune că nu se teme pentru viața sa, deși are grijă să nu fie în locuri în care ar putea fi rănit sau arestat.

Newsweek România: **Domnule Garry Kasparov, bine ați venit în România. E minunat că sunteți aici. Sunteți considerat cel mai mare jucător de șah din toate timpurile. Dar sunteți și un luptător pentru libertate în țara dumneavoastră. Care dintre cele două posturi e mai importantă pentru dumneavoastră acum?**

Garry Kasparov: Mulțumesc. Nu cred că trebuie să separ o parte a vieții mele de cealaltă. E foarte greu de imaginat că, atunci când spui Garry Kasparov, oamenii nu se vor gândi la gloria mea din trecut, de campion de șah. Dacă sunt cel mai bun sau nu, nu știu, e foarte subiectiv. Să alegi pe cel mai bun din domeniu dintre jucătorii mari care nu s-au întâlnit niciodată este ciudat. Poți să alegi între Pele, Maradonna și Messi, de exemplu? Dar asta e parte din viața mea de șahist. Am fost în vârf timp de două decenii.

Campionul en-titre, Magnus Carlsen, pe care l-ați antrenat o perioadă...

Da, pentru un an.

... a spus că dumneavoastră sunteți cel mai mare jucător al tuturor timpurilor...

Să lăsăm asta deoparte. Fantastic.

... Ați fost numărul 1 pentru 21 de ani.

Da, corect. Dacă ne uităm la numere, nu cred că au fost depășite încă recordurile mele, să fiu în vârf pentru atât de mult timp, distanța dintre primul și al doilea loc. Dar să trecem la partea a doua a întrebării, despre lupta pentru libertate și activist pentru drepturile omului.

Vom vorbi și despre asta, pentru că am câteva întrebări despre Rusia. După cum știți, în următoarele două săptămâni, va avea loc o întâlnire între Putin și Joe Biden. Dar, până atunci, vreau să mai discutăm un pic despre șah. Ceva ce nu ați fost întrebat în aceste zile. Ați fost unul dintre primii mari maeștri care ați jucat împotriva unei mașini. Ați câștigat.
Dar, în ultimele decenii, am văzut o evoluție rapidă a tehnologiei. Computerele pot fi folosite, de asemenea, pentru a trișa. Am văzut asta în 2006, cu acuzațiile lui Veselin Topalov împotriva lui Vladimir Kramnik, despre folosirea computerelor. Sunteți îngrijorat de faptul că jucătorii ar putea încerca să folosească telefoanele și computerele pentru a trișa la șah?

Trebuie să separăm în mod clar mașinile care sunt unelte și răutatea umană.

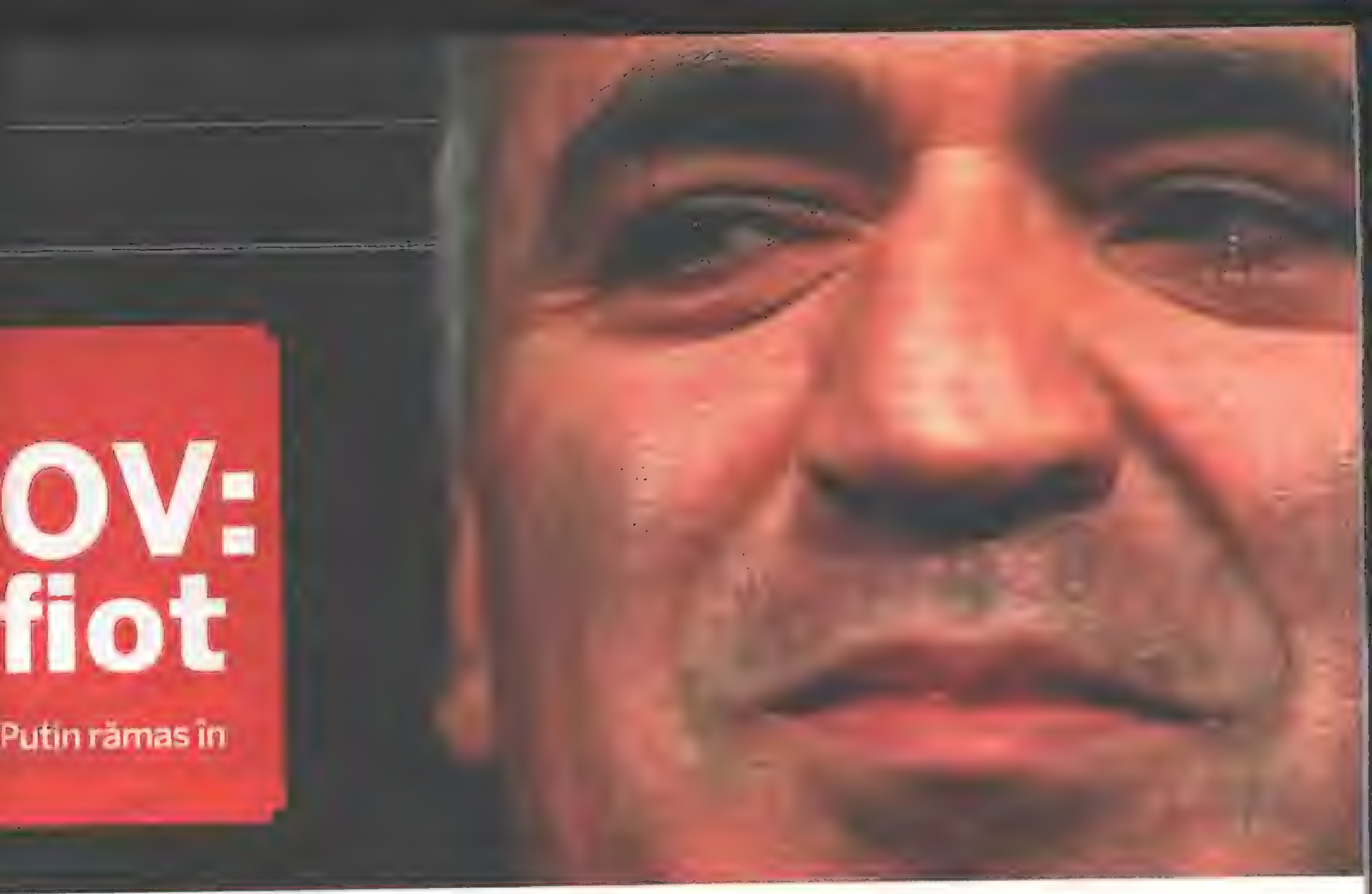

ov: fiot

Puțin rămas în

Trebuie să recunoaștem un fapt foarte simplu: oamenii au monopol pentru răutate, pentru fapte greșite. Dacă ceva merge greșit între oameni și mașini, trebuie căutată problema în partea umană. Unii dintre oameni văd mașinile ca o oportunitate să trișeze..., să îi înșele pe alții, să distribuie fake-news, să facă rău adversarilor sau dușmanilor lor.

Mașinile inteligente de azi nu sunt diferite de tehnologia din trecut. Din păcate, e parte din natura umană. Noua tehnologie este întotdeauna tratată ca o potențială armă, ca o unealtă, pentru că e mai ușor să distrugi decât să construiești.

Dacă ai energie nucleară, e mai ușor să construiești o bombă atomică decât un reactor nuclear. Să dai vina pe mașini pentru ce se întâmplă acum, e pierdere de vreme. Și nu cred că ar trebui să fim spălați pe creier de filmele de la Hollywood, de *Terminator*, de *Matrix* și toate ororile.

Și nu trebuie să urmăm armata apocalipsei, care prezice sfârșitul umanității pentru că mașinile ar prelua puterea. Ar trebui să privim situația pe care ați descris-o. Acum, există oameni care știu cum să folosească potențialul enorm al acestor mașini, pentru a face rău altora.

Acuzațiile trebuie susținute. Avem multe situații în care o parte dintre aceste acuzații au circulat fără dovezi solide. Nu aș comenta despre meciul de campionat mondial din 2006 sau despre alte evenimente care se întâmplă acum, pur și simplu pentru că nu am dovezi materiale pentru a alege o tabără.

Dar simplul fapt că aceste acuzații sunt lansate ne spune că relațiile dintre oameni și mașini s-au schimbat. Iar mașinile sunt mai bune decât oamenii în șah, în goal sau chiar Texas Hold'em Poker.

Orice joc care are o structură creată de om face mașina forța dominatoare. Nu pentru că mașinile pot calcula până la final, șahul este un joc matematic infinit, ci pentru că mașinile fac mai puține greșeli.

În mod ironic, putem spune că mașinile au o mână sigură, iar oamenii nu. Suntem condamnați să cedăm sub presiune. Unii rezistă mai mult, dar tot fac greșeli. Și mașinile greșesc, dar acestea sunt mai puțin relevante, mai puțin evidente.

Mașinile sunt de mare ajutor pentru noi în a înțelege natura multor jocuri, dar în același timp le pot pune în pericol, pentru că dispare suspansul. Ceea ce acum 20 de ani avea o anumită incertitudine, acum un computer îți spune rapid răspunsul.

E întotdeauna un compromis. Astăzi, orice jucător amator de pe planetă are acces la computere mult mai puternice decât Magnus Carlsen. E o veste rea, pentru că le pot folosi pentru a trișa. Dar, în același timp, pot să râdă de Magnus, pentru că îl pot arăta cu degetul și să spună: „Magnus a făcut o gafă, de care a auzit tot internetul". Ceea ce nu-și permiteau acum 20-30 de ani, când am jucat eu meciul de campionat mondial. Dacă făceam o greșeală, publicul spunea: „Poate e ceva ce nu am înțeles". Acum, toți știu.

Nu mai e mister, nu mai e spiritul templului, unde campionii mondiali și alți jucători de top să fie înalți preoți. Dar, dacă te uiți din tabăra cealaltă, datorită

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES

computerelor, milioane de oameni pot să urmărească jocul fără sfaturi speciale. Nu au nevoie de comentatori, căci știu ce se întâmplă. Ceea este, de asemenea, de ajutor, pentru că șahul nu mai este privit ca un joc al intelectualilor. Poți intra, privești ecranul și înțelegi ce face Magnus Carlsen.

Milioane de oameni din România și din alte țări joacă șah chiar acum, în parcuri.
Încă mai joacă în parcuri?

Da, joacă aici în România. Tatăl meu, care m-a învățat să joc șah când aveam 4 ani, m-a învățat într-un parc. Încă sunt oameni care merg în parc să joace șah. Ceea ce e frumos. Nu sunt campioni, sunt doar oameni care...
Îmi amintesc de oamenii care jucau șah în parcurile sovietice.

Dar există o legendă, că anumiți jucători de șah, precum fostul campion Karpov sau actualul campion Carlsen, folosesc hipnoza pentru a influența jocul. E adevărată această afirmație sau e una nebunească?
Abolsut zero. Îmi place să ascult legende. Legendele urbane au ajutat la promovarea jocului, dar nu există nicio dovadă că cineva a folosit parapsihologia ca să câștige.

Dar dacă jucați cu un adversar, ca mine, acum, mă priviți, îmi studiați fața sau doar mișcările de pe tablă?
Evident, te uiți la adversar, dar orice joc are și o componentă psihologică, pentru că sunt doi jucători, fie că joacă poker, șah sau goal, orice joc, care încearcă să obțină informații în plus studiindu-și oponenții. Fie că obții aceste informații, fie că nu, sau poate că primești ceva ce tocmai adversarul tău vrea să vezi, ducându-te în eroare, este parte din joc. Dar nu e parapsihologie, e psihologie pură.

Am văzut afirmațiile dumneavoastră din deschiderea Superbet Chess Tour și deja ați creat câteva știri, căci ați denunțat dictatura lui Putin. Sunteți unul dintre ultimii săi adversari care îi rezistă, majoritatea celorlalți au sfârșit rău sau în închisoare. Fostul general KGB Oleg Kalughin, care locuiește în SUA, a declarat că sunteți următorul pe lista de execuții a lui Putin. Vă e frică? Vă temeți pentru viața dumneavoastră?
Nu. Chiar dacă mi-ar fi frică, nu m-ar ajuta la nimic. Nu ar fi nicio diferență. Nu mă pot opri din a spune ce cred că e corect, ăsta sunt. Kalughin a spus asta acum 13 ani, dar sunt încă în viață. Dacă cineva așa de puternic ca Putin te vrea în vârful listei lui de execuții, poți să ai 100 de paznici și tot nu vei fi în siguranță.

Încerc să fiu cât de precaut se poate, nu merg în locuri în care aș putea fi executat, rănit sau arestat și extrădat în Rusia.

Dar nu cred că au vreo acuzație împotriva mea. Încă. Ultima dată când am verificat, nu eram pe lista Interpol.

Deși se poate poate întâmpla asta oricând, pentru că lui Putin nu îi pasă. Dacă vor ceva, obțin. Din păcate, agențiile occidentale nu sunt prea bune în a preveni acest abuz de putere. Și știm cum folosesc listele Interpol, pentru a pedepsi adversarii.

Dar dacă încerci să te protejezi de amenințări, fie că sunt reale sau imaginare, viața ta ar fi distrusă. Nu vreau să îmi distrug viața. Încerc să fiu precaut, dar nu iau măsuri speciale de protecție, pentru că nu cred că au sens.

Unul dintre inamicii lui Putin este Alexei Navalnîi. Care sunt șansele lui de a fi eliberat din închisoare? Credeți că reacțiile internaționale funcționează? Va fi eliberat la un moment dat?
La ce reacții internaționale vă referiți? Eu nu știu despre așa ceva.

Reacția dumneavoastră?
Nu, nu. Ați spus reacții internaționale. Eu nu știu. La ce fel de reacții vă referiți?

Nu politice, dar unii scriitori sau...
Nu-i pasă nimănui. Lui Putin nu-i pasă de scriitori. Lui Putin îi pasă... Uitați cum stă treaba: Putin e un boss mafiot.

Cine credeți că ar trebui să îl sune pe Putin pentru a-l elibera pe Navalnîi?
Nimeni nu ar trebui să îl sune pe Putin. Mafia răspunde doar când există o amenințare reală a intereselor sale. Până acum, pentru tot ce a făcut Putin, uciderea lui Boris Nemțov, închiderea lui Alexei Navalnîi, anexarea Crimeei, războiul din Ucraina, doborârea avionului malaezian, susținerea lui Assad în folosirea de arme chimice împotriva propriului popor, bombardarea Aleppo, interferarea în alegerile din SUA, e o listă lungă de crime în Rusia și în afară, a plătit vreun preț?

Nu.

Din perspectiva lui, orice face, unele cuvinte... Câți președinți ai SUA au vorbit despre faptul că Putin trebuie oprit? Nu, nu se întâmplă nimic. Și, atât timp cât un dictator simte că e imun, imunitatea înseamnă că interesele sale nu vor fi

CAMPION LA BUCUREȘTI
Marele șahist Garry Kasparov a participat la Superbet Chess Classic România 2021, turneu organizat între 5 și 14 iunie, și a făcut primele mutări.

Chiar dacă mi-ar fi frică, nu m-ar ajuta la nimic. Nu ar fi nicio diferență. **NU MĂ POT OPRI DIN A SPUNE CE CRED CĂ E CORECT.**

afectate. El poate cu ușurință ignora toate cuvintele. Acțiunea înseamnă că există un preț. Și prețul înseamnă să-i lovești interesele acolo unde doare. Și doare dacă ajungi la banii mafiei. Sancțiuni reale, nu sancțiuni doar numite așa.

Germania pretinde că sancționează, dar în același timp, din 2014, a dublat, sau chiar mai mult, cantitatea de gaz rusesc pe care a cumpărat-o. Putin știe că e doar o minciună. Deci nu e despre declarații, ci despre acțiune.

Dacă Rusia ar fi amenințată cu tăierea de SWIFT sau cu oprirea livrărilor de gaz rusesc, iar aceste amenințări ar fi reale, atunci Putin ar asculta. Dar până acum, nu s-a întâmplat nimic.

Ați amintit ce se va întâmpla în următoarele săptămâni. Va fi summitul de pe 16 iunie. Simpla existență a acestui summit e un semn al capitulării americane, deoarece tot ce are nevoie Putin este tocmai un summit. Nu-i pasă ce se discută acolo, îi pasă de fotografii. Putin stă cu Biden. Indiferent ce crede Biden despre Putin. L-a numit criminal, perfect. De fapt e bine pentru Putin. Chiar dacă Biden îl crede criminal, chiar dacă spune că Rusia e vinovată, a trebuit să meargă la întâlnirea cu Putin din Geneva. Astfel comunică un dictator imaginea de invincibilitate.

Credeți, domnule Kasparov, că... L-ați criticat pe Trump, în trecut, pentru legăturile sale puternice cu Putin. Peste două săptămâni, domnul Biden îl va întâlni pe domnul Putin. Credeți că Biden ar trebui să anuleze această întâlnire? Credeți că ar fi un semnal suficient de puternic?

Absolut. De exemplu, ați întrebat despre Navalnîi. Cum ar trebui să acționeze un președinte? „Vrei întâlnire? Adu-i pe Navalnîi și Protasevichi cu tine. Apoi vom avea o întâlnire". Trebuie să plătească. O întâlnire este ceea ce Putin are nevoie, fotografia, el stă cu Biden, e puternic. Și o obține pe gratis. Biden îi oferă o întâlnire și spune „Vom discuta...". Cui îi pasă ce veți discuta?

De ce credeți că America, domnul Biden, nu va face acest gest?

Pentru că Biden a cedat deja, atunci când l-a chemat pe Putin și i-a oferit întâlnirea. E uimitor. El l-a sunat pe Putin și i-a spus...

De ce?

E o poveste lungă și ar trebui să analizăm balanța de putere din administrația Biden. Eu cred că sunt două facțiuni diferite și, din păcate, cei care cer dialog câștigă acum. Și cred că sunt conduși de John Kerry, fostul secretar de stat, care e cunoscut pentru că a cedat tot în fața Rusiei.

Recordul său e că a devenit cel mai rău dintre secretarii de stat. În timpul mandatului său, patru ani, Rusia a anexat Crimeea, Assad a supraviețuit și a folosit arme chimice și fiecare document semnat s-a încheiat cu și mai multe victime în Siria și în lume.

Acum se ocupă de politicile privind încălzirea climatică și tot ce are nevoie este doar un document de semnat. Pentru Putin este un dar de la Dumnezeu, o șansă. Pot promite ceva ce se va întâmpla în 2050, pentru compromisuri azi.

Mai sunt și alți membri ai administrației, probabil Susan Rice, alți membri din administrația Obama, sau Jake Sullivan, șeful Consiliului Național de Securitate, care împing această „abordare realistă", cum o numesc, sunt pacificatori, defetiști și, până acum, sunt mai puternici decât secretarul de stat Blinken.

Dacă urmărești pozițiile Departamentului de Stat, care este tehnic responsabil de politica externă, poți auzi zgomote diferite.

În cartea dumneavoastră, „Vine iarna", l-ați comparat pe Putin cu Hitler. E la fel ca în anii 1930, când

FOTO: SUPERBET

Chamberlain era nerăbdător să vorbească cu Hitler şi nu a reacţionat la invadarea Europei? Credeţi că e la fel? Oamenilor le e frică să fie mai agresivi faţă de Rusia?

Fiecare paralelă din istorie e menită să-l arate pe Putin cum e. Lucrurile pot fi similare, dar nu sunt la fel. Oamenii sunt enervaţi şi frustraţi când oricine este comparat cu Hitler. Dar uită un fapt: nu e despre Hitler din cărţile de istorie.

Ar trebui să vorbim despre Hitler din 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938. Să citim ce scria presa din lumea liberă, americană, britanică, franceză, despre el.

Acum toată lumea spune: Hitler este răul absolut. Citiţi ce scria presa în 1936, 1937 sau 1938. Motivațiile din spatele acestor mutări au fost complet greşite. Acordul de la Munchen este unul ruşinos, căci Cehoslovacia a fost abandonată şi a pavat drumul pentru agresiunea lui Hitler din Europa.

Dar e diferit faţă de azi. Pot să-l condamn pe Chamberlain şi istoria oricum l-a ștampilat cu acest verdict. Dar Chamberlain nu i-a oferit nicio afacere lui Hitler. Nu avea nicio idee despre adevărata natură a lui Hitler.

Îi era sincer teamă că războiul ar putea fi prea devastator pentru Marea Britanie, căci nu era pregătită pentru război.

Guvernul l-a lăudat pe Chamberlain. Ei au promovat dezarmarea. Nu au vrut să dea atenţie avertismentului lui Churchill despre reînarmarea Germaniei. Deşi Chamberlain ştia că are de a face cu un om care nu se ridică la standardele democratice.

A făcut greşeli şi a fost rău, pentru că războiul era inevitabil şi doar l-au amânat. Dar a pornit când erau într-o poziţie şi mai proastă.

Dar astăzi, policienii care pretind că încă nu înţeleg adevăratele intenţii ale lui Putin, după 21 de ani - nu vorbim de 3-4 ani din anii 1930 - nu sunt credibili. Aceşti politicieni citesc cărţi. Spre deosebire de Chamberlain, ei ştiu ce urmează. Şi, din nou, Putin nu e la putere de 3-6 ani, ci de peste 20 de ani. Şi are deja un cazier. În 1936-1938, Hitler nu avea încă un cazier privind anexarea altor ţări. Anschluss-ul Austriei a avut loc abia în 1938.

Dar cazierul lui Putin la nivel mondial este mult mai rău decât al lui Hitler din 1938. Ceea ce face situaţia şi mai provocatoare şi mai complicată este corupţia, care nu era un fapt în urmă cu opt ani.

Corupţia printre politicienii occidentali, printre oamenii de afaceri, pentru că ei vor să facă afaceri cu Putin. Iar acest lucru e diferit faţă de anii 1930.

Îmi pare rău să o zic, dar sunteţi foarte pesimist cu privire la situaţia internaţională. Dacă soluţia nu e din afară, credeţi că e din interior? Puteţi prezice ce ar trebui să se întâmple pentru ca forţele democrate să câştige în faţa lui Putin şi a camarilei sale?

Puneţi o întrebare care neagă ceea ce ştim din istorie. Forţe democrate nu există în dictaturi fasciste. Nu existau în Germania lui Hitler, nu era nicio şansă ca acestea să fi câştigat, decât dacă Germania era învinsă. Forţe democrate nu existau în Uniunea Sovietică de sub Stalin. Singura cale prin care poţi doborî o dictatură este o înfrângere politică.

Atât timp cât **UN DICTATOR SIMTE CĂ E IMUN,** imunitatea înseamnă că interesele sale nu vor fi afectate

Uniunea Sovietică s-a prăbuşit nu datorită oamenilor din stradă, ei au ieşit în stradă pentru că URSS a devenit slabă. Un imperiu se destrăma, datorită eforturilor puterilor vestice, conduse de Ronald Reagan.

URSS a pierdut războiul din Afganistan. Câteva luni după finalul războiului, a avut loc retragerea trupelor sovietice, care a fost ordonată, nu pe fugă, ca în Saigon. Trupele au plecat din Afganistan în liniște, au trecut poduri, au menținut guvernul pro-sovietic din Kabul pentru câțiva ani. Dar chiar şi aşa, imaginea pe care oamenii au văzut-o în Occident şi în Rusia a fost că imperiul nu mai e suficient de puternic ca să câştige războiul.

Aşa că, până la finalul lui 1989, Europa de Est era liberă. România a fost ultima țară care a scăpat de dictatorul comunist.

În mai puțin de 3 ani de la retragerea din Afganistan, Uniunea Sovietică a încetat să existe.

OPOZANT ÎN EXIL
Garry Kasparov, în dialog cu Sabin Orcan (stânga). Marele şahist, la un protest anti Putin, din 2011. În 2013, a plecat din Rusia.

Chiar şi Ceauşescu a fost trădat, domnule Kasparov, de către aparatul său de securitate în ultimele zile ale regimului. Credeţi că s-ar putea întâmpla asta în Rusia, cineva să îl trădeze pe Putin?
A fost trădat pentru că ei văzuseră deja ce s-a întâmplat în Cehoslovacia, în Germania, în Ungaria, în Polonia. Ştiau că Uniunea Sovietică nu mai putea să-i protejeze.

Deci ei ştiau deja că situaţia nu mai era la fel şi că trebuia să aleagă o tabără. În momente de incertitudine, orice se poate întâmpla.

Dar nimeni nu îl va trăda pe Putin, pentru că acum Putin este suficient de puternic. Controlează mai mulţi bani decât oricare alt individ din istoria umanităţii, iar modul cum reacţionează lumea liberă nu oferă niciun semn că Putin ar fi în pericol.

În momentul în care regimul se confruntă cu o ameninţare reală, atunci poate că oamenii din Rusia să iasă în faţă. Dar nu înainte.

Când spuneţi că Putin controlează mulţi bani, vă referiţi la modul personal sau prin regimul său şi camarila sa?
Când vorbim de dictaturi şi state mafiote precum Rusia, e vorba de ambele. Nu e vorba de banii pe care-i controlează precum o face Elon Musk sau Carlos Slim. Oricare din aceşti miliardari. Serghey Brin. Aceia sunt banii lor şi pot face ce vor cu ei. Banii lui Putin sunt conectaţi cu puterea. El controlează o avere estimată la un trilion de dolari. Dacă aduni bugetul Rusiei, care e tot la el şi poate lua decizii, toate fondurile acumulate în jurul bugetului rusesc, şi multele averi ale oligarhilor, care sunt conectaţi la el şi care mută banii cum le spune el. Aceşti bani sunt într-o cantitate enormă. Dar controlul acestor bani depinde de deţinerea puterii. Deci banii şi puterea sunt foarte legate. Ca în orice dictatură.

V-aţi întâlnit?
Nu. Dar am cunoscut destui colonei KGB în viaţa mea, deci unul în plus nu ar mai fi făcut nicio diferenţă.

Aţi întâlnit?
Colonei KGB? Am crescut în URSS. Deci a trebuit să mă întâlnesc cu ei. El nu e doar un colonel KGB, locotenent-colonel, ca să fim exacţi. Are şi şcoala lumii interlope din Sankt Petersburg. La începutul anilor 1990, când a fost primar adjunct al Sankt Petersburg, lucrând cu Anatoli Sobciak, au existat câteva investigaţii penale, care au fost oprite de către superiorii săi din Moscova.

Există o carte, „KGB joacă şah". Aţi citit-o?
Da.

Este scrisă de un fost locotenent-colonel din KGB. Acolo scrie că KGB era foarte interesat de şah, în anii 1970.
KGB era interesat de orice îl ajuta să-şi extindă puterea. Sunt interesaţi de şah şi acum, pentru că, din 1995, chiar din anii lui Campomanes, de 40 de ani, KGB controlează Federaţia Internaţională de Şaf. Campomanes a fost apropiat de ei, Iliumşinov, care a fost un agent, acum îl au pe Dvorkovici, un alt om care e sub papucul lor.

De ce sunt interesaţi de această federaţie?
Pentru că este o acoperire. Este o oportunitate minunată să trimiţi un agent sub această acoperire. perfectă. O organizaţie internaţională. Dacă te uiţi la CV-ul lui Iliumşinov şi la momentele când i-a vizitat pe Saddam Husseim, Gaddafi, Bashar al-Assad, vedem că au avut loc în situaţii de tulburare. Nu cred că, cu câteva luni înainte de căderea dictatorului libian, Gaddafi avea vreun interes să promoveze şahul. Dar Iliumşinov era acolo.

După cum probabil ştiţi, avem dispute istorice cu Rusia, care merg până în secolul al XIX-lea şi, mai recent, în anii 1950, când România a fost ocupată de forţele sovietice şi am experimentat teroarea şi gulagul. Aceste amintiri încă ne obsedează.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA / GULLIVER / GETTY IMAGES

Chiar dacă acum suntem în Uniunea Europeană și în NATO. Credeți că ar trebui să ne temem, în continuare, de Rusia? Poate ataca un membru NATO?
E puțin probabil că pot ataca. Dar să separăm motivele geopolitice de geografie. Pentru a ataca, e nevoie de o graniță. Nu sunt sigur, dar ultima dată când am verificat, România nu avea o graniță cu Rusia. Tehnic. Deci, mai există Ucraina și Moldova, pe partea estică.

Dar mai este și Transnistria, unde sunt forțe rusești.
Da, dar Transnistria este, de asemenea, o enclavă separată de Rusia prin Ucraina. Toată lumea trebuie să se teamă de dictatura lui Putin, pentru că poate provoca daune majore. Dar nu aș spune că România este în vârful listei.

Înțeleg îngrijorările estonienilor sau ale lituanienilor, sau, desigur, ale ucrainienilor. Deci România nu e în prima linie a frontului, dar sunt bucuros să aud despre această frică, deoarece acest lucru înseamnă că puteți fi de ajutor pentru cei care sunt în prima linie.

E una dintre problemele pe care multe dintre țările NATO care sunt departe de Rusia, în vestul Europei, le au: nu le pasă. Există o dispută tradițională între națiunile din estul Europei, cele baltice, polonezii și românii, cehii, și cele care nu au experimentat ocupația sovietică.

E foarte important să existe un front unit al țărilor central și est-europene, deși acum nu mai e așa simplu, pentru că Viktor Orban, prim-ministrul ungar, e prea apropiat de Putin. Așa că frontul unit nu mai este posibil.

Dar, chiar și așa, mai multe țări își pot exprima îngrijorările, pot comunica americanilor și structurilor NATO că Rusia este o amenințare. E mai bine pentru noi.

Unii politicieni români încă solicită un dialog constructiv cu Kremlin. Chiar invită personaje controversate, precum Alexander Dughin, să țină lecții despre cum ar trebui România să fie în relații mai bune cu Rusia. Ce credeți despre acești oameni, care încă tratează Rusia ca o democrație sau ca un vecin bun?
Tratează Rusia sau pretind că Rusia este... Pentru că tratarea... nu cred că...

Îi invită aici.
Invitarea e o altă poveste. Am vorbit deja despre corupție în rândul politicienilor occidentali. Nu sunt românii o excepție. Sunt astfel de voci și în Germania. Putinversteher este un grup foarte puternic în Germania. Avem astfel de voci și în Franța. Avem pe liderul celui de-al doilea partid ca mărime din Franța, Marine LePen, care primește în mod deschis suport financiar de la Putin.

De ce sunteți surprins că aveți acest tip de politicieni în România? Verificați-le conturile bancare, ca să vedeți despre tranzacțiile făcute recent. Sunt foarte cinic, aveam de-a face cu mafia lui Putin. Îmi vine greu să cred că oamenii o fac doar pentru iluziile lor ideologice. Ar fi greu să faceți ca aceste relații să funcționeze.

Când l-ați comparat pe Putin cu Hitler, ați subliniat..., ați spus că e nebun, în cartea dumneavoastră. Faceți un caz din nebunia lui. Mergeți peste tot în lume, vă întâlniți cu multă lume. Ce le spuneți celor din Vest, care încă sunt... Nu sunt plătiți de Rusia, dar sunt... oameni simpli, care încă cred că Rusia nu e o dictatură. Putin e un personaj autoritar, dar nu e dictatură, pentru că au alegeri. Ce le spuneți celor care cred așa?
Haideți să nu ne grăbim. Sunt întotdeauna foarte sceptic când oamenii spun „președintele" Putin. Președinte înseamnă un oficial ales. Când cineva e la putere timp de 22 de ani, se fac în august, cum numești această persoană? Alegeri? Să fim serioși. Și Uniunea Sovietică avea alegeri. România sub Ceaușescu avea „alegeri"?

Da, da.
Alegerile reprezintă doar un cuvânt. Dar e total, e absolut un termen gol, dacă nu-l umpli cu lucruri reale, cu semnificații reale. Poți să-ți înregistrezi partidul, poți să aduni fonduri, poți să pui un nume pe buletinul de vot. Lucruri care nu există în Rusia lui Putin.

Deci nu e doar Putin care e acolo pe vecie. Dar dacă mergi în jos, pe verticală, până la nivel de district, găsești oameni care sunt pe aceleași funcții de decenii. Care nu pleacă niciunde. Orice semn de dizidență politică este acum incriminat prin Codul Penal. Nu doar ca disident, dar și dacă nu ești suficient de loial, nu mai ești în siguranță față de hărțuirile aparatului de securitate. De câțiva ani, oamenii merg la închisoare pentru un blog. Pentru un tweet. Există asemenea cazuri. Deci, oricine care a vorbit împotriva lui Putin, care a încercat să lanseze chiar și o critică ușoară, este fie în exil, fie în închisoare sau mort. Deci, dacă vrei să înțelegi ce e cu Rusia, trebuie doar să te uiți la activitatea lui Putin.

Și nu mai ai iluzii cu privire la cine e.

Acum, următorul argument este: „Da, domnule Kasparov, aveți dreptate, Putin e un dictator rău. Dar tot trebuie să negociezi cu el". Sunt total de acord. Americanii au negociat cu Uniunea Sovietică.

Uniunea Sovietică s-a prăbușit, dar nu datorită oamenilor din stradă. Ei au ieșit în stradă **PENTRU CĂ URSS DEVENISE SLABĂ.**

Trebuie să discuți cu o putere nucleară. Dar este foarte important cum negociezi.

Îmi amintesc că eram la o recepție la Ambasada Cehiei din Moscova, mulți ani în urmă, în 2008-2009, și Vaclav Havel, un erou pentru mine și mulți alții, era pensionat, era oaspete de onoare acolo. Atunci aveam un grup de politicieni de opoziție. Atunci încă puteam spune ceva. Deja nu mai puteam fi aleși, dar încă puteam spune ceva. Le numesc „vremurile vegetariene". Pentru proteste pașnice de stradă, puteai ajunge la închisoare cinci zile, nu cinci ani.

Ați ajuns în închisoare pentru câteva zile.
Da, pentru cinci zile. Arestat de multe ori, bătut de multe ori. Dar în închisoare cinci zile. Dar azi ar putea fi cinci ani sau mai mult. Pentru proteste pașnice.

Nu am avut nici măcar o mașină arsă sau un geam spart. Singura violență de pe străzile Rusiei a venit întotdeauna de la Poliție, de la aparatul de securitate al lui Putin.

Și aveam această dezbatere despre natura regimului lui Putin și despre răspunsul Vestului, iar ambasadorul Cehiei, care era un oficial, un oficial al UE, a încercat să joace soft. „Da, dar ar trebui să facem asta".

Și, de la un punct, l-am văzut pe Vaclav Havel cum s-a făcut roșu și avea un meniu în mână, l-a aruncat pe masă și a spus: „Ronald Reagen a trebuit să negocieze cu sovieticii acordul nuclear. Dar nu a ratat nicio ocazie să pună o listă cu deținuții politici pe masă". Deci e despre cum negociezi cu ei.

Și, azi, spre deosebire de acum 30-40 de ani, lumea liberă are un avantaj și mai mare față de Rusia.

Europa cumpără o treime din gazul de care are nevoie din Rusia.

Rusia vinde 80% din gazul său către Europa.

Domnul Biden nu e Reagan. Din nefericire.
Domnul Biden nu e Reagan. Și...

Nici Trump nu a fost Reagan.
Trump nu e un subiect. Să-l lăsăm deoparte. Avem președinți ai SUA care nu ar trebui comparați cu Reagan, Truman, Eisenhower sau Kennedy. Dar au un avantaj pe care acești mari președinți nu l-au avut. Vestul este mult mai puternic acum. Rusia, spre deosebire de Uniunea Sovietică, depinde de relațiile sale economice.

Toată această avere, trilioane de dolari care au fost sifonate din Rusia spre lumea liberă, nu sunt investite în China, Venezuela sau în Iran, ci în lumea liberă, pot fi găsite din Riga și Vilnius până în San Francisco și Los Angeles.

Sunteți încă cetățean rus, nu-i așa?
Da, am pașaport rusesc, deși e expirat. Dar, tehnic, sunt cetățean rus.

Și, de asemenea, aveți cetățenie croată.
Așa călătoresc.

Votați în Croația?
Pot vota. Dar...

În Rusia, votați prin corespondență sau nu?
În Rusia nu votez, pentru că nu au loc alegeri. În Croația, mi-am exprimat vederile mele pentru alegerile croate. Alegerile înseamnă ceva impredictibil. Nu știi dinainte ce se întâmplă în ziua votului. O spun de ani: alegerile în Rusia au devenit un fals, șaradă. Deci nu are rost să particip.

Locuiți la New York.
Da, am rezidență în New York.

Vreți să obțineți cetățenia americană?
Nu încă. Am cartea verde, plătesc taxe în SUA, dar sunt fericit cu pașaportul meu croat. Este despre a călători. Încă cred că va veni ziua când voi fi în poziția să-mi ajut țara să revină în rândul națiunilor civilizate.

FOTO: GULLIVER / GETTY IMAGES

Vreau să vă întreb ceva. Sunteţi pesimist în legătură cu situaţia din Rusia şi despre faptul că nu există nicio ieşire din situaţia actuală.
În şah, ca să câştigi un joc trebuie să fii realist. Cred că nu voi face niciun serviciu oricui ar vrea să înţeleagă ce se întâmplă, dacă încerc să fiu...

Sunt de acord cu opinia dumneavoastră. Doar remarc că sunteţi pesimist şi mă gândesc dacă se întâmplă un miracol şi Putin cade, vă gândiţi să vă întoarceţi în Rusia sau să candidaţi, din nou, pentru Preşedinţie, să fiţi implicat în societate sau nu?
Să candidezi şi să fii implicat sunt lucruri diferite. Deci, nu, nu sunt interesat să candidez niciunde, cred că e foarte important pentru mine să acţionez nu ca politician, ci ca cineva care să ridice vocea şi să aibă o ţintă. E nevoie de oameni ca mine care pot critica orice guvern, să fie pe o poziţie din care să apere drepturile inalienabile ale omului şi valorile democratice. Să ajut, e altă poveste. Cred că Rusia va avea nevoie de mult ajutor pentru a se reintegra sau integra, spun unii, în lumea liberă, şi cred că pot fi făcute multe pentru a fi siguri că Rusia va înceta să fie o problemă şi să devină o parte din soluţie.

Spuneţi-mi o persoană pe care aţi vota-o în alegerile din Rusia, împotriva lui Putin ori a oamenilor săi. Navalnîi e o astfel de persoană?
Îl susţin acum complet, este deţinutul politic numărul 1, omul care s-a dovedit puternic şi eroic. Cred că decizia lui de a se întoarce în Rusia nu a fost cea mai bună. Dar actul său de eroism...

De ce credeţi că s-a întors în Rusia?
Nu ştiu. Mulţi au crezut că Rusia e pregătită pentru o revoluţie. Dacă a fost o mişcare de sacrificiu sau, mai probabil, credinţa lui că dacă e în Rusia ar putea împinge lucrurile mai departe, nu ştiu. Dar e în închisoare. Nu cred că va vedea lumina zilei din afara închisorii cât timp Putin rămâne la putere. Nu cred că Putin îl va elibera. Dacă Putin dispare şi vom avea o ţară nouă, iar această ţară va avea alegeri, sunt convins că Rusia va avea de unde alege. Problema este ca Rusia să aibă alegeri. Din momentul în care Putin dispare, începe o perioadă foarte importantă. Ştim din istoria Rusiei, a României şi a oricărei alte dictaturi care cade, dacă nu ai această poziţie care să asigure această mişcare, alegerile nu vor avea loc. Sau vei avea un alt Putin. O reîncarnare a lui Putin. Deci, personal, cred că omul care poate face mai mult pentru a mişca Rusia în această direcţie este Michael Hodorkovski, a avut o experienţă bună, a construit cea mai de succes companie rusească. Unii spun că erau anii 1990, că nu a fost corect. Dar, în 2003, a încercat să se unească cu giganţi petrolieri occidentali. De asta s-a întors Putin împotriva lui. Hodorkovski a vrut ca Rusia să fie...

A fost închis.
Pentru zece ani. Cred că e cineva care ştie cum să construiască, cum să le administreze, ca un manager de criză. Nu vorbesc despre alegeri.

Dar e şi el în exil.
Dar, e în exil, desigur. Deci e foarte important să avem manageri de criză, care să ajute Rusia să se mute din punctul A în punctul B. Şi aş fi bucuros să ajut să reconstruim relaţiile cu Ucraina, cu celelalte ţări. Cred că Rusia trebuie să recunoască imediat, Rusia liberă, suveranitatea Ucrainei asupra Crimeii. Poate fi un proces dureros al returnării, dar suveranitatea trebuie recunoscută imediat.

Rusia poate merge înainte doar dacă condamnă crimele comunismului, dar şi să pună capăt abuzurilor de putere ale regimului lui Putin, din afara şi înăuntrul Rusiei.

Domnule Kasparov, sper ca cuvintele dumneavoastră să facă o diferenţă în Rusia, în România şi, poate, în lume. Sunteţi foarte hotărât când vorbiţi despre Rusia de azi, despre Putin. Şi admir asta, pentru că sunteţi curajos. Nu sunt aşa mulţi oameni care vorbesc despre Putin aşa cum o faceţi dumneavoastră. Vă urmăresc pe Twitter şi ştiu că tot timpul...
Ceea ce spun acum nu sunt lucruri noi. Tot timpul spun acelaşi lucru, indiferent de public.

Da, ştiu. Aţi vorbit de Germania. Încă luăm circa 5-10% din gaz din Rusia, chiar dacă avem rezerve majore din Marea Neagră. Şi poate o ţintă pentru ţara noastră e să avem zero dependenţă de gazul rusesc.
Ar trebui să fie un scop pentru Uniunea Europeană. Putin este la putere de 21 de ani. Întrebarea e ce a făcut UE nu ca să taie această dependenţă, dar măcar să o limiteze. Răspunsul e: nimic.

Din contră, au crescut această dependenţă şi acum spun: „Cum putem ieşi din asta?". Dacă 20 de ani faci opusul, e dificil să găseşti repede o soluţie. Pentru a elimina această dependenţă, trebuie să vorbim de pe acum.

Dar nu vor.

ŢĂRILOR NATO care sunt departe de Rusia, în vestul Europei, **NU LE PASĂ.**

VIDEO INTERVIU Garry Kasparov Scanează acest cod QR sau intră pe newsweek.ro/tag/video pentru a viziona interviul cu Garry Kasparov în varianta video

Transformarea digitală prin automatizarea proceselor de Business și DMS

Documenta
powered by BITHAT

Gestionarea documentelor

Platforma completă de control și de gestionare securizată a documentelor, **DOCUMENTA DMS** dispune de funcționalități integrate native precum arhivare electronică, fluxuri de lucru, OCR/ICR, document management, project management, plăți electronice sau motor E-Sign integrat pentru semnarea remote a documentelor folosind semnătura calificată prin tele-identificare sau semnătura electronică simplă, cu valoare legală 100%.

Business Process Management

DOCUMENTA DMS este o platformă **low code** care permite organizațiilor să parcurgă transformarea digitală prin automatizarea fluxurilor de lucru, orientate pe procese. Design de flux complex cu multiple avantaje de personalizare a proceselor de business, inclusiv posibilitatea de semnare a unui document direct pe fluxul de lucru, notificare și alertare pe email și SMS.

Robotic Process Automation

DOCUMENTA DMS automatizează procesele cu ajutorul **roboților**, care preiau task-uri repetitive ale angajaților, lăsându-le acestora mai mult timp pentru a se concentra pe munca inovativă, cu valoare adăugată mai mare. Aplicația lucrează astfel 24/7, fără erori și cu costuri mult mai reduse.

Documenta DMS
www.documenta.ro
office@bithat.ro
+0726 126 730

01 **Noaptea a fost de catifea**
De Silvia Moreno-Garcia | August | Del Rey
Mexico City
Noul roman al celui mai bine vândut autor al goticului mexican arată o altă latură, fermecătoare a Mexicului. De data aceasta, este vorba despre Mexico City, în anii '70, perioadă în care tensiunile sunt mari din cauza tulburărilor politice, iar căutarea unei femei dispărute a înfierbântat orașul. Veți fi atras în povestea cu spioni, romantism, pericol și rock 'n' roll.

02 **G(unchiul)**
De Steven Rowley | Mai | G.P. Putnam's Sons
Palm Springs, California
Amplasată pe fundalul unui Palm Springs mereu însorit, această evadare în mișcare, pentru o vară bună, se concentrează pe un fost star de sitcom gay a cărei faimă a dispărut, dar care joacă un nou rol, de gardian al nepoatei și nepotului său.

03 **Femei și sare**
De Gabriela Garcia | Martie | Flatiron Books
Cuba
De la o fabrică de trabucuri din secolul al XIX-lea din Camagüey, Cuba, până la Havana, Miami, El Salvador și Mexicul din zilele noastre, acest roman se întinde pe cinci generații de femei latine, care luptă să-și găsească propriile identități în timp ce aparțin mai multor țări în același timp. O poveste puternică care îi va îndemna pe cititori să vadă atât Cuba, cât și imigranții într-o lumină diferită și care îi va inspira să sape după propriile rădăcini - poate prin rezervarea unui bilet de avion către locul în care își au originea strămoșii.

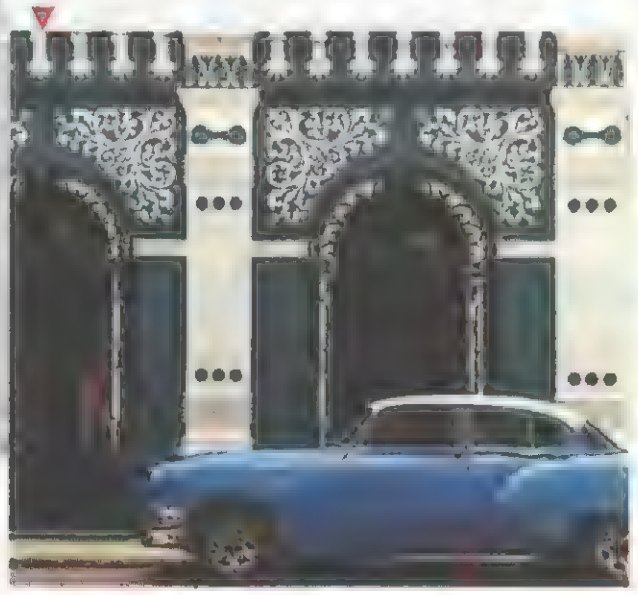

PE HARTĂ

Cărțile care te poartă prin vară

Inspirați-vă pentru călătoriile post-pandemice din aceste cărți recent lansate, a căror acțiune este plasată peste tot pe hartă. Aveți nevoie de o evadare în această vară? Parcurgeți lumea prin paginile acestor povești în care chiar decorul este personaj principal. Indiferent dacă planează peste „Antarctica în Marele Cerc", descoperă misterul primului om care a escaladat Everestul în „Al treilea pol", sau se scufundă într-un decor politic negru din anii '70, în Mexico City, în „Noaptea a fost de catifea", aceste cărți vă vor transporta în locuri îndepărtate și chiar vă vor inspira o aventură post-pandemică. — *Kathleen Rellihan*

FOTO: 01: TORRESIGNER/GETTY; 02: WESTEND61/GETTY; 03: GOLERO/GETTY; 04: VWB PHOTOS/GETTY

04 **Odată au fost lupi**
De Charlotte McConaghy | August | Flatiron Books
Scoția
Autorul bine vândutului volum *Migrații*, lectura pentru conștientizarea cu privire la climă, din vara trecută, a revenit cu o altă poveste misterioasă. Un biolog din Alaska ajunge în îndepărtatele Highlands scoțiene împreună cu sora sa geamănă, pentru a reintroduce lupii cenușii în sălbăticie și o tragedie cuprinde zona. Acest roman care te ține cu sufletul la gură aprofundează relațiile complexe dintre oameni și creaturile cu care împărtășim lumea naturală.

06 **Al treilea pol: mister, obsesie și moarte pe muntele Everest**
De Mark Synnott | Aprilie | Dutton
Muntele Everest
Ar putea o cameră foto pierdută pe Everest să rescrie istoria? Acesta este misterul de o sută de ani pe care veteranul alpinist Synnott încearcă să-l rezolve atunci când escaladează Everestul încercând să stabilească cine a fost primul care a urcat pe cel mai înalt munte din lume și descoperă obsesia periculoasă pe care o reprezintă astăzi abordarea acestui monstru.

05 **Palatul Înecaților**
De Christine Mangan | Iunie | Flatiron Books
Veneția
Cine nu ar vrea să evadeze în Veneția anilor '60? Aparent, un oraș mai romantic, mai misterios fără mulțimea de turiști de pe navele de croazieră - adică până la inundația catastrofală din 1966. *Palatul Înecaților* urmărește un autor britanic căzut în dizgrație, care încearcă să dispară până când istorica „acqua alta" afectează tragic orașul și îi împinge povestea la suprafață.

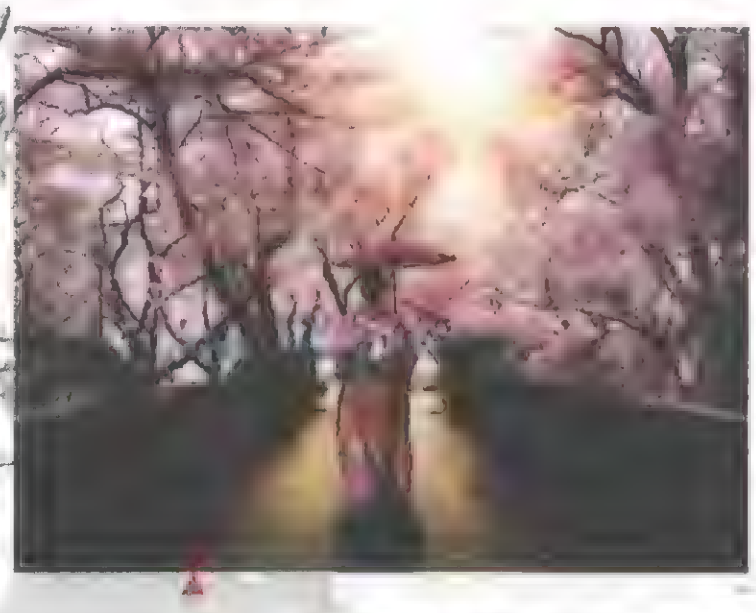

07 **Tokyo până la adânci bătrâneți**
De Emiko Jean | Mai | Flatiron Books
Tokyo
Acest roman cu un farmec amplu – imaginați-vă că *The Princess Diaries* se întâlnește cu *Crazy Rich Asians* - urmărește o fată japonezo-americană pe drumul vieții sale, când descoperă că tatăl ei este prințul moștenitor al Japoniei – ceea ce o face o prințesă modernă. Pe fundalul florilor de cireș, al castelelor și al vieții regale, ea duce lupte din lumea reală, încercând să se încadreze în două culturi.

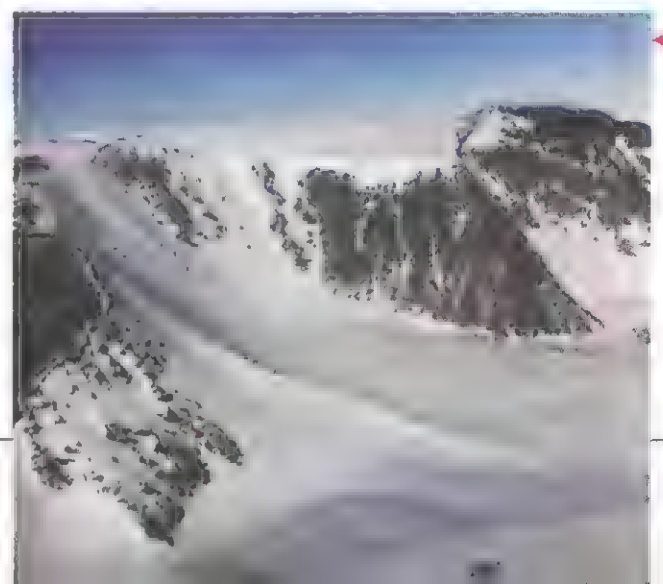

08 **Cercul Mare**
De Maggie Shipstead | Mai | Knopf
Antarctica
După ce a fost blocată din cauza pandemiei, această carte este exact de ceea ce are nevoie o lume obosită de carantină pentru a revigora aventurierul în imaginația noastră adormită. O poveste despre o femeie aviator temerară de la începuturile aviației, care înconjoară globul, este reimaginată un secol mai târziu, cu o actriță de la Hollywood care o joacă într-un film despre dispariția ei în Antarctica.

FOTO 05 ANGELA SIMPSON/EYEEM/GETTY; 06: KRIANGKRAI THITIMAKORN/GETTY; 07. PRASIT PHOTO/GETTY; 08. MARIO TAMA/GETTY

02 **Gara Primăriei**
New York

Această frumoasă stație de metrou a fost folosită până în 1945, dar s-a închis deoarece curba platformei era prea strânsă pentru trenurile mai noi și mai lungi. Decorată cu luminatoare cu vitralii, țiglă colorată, cărămidă și candelabre, această operă de artă nu mai este din păcate accesibilă navetiștilor și trecătorilor, dar Muzeul New York Transit oferă tururi către cutia subterană de comori.

01 **Penitenciarul Estic de Stat**
Philadelphia

Această închisoare a funcționat din 1829 până în 1971 și, când a fost construită, era cea mai mare clădire din țară. E bine documentat faptul că deținuții erau adesea torturați acolo. Acum, penitenciarul pustiu este considerat unul dintre cele mai bântuite locuri din lume; au fost raportate apariții de personaje fantomatice și sunete de pași, iar plânsete și țipete se aud peste tot.

04 **Forturile marine ale armatei Maunsell**
Anglia

Aceste forturi de pe coasta de est a Angliei erau inițial, în Al Doilea Război Mondial, turnuri de apărare împotriva avioanelor germane. Acum ruginite și în descompunere, au fost scoase din funcțiune în anii 1950 și nu au mai fost folosite de atunci. Reprezintă o întoarcere dură la unele dintre cele mai întunecate zile ale războiului, iar ceea ce a mai rămas din ele poate fi văzut și astăzi de pe bărcile care trec.

03 **Marele cimitir al trenurilor**
Uyuni, Bolivia

La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, transportul era o industrie majoră în regiune. Dar, până în anii 1940, câmpiile cu vânturi sărate au devenit locul în care trenurile mergeau să moară. Condițiile dure ale zonei au deteriorat rapid garniturile, dându-le aspectul care îți rămâne în minte al relicvelor antice - dar pe care vizitatorii pot urca pentru fotografii demne de împărtășit.

04 **Golful balenierelor**
Insulele Shetland de Sud, Antarctica

Vânătorii îndrăzneți s-au stabilit prima dată în această comunitate din Insula Decepției în 1906, dar condițiile dure nu au mai fost convenabile când prețul uleiului de balenă a scăzut în timpul Marii Crize. Tot ce a mai rămas sunt piese de echipament ruginite, bărci putrezite și clădiri îngropate aproape în întregime sub zăpadă.

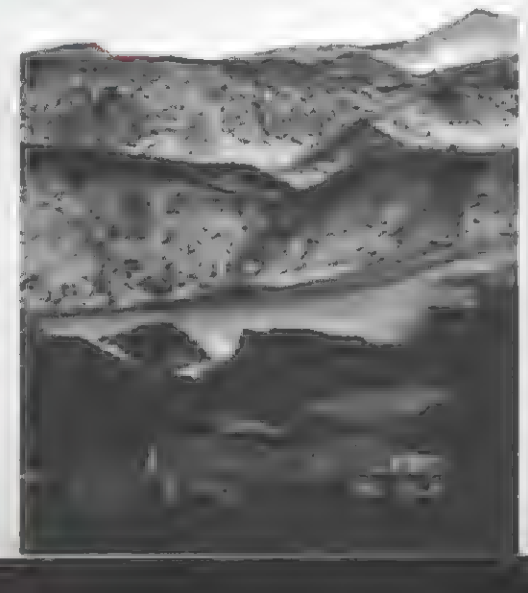

FOTO: 01: DAVID EVISON/GETTY; 02: PETER PRAUM/GETTY; 03: MATTHEW WILLIAMS-ELLIS/GETTY; 04: EITAN ABRAMOVICH/AFP/GETTY; 05: NEIL BROWN/GETTY

06 Decorurile Star Wars
Deșertul Tozeur, Tunisia

Majoritatea filmărilor pentru planeta Tatooine au avut loc în Tunisia și mai multe decoruri au fost abandonate adânc în deșertul Sahara după încheierea producției, inclusiv casa iconică a copilăriei lui Luke Skywalker din *Star Wars Episodul 4: O nouă speranță*. Acum, unele dintre decoruri se deteriorează și sunt îngropate sub nisip.

07 Satul OZN Wanli
Taiwan

Aceste camere în formă de păstăi, concepute inițial pe post de cabane de schi, au fost apoi menite să facă parte dintr-o stațiune de vacanță veselă pe malul mării. Cu toate acestea, după probleme financiare, proiectul realizat din case Futuro ușoare din fibră de sticlă a fost abandonat. Astăzi, mai degrabă decât o destinație relaxantă de vacanță, combinația dintre arhitectura capricioasă, culorile pastelate și decenile de decădere este neliniștitoare.

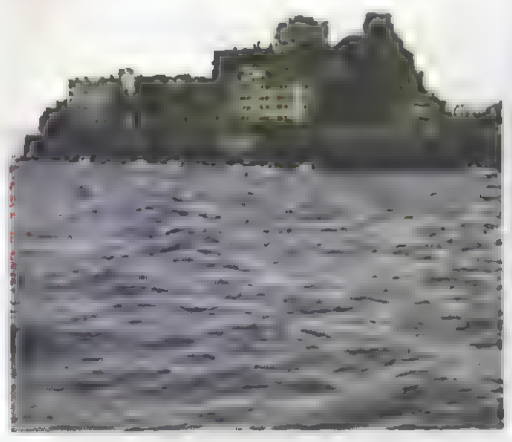

08 Insula Gunkanjima
Nagasaki, Japonia

Mai puțin de un kilometru pătrat de piatră stă deasupra unei masive mine submarine de cărbune din anii 1950. Minerii aveau nevoie de un loc unde să locuiască, așa că un mic oraș a apărut pe această mică insulă. Aproape 6.000 de oameni locuiau acolo - cea mai mare densitate a populației din lume. Dar când s-a epuizat cărbunele, micro-orașul a rămas pustiu.

09 Tunelul Newnes cu Viermi Strălucitori
New South Wales, Australia

La începutul anilor 1900, acest tunel lung de 400 de metri a fost construit ca parte a unei căi ferate folosite de mineri. Acum, tunelul abandonat de multă vreme, din Parcul Național Wollemi, aflat la câteva ore în afara Sydney-ului, a mai rămas doar o potecă umedă, iluminată de lumina magică verde-albastră a nenumăraților viermi strălucitori.

FOTO: 06: MIKEL BILBAO/VWPICS/UNIVERSAL IMAGES GROUP/GETTY; 07: PHILIPP CHISTYAKOV/GETTY; 08: SUI BA JING/EYEEM/GETTY; 09: BEN GUNSBERGER/GETTY

PE HARTĂ

Abandonate, dar minunate

Pe măsură ce trece timpul, unele locuri rămân în uz, dar altele sunt abandonate - din cauza circumstanțelor neprevăzute, a vremurilor schimbătoare sau a altor motive. Aceste locuri abandonate trezesc imediat sentimente de curiozitate și dau fiori, indiferent unde se află. Rămășițele lor sunt mărturii ale unor istorii fascinante, dar și destinații perfecte pentru cei care iubesc istoria, aventurile și chiar poveștile supranaturale. De la vechile tuneluri miniere luminate de viermi strălucitori, la închisori bântuite sau la decoruri de filme din anii '70 care se degradează în deșert, iată câteva dintre cele mai fascinante locuri abandonate din întreaga lume care merită vizitate —*Sarah Dreher*

CĂLĂTORII

VACANȚA FĂRĂ RESTRICȚII
Cinci destinații de plajă de top din Albania

Cu un litoral de aproximativ 480 de kilometri lungime, scăldat de apele azurii ale Mării Adriatice și Mării Ionice, și investiții susținute în ultimii ani în infrastructura de turism, precum și în cea de transport, Albania a devenit o destinație din ce în ce mai interesantă pentru vacanță. Iar acum, în contextul COVID-19, Albania a urcat în topul destinațiilor preferate de români, accesul fiind liber, fără adeverință de vaccinare sau test COVID-19, și tarifele competitive. – *Răzvan Scăești*

ALBANIA ESTE, DEOCAMDATĂ, în afară de Bulgaria, singura destinaţie externă pentru vacanţa de vară, la mare, la soare, accesibilă din toate punctele de vedere pentru români, în care se poate ajunge fără niciun fel de documente sau proceduri legate de pandemie. În toate destinaţiile devenite deja tradiţionale, precum Grecia, Turcia, Muntenegru, Croaţia sau Cipru, cel puţin în momentul de faţă, este nevoie de prezentarea unei dovezi fizice sau digitale a vaccinării anti-COVID-19, a efectuării unui test COVID-19 cu rezultat negativ sau a trecerii prin boală.

Cum se ajunge la plajă în Albania fără documente de călătorie COVID-19

Autorităţile albaneze nu solicită românilor alte documente în afara celor de călătorie la intrarea în ţară, dar alte state o fac. Prin urmare, este foate important cum ajungeţi în staţiunile albaneze de la Marea Adriatică sau Marea Ionică.

Zborurile de linie directe sau cursele charter sunt, evident, cele mai rapide şi mai confortabile. Dar se poate ajunge destul de uşor şi cu maşina pentru cei care preferă libertatea de mişcare conferită de automobilul propriu sau grupurile de prieteni şi familiile numeroase. Drumul nu e foarte lung. Din Bucureşti, de pildă, în funcţie de rută şi destinaţie, sunt circa 1.000 de kilometri, distanţă ce poate fi parcursă în aproximativ 13-14 ore.

Pentru a ajunge cu maşina pe litoralul albanez fără documente de călătorie COVID-19 nu trebuie să alegeţi rutele care tranzitează ţări care solicită astfel de dovezi, precum Grecia (drumul este acelaşi ca cel pentru a merge în Corfu, doar că la Ioannina faceţi dreapta în loc să mergeţi înainte către portul din Igoumenitsa), Serbia şi Kosovo (în cazul rutelor în care ieşiţi din România pe la Porţile de Fier sau Calafat). Ruta fără documente de călătorie COVID-19 este Bucureşti – Ruse – Sofia – Skopje – Ohrida – Tirana (apoi, staţiunea de desitnaţie), adică România – Bulgaria – Macedonia de Nord – Albania.

Pont: La dus sau la întors, dacă mergeţi cu maşina, merită să faceţi un „pit stop" în Ohrida, mai precis la lacul Ohrida. Acesta este supranumit „Ierusalimul din Balcani", datorită celor 365 de biserici construite în zonă, câte una pentru fiecare zi din an.

KSAMIL ŞI INSULELE KSAMIL – Situat pe un fel de peninsulă între continent şi insula grecească Corfu, orăşelul Ksamil este una dintre cele mai căutate destinaţii de pe litoralul albanez, datorită plajelor cu parfum exotic, atmosferei pitoreşti şi Insulelor Ksamil. Pe cele trei insuliţe aflate în apropierea coastei se poate ajunge doar cu barca.

SARANDA – Menționat pentru prima dată în jurul anului 1400, orașul Saranda este unul dintre cele mai frumoase din Albania, iar în ultimii ani s-a transformat într-o stațiune plină de viață. În apropiere se află trei dintre cele mai frumoase plaje de pe litoralul albanez: Kakome, Pulebardha și Pasqyra.

DURRES – Orașul port Durres, fondat de greci în secolul al XVII-lea, este una dintre cele mai mari, mai aglomerate și mai cosmopolite stațiuni de pe coasta Albaniei. Când vă plictisiți de plajă, puteți vizita, de exemplu, Amfiteatrul Roman, cel mai mare amfiteatru roman din Balcani, sau Turnul Venețian, ridicat în secolul al XV-lea, în care se află o cafenea cu o panoramă superbă.

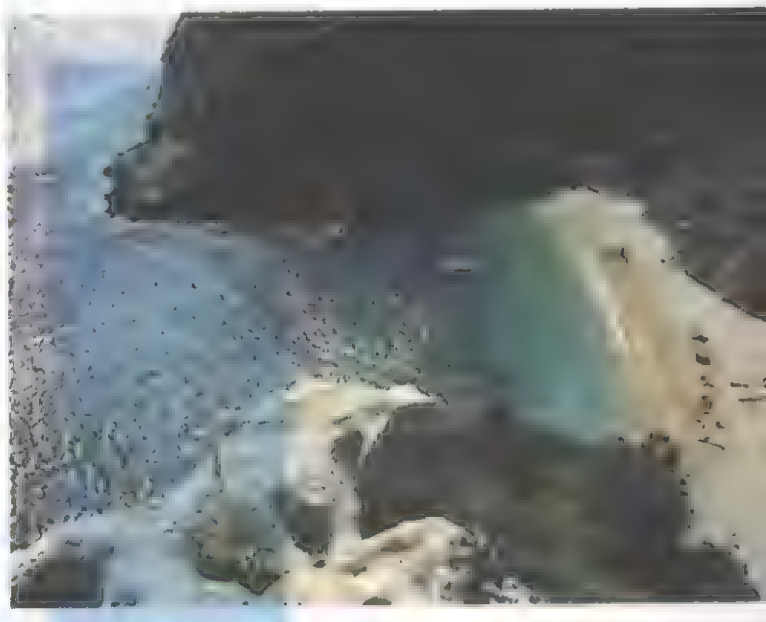

HIMARA – Himara este o stațiune micuță și liniștită, aflată în apropierea unor plaje extrem de apreciate, precum Filikuri, Llamani și Livadhi, datorită reliefului stâncos și apelor adânci. Un obiectiv interesant este golful Porto Palermo, în care, pe o peninsulă, se află castelul triunghiular al lui Ali Pașa.

VLORA ȘI PENINSULA KARABURUN – Orașul Vlora este al doilea mare port al Albaniei, după cel din Durres, și o stațiune de top. În zonă sunt numeroase plaje stâncoase și golfulețe, preferate mai ales de către amatorii de snorkeling sau scufundări, precum și, de pildă, plajele lungi, cu nisip, Orikumi și Rradhime. Principalul punct de atracție este, însă, Peninsula Karaburun, o rezervație naturală spectaculoasă, cu plaje intime, peșteri și priveliști care îți taie răsuflarea.

MOBILITATEA ELECTRICĂ, LA RĂSCRUCE

Între baterii și pile de combustie cu hidrogen

Mașini electrice peste mașini electrice. În ultima vreme, producătorii au intrat într-o adevărată cursă a înarmării electrificate, din cauza normelor de poluare din ce în ce mai stricte. Aproape că nu mai există constructor auto cu nume rezonant care să nu se laude măcar cu o mașină electrică. Iar fenomenul ia amploare și pe alte ramuri ale mobilității, precum cea a camioanelor, cea a navelor și chiar cea a aeronavelor.

VIITORUL APARȚINE CLAR autovehiculelor electrice, chiar dacă încă se lucrează la răspunsuri viabile pentru o serie de întrebări, legate de infrastructura de încărcare, timpii de încărcare și tipul și performanțele „rezervoarelor" de energie, ce dăinuie de mai bine de 100 de ani.

Majoritatea pariază pe baterii, dar din ce în ce mai mulți merg și pe mâna pilelor de combustie cu hidrogen, a micro-centralelor electrice mobile care produc curentul necesar motorului electric al autovehiculului scoțând doar apă pe „eșapament". Singura scăpare ar putea fi benzina sintetică, dezvoltată în laboratoarele Porsche, prin arderea căreia motoarele convenționale n-ar mai polua.

Producerea energiei, mixul de energie al viitorului și stocarea energiei creează, însă, o ecuație extrem de complicată, cu foarte multe necunoscute și factori externi, de la provocările durabile și geopolitice, la susținerea politică și financiară pentru dezvoltarea infrastructurii de încărcare.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

De la prima, la a doua „epocă de aur" a autovehiculelor electrice

Deși sunt în mare vogă acum, autovehiculele electrice nu sunt, însă, o noutate. Primul autovehicul electric viabil este considerat triciclul dezvoltat de inventatorul francez Gustave Trouvé în 1881, la aproximativ 20 de ani după apariția bateriei cu acid reîncărcabile patentată de fizicianul Gaston Planté. În 1884, a făcut și inventatorul britanic Thomas Parker, autorul electrificării metroului londonez, o mașină electrică, un fel de trăsură. Iar începutul secolului XX este considerat o „epocă de aur" a autovehiculelor electrice. De exemplu, la cumpăna dintre secolele XIX și XX, parcul auto din Statele Unite era alcătuit din 40% automobile cu abur, 38% automobile electrice și 22% automobile pe benzină. Cea de-a doua este acum, o trăim.

Atunci, ca și în prezent, mașinile electrice erau apreciate pentru silențiozitate, lipsa vibrațiilor și a emisiilor poluante, performanțe și ușurința în utilizare, șoferii nefiind nevoiți să schimbe viteze. Atunci, ca și în prezent, însă, mașinile electrice s-au lovit de problema infrastructurii de încărcare și a sursei limitate de energie. Diferența este că, dacă în anii 1900 și branșamentele electrice ale imobilelor erau o problemă (sigur, în România încă există multe case fără curent, dar acesta este alt aspect), între timp s-au schimbat multe lucruri, iar tehnologiile au evoluat și evoluează spectaculos. Porsche Taycan, de exemplu, prima mașină electrică de serie cu sistem de 800 de volți, are o baterie de 93,4 kWh, care se poate încărca, de la 5% la 80%, în circa 22 de minute, la o stație rapidă de 270 kWh. Sigur, încă nu există prea multe astfel de stații, dar se lucrează. Acum, față de anii 1900, majoritatea statelor și a constructorilor este hotărâtă să facă pasul electric în numele protecției mediului.

Totuși, cu toată implicarea tuturor actorilor și cu tot avansul tehnologic, cel puțin pentru mașinile mari și performante, care, adesea, sunt folosite pentru drumuri lungi, vacanțe și, în anumite cazuri, pentru hrănirea plăcerii de a conduce, sistemele alimentate de baterii sunt încă destul de departe

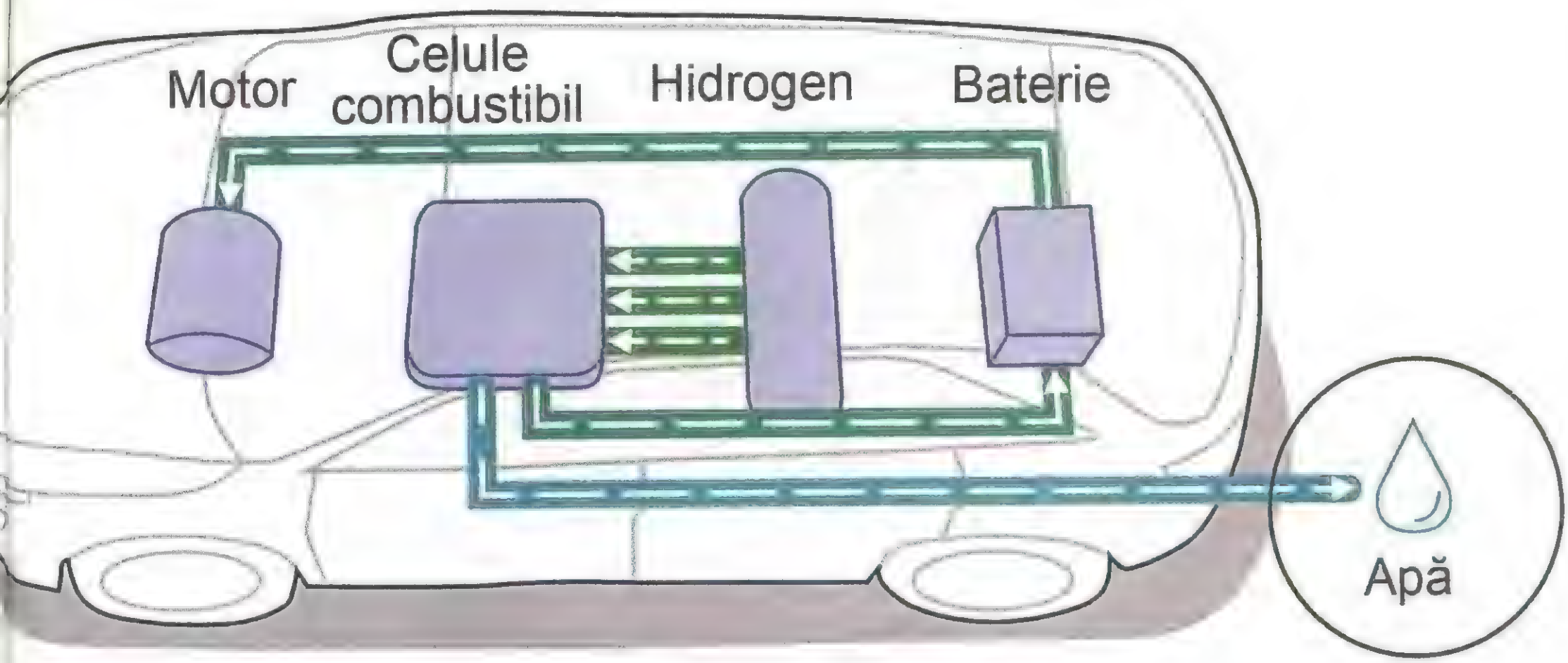

de o alternativă viabilă la motoarele pe benzină sau motorină.

Prin urmare, în paralel, mulți constructori auto pariază și pe pilele de combustie cu hidrogen, bazându-se și pe strategia privind hidrogenul din „Green Deal"-ul european, pactul verde ce prevede atingerea neutralității climatice în 2050.

Hidrogenul și sistemul de propulsie cu pile de combustie

Hidrogenul poate fi utilizat ca materie primă, combustibil sau pentru transportul și stocarea de energie și are multe aplicații posibile în industrie, transporturi, energie și construcții. Cel mai important aspect este că nu emite CO_2 și nu poluează aerul atunci când este utilizat.

Problema principală a hidrogenului este modul de obținere. În prezent, mare parte a hidrogenului produs în UE este obținut printr-o varietate de procese care utilizează combustibili fosili ca materie primă, în special reformarea gazelor naturale sau gazificarea cărbunelui. Dar producția de hidrogen poate fi decarbonizată prin scăderea rapidă a costului energiei electrice din surse regenerabile, accelerarea evoluțiilor tehnologice și adoptarea sa pe scară largă.

Apoi, vin problemele de stocare, transport și alimentare, din cauza presiunilor foarte mari la care trebuie să reziste instalațiile. Pentru acestea, însă, există soluții, iar unele au fost deja rezolvate. Industria europeană, de exemplu, a acumulat o experiență semnificativă, având deja mai mult de 1.500 de kilometri de conducte de hidrogen specifice. Iar magistralele pentru gaze actuale ar putea fi, conform specialiștilor, convertite pentru transportul hidrogenului.

Ideea pilei de combustie cu hidrogen nu este nici ea nouă. Principiul obținerii de electricitate în urma unei reacții chimice dintre hidrogen și oxigen a fost patentat de William Grove, în 1842. Prima mașină de stradă cu pilă de combustibil cu hidrogen a fost Chevrolet Electrovan, în 1966. Avea doar două locuri, portbagajul fiind ocupar de rezervoarele de hidrogen și oxigen, o autonomie de aproape 200 de kilometri și o viteză maximă de 112 km/h, aproape cât Spring, prima Dacie electrică și cea

mai accesibilă mașină electrică la ora actuală.

Primul automobil cu pilă de combustie cu hidrogen comercializat pe scară largă a fost Hyundai Tucson FCEV, în 2013. Apoi, în 2015, a urmat Toyota Mirai, model care, acum, ajuns la a doua generație, a reușit recent să parcurgă 1.003 kilometri cu un plin de hidrogen, scoțând doar apă pe „eșapament" pe drumurile publice din Franța. Consumul mediu a fost de 0,55 kilograme de hidrogen/100 de kilometri.

Ideea pilelor de combustie este coaptă de mulți ani și în „laboratoarele" Honda, Mercedes, Renault, BMW sau a noului gigant auto Stellantis, format prin fuziunea Fiat Chrysler și PSA – Peugeot, Citroen și Opel. Doar Volkswagen pare a nu fi interesat de hidrogen. Recent, Herbert Diess, șeful Grupului Volkswagen, a afirmat că „s-a dovedit că mașina cu hidrogen nu este o soluție pentru mobilitatea fără emisii. În transport, electrificarea predomină. Dezbaterile false sunt o pierdere de timp (...) Hidrogenul este mult prea scump, ineficient, lent și dificil de implementat și transportat. La urma urmei: nu există mașini de serie cu hidrogen pe șosele". Realitatea, însă, îl cam contrazice.

La începutul lunii mai, de pildă, Oliver Zipse, șeful BMW, a anunțat că, în 2022, bavarezii vor produce experimental o versiune de BMW X5 cu pile de combustie cu hidrogen. Sistemul de pile de combustie al BMW i Hydrogen NEXT este alimentat continuu cu hidrogen din rezervoarele CFRP (fibră de carbon ranforsată cu polimeri) și generează până la 125 kW de putere electrică (ca idee, BMW iX3 are o baterie cu o capacitate utilă de 74 kWh) pentru motorul electric montat pe puntea spate. Mecanismul de bază este o reacție chimică între hidrogen și oxigen, apa fiind singurul produs secundar al reacției. Două rezervoare care funcționează până la presiunea de 700 bari,

1.003 KM

este recordul de autonomie înregistrat de noua Toyota Mirai cu un singur plin de hidrogen.

care conțin împreună șase kilograme de hidrogen, garantează o autonomie extinsă în toate condițiile meteorologice și pot fi reumplute în doar trei, patru minute, adică într-un timp similar cu cel necesar unui plin cu benzină. Motorul electric al BMW i Hydrogen NEXT folosește aceeași tehnologie de generația a cincea utilizată pentru prima dată la BMW iX3. Bateria de înaltă tensiune, care se află deasupra sistemului de propulsie electric, servește ca tampon de performanță și susține o dinamică suplimentară pentru accelerație. Sistemul de propulsie BMW cu pilă de combustie oferă o putere totală de 374 de cai putere.

Iar Citroën a făcut deja pasul cu hidrogen și plusează cu un sistem plug-in hybrid cu pilă de combustie. Cu o autonomie de peste 400 de kilometri și posibilitatea de a alimenta cu hidrogen în mai puțin de trei minute, Citroën ë-Jumpy Hydrogen va fi disponibil în a doua jumătate a anului 2021 și prefigurează utilitara electrică de mâine.

ë-Jumpy Hydrogen se bazează pe două surse de energie: o pilă de combustie de 45 kW, ce produce energie electrică consumând hidrogenul stocat în cele trei rezervoare la o presiune de 700 bari, și o baterie de 10,5 kWh, ce asigură o rezervă de 50 kilometri, atunci când rezervorul de hidrogen se golește. Pila de combustie cu hidrogen asigură autonomia vehiculului, în timp ce bateria oferă putere suplimentară la nevoie. Cele două surse de energie se combină pentru a alimenta motorul și a antrena sistemul de propulsie. Bateria recuperează energia pierdută la frânare și se încarcă automat, folosind energia electrică generată de pila de combustie cu hidrogen, pentru a asigura o autonomie extinsă. Aceasta poate fi reîncărcată și la stațiile de încărcare pentru vehiculele electrice.

Trei provocări principale ale utilizării hidrogenului verde

La sfârșitul lunii mai, la uzina BMW Group din Leipzig, a avut loc Summitul Central German al Hidrogenului, la care au luat parte Michael Kretschmer, premierul landului Saxonia, dr. Reiner Haseloff, premierul landului Saxonia-Anhalt și numeroși oameni de afaceri, din administrație și mediul

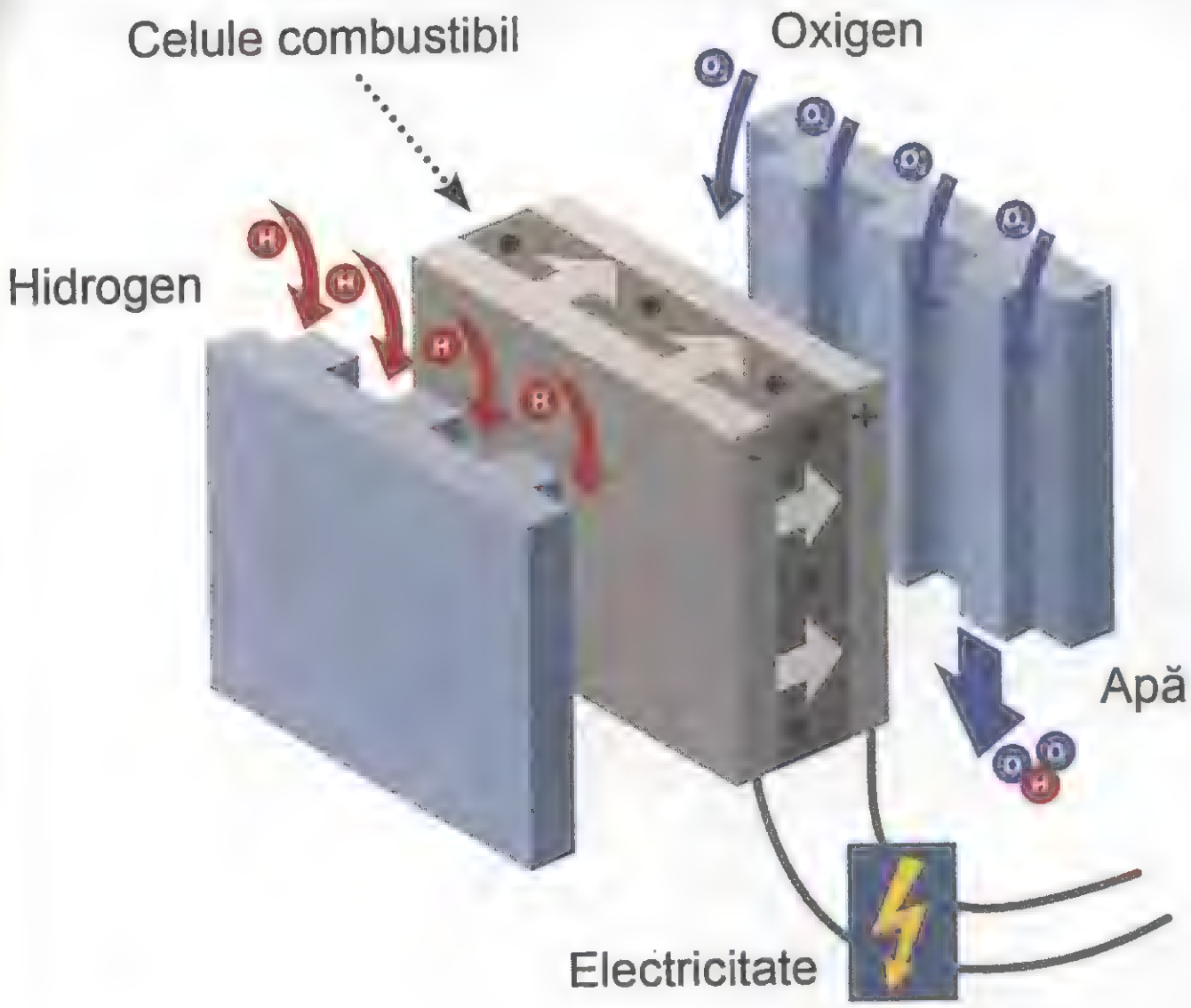

academic. Hans-Peter Kemser, directorul uzinei, a enumerat trei provocări principale ale utilizării hidrogenului verde: cum să asiguri aprovizionarea suficientă a uzinei, ce tehnologii există sau trebuie dezvoltate pentru a permite utilizarea hidrogenului și cum să rămâi profitabil în ciuda costului ridicat actual al hidrogenului verde.

„Sunt convins că tehnologia hidrogenului va câștiga teren și mă angajez să fac din Bavaria o locație high-tech pentru tehnologia hidrogenului. Acesta este un mod constructiv de a răspunde dezbaterii climatice (...) Accentul se pune acum pe construirea unei infrastructuri de hidrogen la nivel național și internațional, de la producție până la utilizare", a declarat Hubert Aiwanger, vicepremier al Bavariei și ministrul Afacerilor Economie, Dezvoltării Regionale și Energiei al Bavariei.

Costurile hidrogenului verde și fosil

În prezent, nici hidrogenul din surse regenerabile, nici hidrogenul pe bază de combustibili fosili cu captură de carbon nu sunt competitive, din punctul de vedere al costurilor, cu hidrogenul bazat pe combustibili fosili.

Indiferent de costul CO_2, costurile actuale estimate pentru hidrogenul bazat pe combustibili fosili se ridică la aproximativ 1,5 euro/kg pentru UE, fiind foarte dependente de prețurile gazelor naturale. Costurile estimate pentru hidrogenul bazat pe combustibili fosili cu captură și stocare de carbon se ridică la aproximativ 2 euro/kg, iar pentru hidrogenul din surse regenerabile la 2,5-5,5 euro/kg. Ca idee, Toyota Mirai, care a reușit recordul de 1.003 kilometri cu un plin de hidrogen, are un rezervor cu o capacitate de 5,6 kilograme de hidrogen. Deci, plinul cu hidrogen verde ar costa 14-31 euro, ceea ce s-ar traduce printr-un cost de 1,4-3,1 euro/100 km.

Cu toate acestea, costurile pentru hidrogenul din surse regenerabile scad rapid. Costurile legate de electrolizoare au fost deja reduse cu 60% în ultimii zece ani și se preconizează că se vor înjumătăți în 2030, față de situația actuală.

Sea Change, primul feribot cu pilă de combustie cu hidrogen

Sistemele de propulsie cu pile de combustie cu hidrogen sunt deja găsite destul de des la autobuzele și autocamioanele ușoare din multe metropolele aglomerate, la vehiculele industriale, cum ar fi stivuitoarele, sau ca alternativă la motoarele diesel pentru generatoarele de curent.

Compania Switch Maritime a dezvoltat, însă, primul feribot cu pilă de combustie cu hidrogen. Botezată „Sea Change", nava va fi operată în Golful San Francisco din al treilea trimestru al anului. „Sea Change" este un feribot de transport persoane, cu o lungime de 22 de metri și o capacitate de 84 de pasageri.

Pila de combustie cu hidrogen are o putere de 360 kW, iar vasul este pus în mișcare de două motoare electrice de 400 de cai putere fiecare și dispune de rezervoare de hidrogen compresat la 250 de bari cu o capacitate de 246 de kilograme. „Plinul" îi ajunge aproximativ două zile. De asemenea, „Sea Change" dispune de o baterie de back-up de 100 kWh, dar care poate furniza și un plus de putere sistemului, la nevoie.

DIMITRIE CANTEMIR

Vizita țarului se termină prost. Noroc că vizirul lua șpagă

24 IUNIE 1711: ȚARUL PETRU I AL RUSIEI SOSEȘTE LA IAȘI, UNDE SE întâlneşte cu domnul Moldovei, Dimitrie Cantemir şi, împreună, pornesc bătălia cu turcii. Lui Cantemir i se promiseseră domnie ereditară şi autonomie sub protectorat rusesc.

Rușii aveau o armată de 46.000 de soldați și 120 de tunuri, iar moldovenii mobilizaseră 5.000 de ostași. Însă armata otomană a trecut Dunărea cu 120.000 de oameni și 440 de tunuri, la care s-au adăugat 70.000 de tătari – susține istoricul rus Solviov. Cronicarul Ion Neculce a apreciat că armata otomană avea 400.000 de militari, iar armata rusă nu doar că era inferioară numeric, dar suferea cumplit de foame.

Cele două oștiri s-au ciocnit la Stănilești și, în scurt timp, întreaga expediție rusă a fost încercuită, inclusiv țarul Petre I. Norocul a fost că marele vizir Mehmed Pașa Baltaji, care conducea forțele turce, a acceptat o șpagă de 150.000 de ruble de aur și, după acest șperț, a încheiat pacea cu țarul Petre I. Acesta s-a putut retrage în mod onorabil din încercuirea ce părea fără scăpare, luându-l cu el și pe domnitorul Cantemir. După acest conflict, Imperiul Otoman a impus domni fanarioți în Țările Românești, abrogând obiceiul alegerii lor din rândul domnitorilor pământeni. Cât despre marele vizir, acesta a plătit scump șpaga primită: supărat că l-a lăsat să scape pe țar, sultanul Ahmed al III-lea l-a exilat într-o insulă grecească, unde a fost strangulat, în 1713, într-o celulă a închisorii.

18 IUNIE - 1 IULIE

Eminescu, dus cu forța la azil

28 iunie 1883: Mihai Eminescu este arestat la Baia Mitrașevschi din București și internat la spitalul doctorului Alexandru A. Suțu. Titu Maiorescu povestește, în memoriile sale, cum s-a decis internarea forțată a poetului, reclamat de gazda sa. Costurile internării, de 300 de lei pe lună, au fost suportate de Maiorescu. La internare, diagnosticul a fost de „manie acută". Moartea lui Eminescu s-a produs la 15 iunie 1889, după ce la începutul anului boala sa devenise tot mai violentă.

Primul Grand Prix

26 iunie 1906: În localitatea franceză Le Mans, 32 mașini concurează la primul Grand Prix din lume. Cursa a fost câștigată de Ferenc Szisz. Născut în 1873 în Imperiul Austro-Ungar și pasionat de mașini, Szisz a emigrat în Franța în 1900, acolo unde a fost inclus în departamentul de teste al constructorului Renault. În 1903, a început să concureze în diverse curse, iar în 1906 a fost desemnat pilotul principal al celor de la Renault în primul Grand Prix.

Primul Tur al Franței

3 iulie 1903: Începe prima ediție a Turului Franței. Startul s-a dat în satul Montgeron. Competiția s-a încheiat în suburbiile Parisului, în Ville d'Avray, în apropierea Restaurant du Père Auto. Maurice Garin a dominat competiția, câștigând cu o viteză medie de 25,68 km/h. Ultimul în clasament, Arsene Millocheau, a terminat cursa cu o întârziere de 64 de ore, 47 de minute și 22 de secunde față de lider, obținând astfel titlul de „Lanterna roșie".

Magic FM
always great music

MAGIC MORNING

cu Liana Stanciu

Luni - Vineri
De la 06:00 la 10:00
make life magic

ABONEAZĂ-TE!

Online, prin CARD, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: RO38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: › Manpres Distribution București › Calliope S.R.L. Ploiești › Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:

› E-mail: abonamente@newsweek.ro.
› Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare. Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

2 modalități simple de abonare › Mergi pe www.newsweek.ro/abonamente sau completează și trimite talonul de mai jos

Newsweek

Nume, prenume ›
Adresa completă: Str. › **Nr.** › **Bl.** › **Sc.** › **Et.** › **Ap.** ›
Localitate › **Județ / Sector** ›
Cod poștal › **Telefon** › **E-mail** ›

Am achitat suma de › **lei cu ordin de plată nr.** ›
din data › **către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal RO38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.**

Abonamentul va începe din luna ›

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

BIBLIOTECA ALEPH

PAȘI PENTRU ABONARE

A. CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B. PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sect. 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

CEL MAI BUN PREȚ

Abonament PRINT+DIGITAL

3 luni: 129 lei
6 luni: 249 lei
12 luni: 489 lei

Abonament PRINT

3 luni: 89 lei
6 luni: 169 lei
12 luni: 329 lei

Abonament DIGITAL

1 lună: 18 lei
3 luni: 49 lei
6 luni: 89 lei
12 luni: 169 lei

Revista va continua să apară bilunar, cu excepția lunilor iulie și august, când va apărea lunar.

Revista Newsweek România este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României.
Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

KISS FM

DATORITĂ VOUĂ

SUNTEM #1

RADIOUL #1 ÎN ROMÂNIA

TEAM

Conform studiului de audiență realizat în perioada 11 ianuarie - 25 aprilie 2021 de IMAS - Marketing și Sondaje și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, KISS FM este ascultat zilnic de 2.338.800 de persoane și este lider de audiență în România de 12 ani consecutiv. Vă mulțumim!

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025